ทันโลกทันธรรม
3

พระมหาสมชาย ฐานวุฑฺโฒ M.D., Ph.D.

ทันโลก ทันธรรม 3
พระมหาสมชาย ฐานวุฑฺโฒ M.D., Ph.D.

สุขสดใส ดวงบุญไสว สำเร็จดังใจ

ขอมอบขวัญวันปีใหม่

พ.ศ. ๒๕๕๕

แด่... ทุกท่านที่เปิดอ่าน

รวยเร็ว รวยแรง รวยรวด

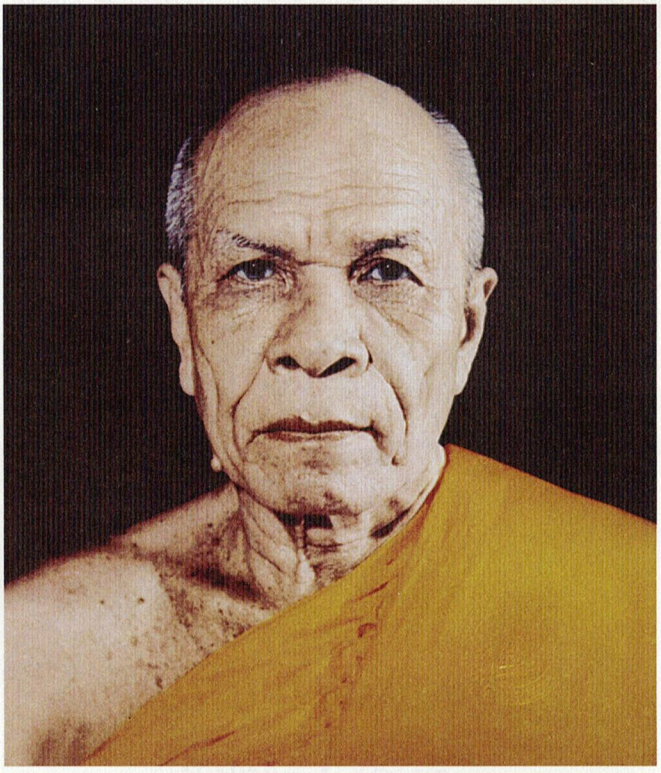

วิธีรวย ในโลกมนุษย์ถ้าเรามีบุญเสียแล้ว จะค้าขายก็ร่ำรวย จะทำงานทำกิจการอะไรก็เจริญ จะหาทรัพย์สมบัติก็ได้คล่องสะดวก สบายไม่ติดขัดประการใด

บุญ คือพลังงานบริสุทธิ์ที่ได้มาจากการทำทาน รักษาศีล และเจริญภาวนาให้ใจหยุด ความเป็นมงคลก็จะเกิดขึ้น จิตที่หยุดนิ่งได้นี้นำไปสู่ความเจริญสูงสุด คือ มรรค ผล นิพพาน เราหาบุญได้ เราก็ใช้บุญให้เป็นนะคะ บุญอยู่เบื้องหลังความสุขและความสำเร็จค่ะ

ทันโลก ทันธรรม 3

พระมหาสมชาย ฐานวุฑฺโฒ M.D., Ph.D.

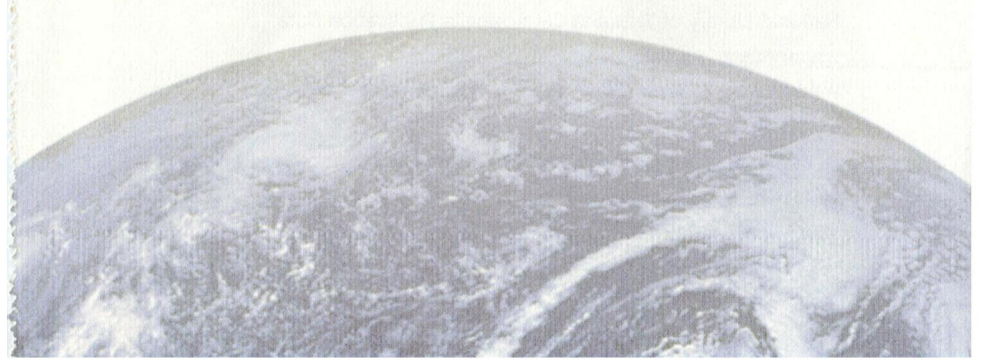

ทันโลก ทันธรรม 3

พระมหาสมชาย ฐานวุฑฺโฒ M.D., Ph.D.

บรรณาธิการบริหาร	พระมหาวิเชียร นาถกโร	พระมหาอดิเรก เขมปุณฺโณ
	รุ่งอรุณ เลิศปัญญาธร	
บรรณาธิการ	ผ.ศ.วันเพ็ญ ธีรสวัสดิ์	เบญจวรรณ มนัสไพบูลย์
	ทพญ.อรเอม เสมอวงศ์	
กองบรรณาธิการ	พระทีฆายุ ถาวรจิตฺโต	พระบัณฑิต เชฏฐธมฺโม
	พระนวกะและสามเณรเตรียม DCI	
	ดร.สินีนาฏ พิญญพงษ์	ดร.มุทิตา ปิ่นสุนทร
	สุธิดา จินดากิจนุกูล	สีไพ ประดิษฐ์ภูมิ
	สุดปรารถนา จารุชาต	อัลมินทร์ แก้วดี
	ทีมงานสื่อโสตทัศน์ สำนักการศึกษา	
ศิลปกรรม	เมยุ์ลี ทองคำ	
ภาพประกอบ	พระมหาสมชาติ อุปสนฺโต	
จัดพิมพ์โดย	ชมรมแทงตลอดในธรรม	
ลิขสิทธิ์	มูลนิธิธรรมกาย อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี	
พิมพ์ครั้งที่ 1	22 พฤศจิกายน 2553	
จำนวน	30,000 เล่ม	
พิมพ์ที่	O.S. Printing House.	
	เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700 โทร 0-2424-6944	

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

พระมหาสมชาย ฐานวุฑฺโฒ.

ทันโลกทันธรรม 3.--พิมพ์ครั้งที่ 1.-- ปทุมธานี : ชมรมแทงตลอดในธรรม, 2553.

112 หน้า.

1. ธรรมเทศนา. 2. ธรรมะกับชีวิตประจำวัน. 3. พุทธศาสนากับสังคม--ไทย. I. ชื่อเรื่อง.

294.3144

ISBN 978-616-90719-4-5

คำนำ

ทันโลก ทันธรรม 3

ไม่ใช่เรื่องง่ายเลย ที่เราจะก้าวให้ทันโลก ในยุคที่ความสำเร็จ และการล่มสลาย อาจเกิดขึ้นได้ในชั่วข้ามคืน ท่ามกลางคลื่นแห่งการเปลี่ยนแปลง

ในขณะที่เส้นทางชีวิตของเราเต็มไปด้วยสิ่งท้าทาย หลักธรรมที่จะช่วยนำทาง กลับดูเหมือนอยู่ห่างไกล...

เมื่อเราไม่รู้ว่า ชีวิตกำลังอยู่ ณ จุดไหน หรือไม่รู้ตัวว่าเราไม่รู้อะไร เราก็อาจจะถูกทิ้งไว้เบื้องหลัง

แต่ทว่า โลกนี้ยังอุดมไปด้วยผู้ทรงปัญญา ซึ่งมีเมตตาเป็นกัลยาณมิตรให้กับเรา ดังเช่น พระมหาสมชาย ธานวุฑโฒ ผู้สามารถน้อมนำธรรมะทั้งปริยัติและปฏิบัติ มาหลอมรวมเป็น

หนึ่งเดียวกับการดำเนินชีวิต ถ้อยคำของท่านได้ช่วยให้เราเข้าใจ ถึงผลกระทบอันลึกซึ้ง ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งหลายบนโลกใบนี้ อีกทั้งได้เห็นถึงพลังอันยิ่งใหญ่ของธรรมแห่งองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่จะช่วยให้เราสามารถเปลี่ยนแปลงโลกไปสู่ความรุ่งเรืองด้วยความดีงามได้ โดยเริ่มต้นที่ใจของเราเอง

คณะผู้จัดทำ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ในความเมตตาของพระมหาสมชาย ธานวุฑโฒ ที่ได้อนุญาตให้นำธรรมะที่ท่านเทศน์สอน มารวบรวมจัดพิมพ์เป็นหนังสือชุด ทันโลกทันธรรม เพื่อให้เรื่องราวอันทรงคุณค่านี้ ได้เผยแพร่ต่อไปสู่ใจชาวโลก

ชมรมแทงตลอดในธรรม

22 พฤศจิกายน 2553

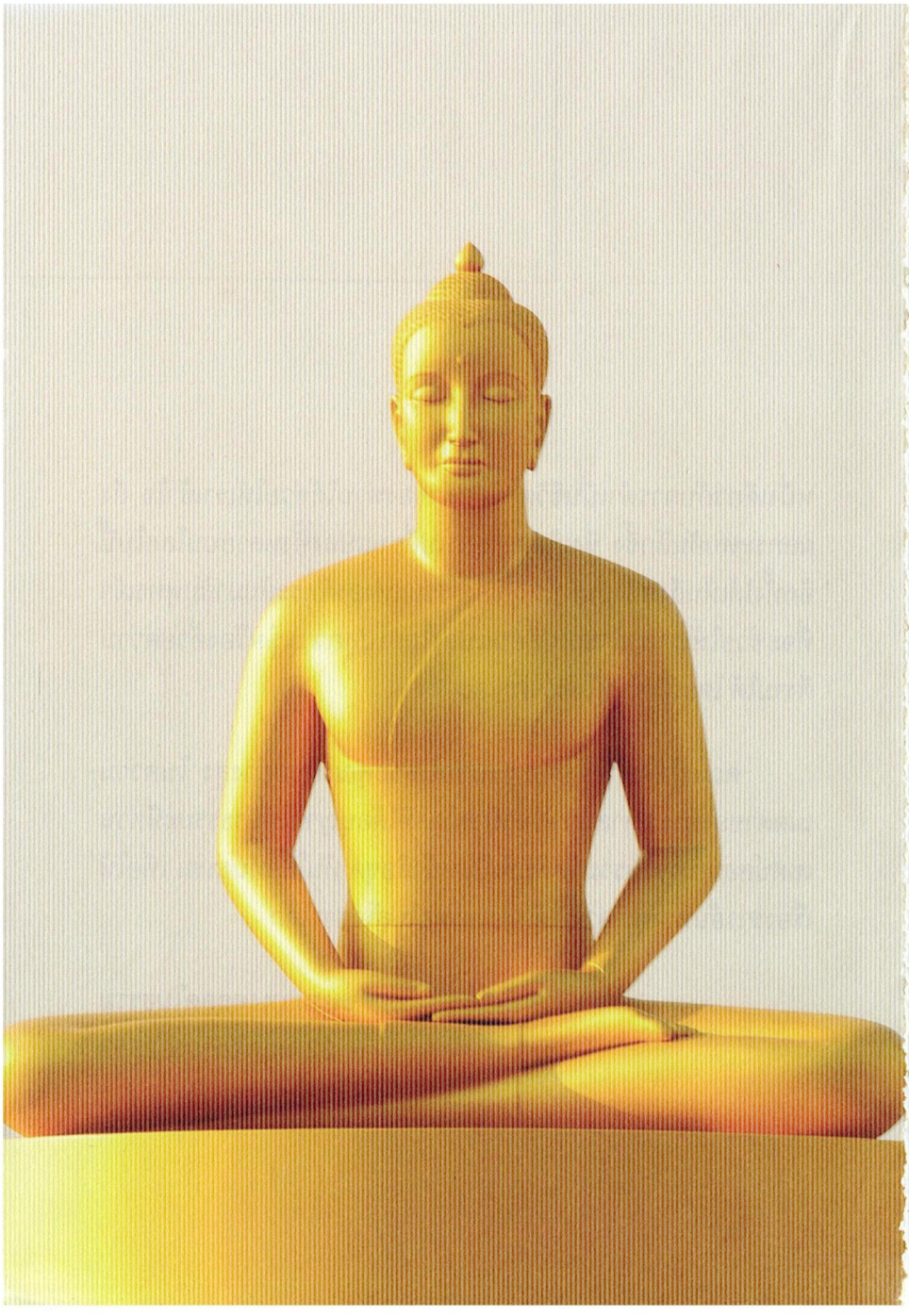

สารบัญ

กับดักความสำเร็จ	8
ช่องว่างระหว่างวัย	19
การสร้างความคิดสร้างสรรค์	26
The Secret	30
เศรษฐกิจกับจิตใจ	35
ทำอย่างไรจึงจะอายุยืน	47
ความจริงหรือความเชื่อเกี่ยวกับศาสนา	53
คนมีความรู้ถูกหลอก !	60
ผู้นำความเปลี่ยนแปลง	69
แม้ทำดีแต่ก็ยังมีคนเกลียด	79
คุ้มครองโลกจากโลกร้อน	84
การปรับตัวสู่โลกยุคมโนทัศน์	89
การดลจิตกับพุทธวิธีเพาะนิสัย	97
ประวัติผู้เขียน	104
รายนามเจ้าภาพ	107

กับดักความสำเร็จ

ความสำเร็จ เป็นสิ่งที่น่าภาคภูมิใจ แต่การยึดติดในความสำเร็จที่ได้มานั้นเป็นอุปสรรคต่อความเจริญก้าวหน้า เพราะความสำเร็จที่ยิ่ง ๆ ขึ้นไป ล้วนต้องอาศัยการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เมื่อทุกสิ่งในโลกล้วนเปลี่ยนแปลง ผู้ที่สามารถปรับความคิด ปรับยุทธวิธีต่าง ๆ ได้ทันการณ์ ย่อมได้รับประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงนั้น และนี่คือเหตุผลสำคัญประการหนึ่ง ที่ทำให้คนบางคน มีความสำเร็จที่โดดเด่น ล้ำหน้ากว่าคนทั่วไป แต่**ใน “ดี” บางทีก็มี “เสีย”**

หมายถึงว่า ผู้ที่ทำงานจนประสบความสำเร็จอย่างมากมายนั้น บางทีก็อาจทำให้ภูมิใจแล้วก็ไปยึดติดกับความสำเร็จนั้นมากเกินไป จนกระทั่งหวังจะนำวิธีการที่ตัวเองเคยประสบความสำเร็จนั้นไปใช้กับเรื่องอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นมาภายหลังด้วย ทั้ง ๆ ที่สิ่งแวดล้อมได้เปลี่ยนแปลงไปมากแล้ว หรือเป็นสถานการณ์คนละอย่าง ซึ่งก็จะทำให้พลาดได้เหมือนกัน กลายเป็น “กับดักความสำเร็จ”

มีตัวอย่างที่น่าสนใจ เช่นในประเทศจีน เหมาเจ๋อตุง คือผู้ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นนักยุทธศาสตร์ที่มีความสามารถอย่างยิ่ง เขาได้รวบรวมผู้คนต่อสู้ขับไล่เจียงไคเช็คให้พ้นจากอำนาจจนต้องหลบไปอยู่ไต้หวัน ทั้งที่เจียงไคเช็คได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกา มีกำลังอาวุธทุกอย่างพร้อมกว่ากันมาก แต่เหมาเจ๋อตุงได้เลือกใช้ยุทธศาสตร์กองโจร ทำนองว่า **“เอ็งมาข้ามุด เอ็งหยุดข้าแหย่ เอ็งแย่ข้าตี เอ็งหนีข้าตาม”** โดยเริ่มจากป่าล้อมชนบท ชนบทล้อมเมือง เมืองล้อมเมืองหลวง ไล่เข้ามาเรื่อย ๆ จนกระทั่งประสบความสำเร็จสามารถยึดอำนาจได้ในที่สุด

กว่าจะถึงจุดนี้ได้นั้น พรรคคอมมิวนิสต์จีนต้องมีการปรับตัวอย่างมากทีเดียว เริ่มต้นจากที่หวังว่าจะใช้วิธีการแบบเดียวกันกับสหภาพโซเวียต คือจะเปลี่ยนแปลงจากในเมืองโดยอาศัยกรรมกร แต่ด้วยเหตุที่สังคมจีนเป็นสังคมเกษตรกรรม จำนวนกรรมกรในเมืองมีอยู่เพียงน้อยนิดเมื่อเทียบกับประชากรทั้งประเทศ พอกรรมกรลุกฮือขึ้นต่อสู้ ก็ถูกเจ้าหน้าที่ล้อมปราบ สุดท้ายก็แพ้พ่าย เหมาเจ๋อตุงจึงปรับวิธี

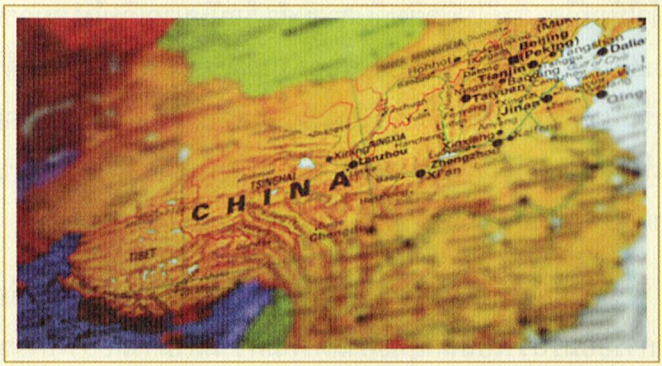

การใหม่โดยการไปตั้งฐานที่มั่นอยู่ที่จิงกังซานสร้างเขตปลดปล่อยขึ้นมาค่อย ๆ สะสมกำลัง สะสมความรู้ ประสบการณ์จากชีวิตจริงจนตกผลึก สรุปได้ว่า ถ้าจะต่อสู้ขณะที่มีกำลังน้อยกว่าเช่นนี้ต้องอาศัยภูมิประเทศที่กว้างใหญ่ไพศาล เป็นที่ซ่องสุมกำลัง แล้วใช้ยุทธศาสตร์กองโจรคอยก่อกวนโจมตี จนอีกฝ่ายอ่อนกำลังลง จึงรุกไล่โอบล้อมจากป่า เข้ามาสู่เมือง และในที่สุดก็สามารถรวบรวมประเทศจีนเป็นหนึ่งเดียวกันโดยต่อมาได้สถาปนาเป็น**สาธารณรัฐประชาชนจีน**

เมื่อรวมประเทศได้ในปี พ.ศ. 2492 เหมาเจ๋อตุงภูมิใจในความสำเร็จของตนเองและก็คิดจะใช้วิธีการแบบเดียวกันในการพัฒนาประเทศ จึงประกาศแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศแบบก้าวกระโดดครั้งใหญ่ โดยตั้งเป้าหมายจะพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศให้โตขึ้นนับสิบเท่าในเวลาเพียง 5 ปี ถ้าเทียบกับปัจจุบันนี้ก็คือจะต้อง

ทำ GDP ให้โตถึง 60 – 70 % ต่อปีเลยทีเดียว ซึ่งความเป็นจริงในทางเศรษฐศาสตร์นั้นเป็นไปไม่ได้ เพราะการพัฒนาเศรษฐกิจต้องมีพื้นฐานพัฒนาเป็นขั้นตอน และถ้าต้องเร่งรัดเกินไปก็จะเกิดภาวะเศรษฐกิจร้อนจัดเกินไปหรือที่เรียกว่า Over Heat แต่เหมาเจ๋อตุงกลับดึงดันบอกว่า ต้องทำได้ถ้าหากว่าสามารถปลุกระดมมวลชนให้คนจีนทั้งประเทศลุกฮือขึ้นมาพัฒนาเศรษฐกิจด้วยหัวใจนักสู้ รบชนะศึกสงครามยังทำได้มาแล้ว ทำไมกับแค่การพัฒนาเศรษฐกิจจะทำไม่ได้เล่า

คนจีนทั้งประเทศเคารพรักประธานเหมาเจ๋อตุงของเขามาก จึงพยายามเดินตามนโยบายกันเต็มที่ แต่ว่าเนื่องจากการตั้งเป้าหมายในครั้งนี้ ไม่อยู่บนพื้นฐานของสภาพความเป็นจริง วิธีการที่ใช้ก็ไม่เหมาะสม ผลจึงเกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวง ตัวอย่างเช่นในการเพิ่มผลผลิตเหล็กกล้า นักเรียนใน ร.ร.มัธยมได้ช่วยกันขุดหลุมที่สนามฟุตบอล เพื่อสร้างเตาเผาเหล็กจากนั้นพากันไปเอาตะหลิวกระทะจากบ้านมาหลอมเพื่อจะให้ได้ผลผลิตเหล็กสนองนโยบายท่านประธาน แต่เนื่องจากความร้อนของเตาเผาไม่ถึงระดับ สิ่งที่ได้จึงกลายเป็นเหล็กพรุน ๆ เป็นการทำงานที่ขาดความรู้ ไม่มีความเป็นมืออาชีพ ด้านการเพิ่มผลผลิตทางด้านการเกษตรก็เช่นกัน มักมีข่าวว่า ที่นั้นที่นี้ประสบความสำเร็จโดยใช้เทคนิคพิเศษ เช่นเปิดพัดลมเป่าไปในทุ่งนา แล้วข้าวออกรวงเพิ่มขึ้นสามเท่าห้าเท่า คนก็พากันทำตามอย่างเป็นการใหญ่ แต่เรื่องราวของความผิดพลาดสูญเสียเช่นนี้ ไม่สามารถมาถึงเหมาเจ๋อตุงได้ สิ่งที่มาถึงหูเหมาเจ๋อตุงมีแต่ข่าวดีข่าวความสำเร็จ เพราะ

เหมาเจ๋อตุงในเวลานั้นได้กลายเป็นบุคคลสำคัญแทบจะเปรียบได้กับเทพเจ้า จึงไม่มีใครกล้าทำให้ขัดเคืองใจเลย ทั้งที่เศรษฐกิจของประเทศกำลังล่มสลาย เกิดการรวนถอยหลังครั้งใหญ่ เพราะทุกคนต้องมุ่งเน้นให้ได้ผลงานตามที่ท่านประธานตั้งเป้าเอาไว้ งานประจำถูกละเลย สิ่งต่าง ๆ จึงบิดเบี้ยวไปจากความเป็นจริง

เหมาเจ๋อตุงเองก็รู้สึกข้องใจอยู่เหมือนกันว่าทำไมมีแต่ข่าวดี จึงเริ่มส่งคนใกล้ชิดออกไปสืบข้อมูล แต่ยังไม่ทันได้เรื่องได้ราวกลับมา ก็ปรากฏว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม จอมพลเผิงเต๋อไหวซึ่งเคยเคียงบ่าเคียงไหล่ร่วมรบกันมา ได้เขียนจดหมายหนึ่งหมื่นตัวอักษรถึงเหมาเจ๋อตุงด้วยสำนวนทหารตรงไปตรงมาว่า ท่านประธานกำลังทำให้ประเทศล่มจม ข้อความที่รุนแรงเช่นนี้ ทำให้เหมาเจ๋อตุงรับไม่ได้ เพราะหลังจากรวมประเทศจีนสำเร็จและได้ขึ้นมาเป็นประธานของประเทศ ตลอด 10 ปีที่ผ่านมามีแต่คำชื่นชม เหมาเจ๋อตุงจึงยิ่งเกิดทิฐิมานะเดินหน้าสู้ต่อ

ทางด้านโจวเอินไหลนายกรัฐมนตรี เติ้งเสี่ยวผิงเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ และเผิงเต๋อไหวจึงได้แต่ปลอบใจกันเองว่า “ไม่เป็นไรเวลาอยู่ข้างเรา” คือ ยิ่งเวลาผ่านไปก็จะยิ่งพิสูจน์ว่าสิ่งที่ท่านประธานเหมาทำนั้นไม่ถูกต้อง

แต่เหมาเจ๋อตุงเป็นนักยุทธศาสตร์จึงไม่ปล่อยให้ตัวเองเสียเปรียบ เมื่อโอกาสเหมาะเขาก็เปลี่ยนแนวทางการต่อสู้โดยปลุกระดมเด็ก ๆ ขึ้นมาแทน คือสร้างขบวนการ**เรดการ์ด**ขึ้นมา เริ่มที่เด็กมัธยมต่อมาก็ขยายไปถึงนักศึกษามหาวิทยาลัย โดยให้ทหารหนุนหลัง ใครที่เป็นฝ่ายตรงข้ามก็ให้เรดการ์ดไปล้อมบ้านตั้งลำโพงด่า 7 วัน 7 คืนให้เสียเครดิต จากนั้นก็ปลดออกจากตำแหน่ง ด้วยข้อกล่าวหาว่าเป็นพวกลัทธิแก้ (หมายถึง ผู้ที่ไม่ได้ยึดมั่นในอุดมการณ์คอมมิวนิสต์อย่างแท้จริง มีความคิดแบบทุนนิยมแฝงอยู่) ต้องส่งไปศึกษาทบทวนตัวเอง โดยให้ไปเป็นคนงานในชนบท จากคนใหญ่คนโตผู้บริหารระดับสูงถูกส่งไปเป็นกรรมกรอยู่ในโรงงานก็มี เรียกว่าจัดการไปทีละคน ๆ ไม่ปล่อยให้เวลาผ่านไปอย่างที่ตัวเองจะเสียเปรียบ โดยเรียกว่าเป็นการปฏิวัติวัฒนธรรมกินระยะเวลายาวนานถึง 10 ปี นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2509 – พ.ศ. 2519 แท้จริงแล้ว ตลอด 10 ปี นี้คือสงครามการเมืองแบบอ่อน ๆ ในประเทศจีนซึ่งได้สร้างความเสียหายอย่างมหาศาล

เราจะเห็นได้ว่าจากจุดเริ่มต้นที่เป็นความปรารถนาดีแท้ ๆ อยากให้ประเทศเจริญก้าวหน้าแต่เมื่อใช้วิธีการที่ผิดเพราะไปยึดติดกับความสำเร็จเดิม ๆ หวังจะใช้วิธีการเดิม มาแก้ปัญหาอย่างอื่นซึ่ง

ไม่เหมือนกัน ที่สำคัญ คือ เมื่อรู้ว่าผิดกลับไม่ยอมแก้ไข ยังฝืนดึงดันต่อไป ด้วยการใช้เกมการเมือง มุ่งเอาชนะกำจัดศัตรูคู่แข่ง ผลคือประเทศเสียหายยับเยิน ต้องรอจนเหมาเจ๋อตุงตาย เติ้งเสี่ยวผิงกลับมามีอำนาจ และใช้วิธีที่ว่า แมวสีอะไรก็ได้ขอให้จับหนูได้ก็ถือเป็นแมวที่ดี คือจะดูว่าวิธีการไหนถูกหรือผิดอย่าเสียเวลาเถียงกันทางทฤษฎีมากเกินไป ไตร่ตรองให้ดีแล้วลองทำดู จากนั้นให้สังเกตที่ผลลัพธ์ว่าออกมาดีหรือไม่ ถ้าออกมาดีก็แสดงว่าวิธีการนั้นใช้ได้ ขณะเดียวกันสิ่งใดที่คิดว่าดี แต่เมื่อทำแล้วออกมาไม่ดีแสดงว่าใช้ไม่ได้ ก็ต้องปรับวิธีการใหม่

เมื่อเติ้งเสี่ยวผิงใช้วิธีการที่ถูกต้องเหมาะสม เศรษฐกิจจีนจึงได้รับการปลดปล่อยจากระบบเดิม เปลี่ยนมาตั้งอยู่บนฐานแนวคิดที่เป็นเหตุเป็นผล เกิดการเติบโตอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งผงาดขึ้นมาเป็นอันดับสองของโลกในยุคนี้

ดังนั้นถ้าเราอยากจะรับมือให้ทันกับความเปลี่ยนแปลง จะต้องไม่ยึดติดกับความสำเร็จเดิม ๆ อย่ามุ่งหวังแต่จะนำวิธีการที่เคยทำงานแล้วประสบความสำเร็จมาใช้อีกในสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป ถ้าจะนำมาใช้ต้องพิจารณาดูว่าสิ่งแวดล้อมยังเหมือนเดิมไหม เงื่อนไขต่าง ๆ ยังเหมือนเดิมหรือไม่ ถ้าไม่เหมือนเดิมเราต้องมีการปรับกระบวนการในการทำงาน ถ้าสิ่งแวดล้อม เงื่อนไข ปัจจัย เปลี่ยนไปมาก เราก็ยิ่งต้องปรับมาก ถ้าเปลี่ยนน้อยก็ปรับน้อย ว่าไปตามส่วน ต้องใช้วิธีการที่เหมาะสมที่สุดกับความเปลี่ยนแปลงรอบตัวเรา

วิธีการนี้ใช้ได้ทั้งในระดับปัจเจกบุคคลจนถึงระดับประเทศและใช้ได้ในทุก ๆ หน่วยงาน ดังตัวอย่างที่เกิดขึ้นมากมาย ให้เราได้ศึกษา เช่น กรณีของบริษัท IBM ที่เคยผงาดขึ้นมาเป็นบริษัทอันดับหนึ่งของโลกในยุคหนึ่ง แต่เมื่อติดอยู่กับวิธีการแบบเก่า ไม่ทันเห็นความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ในขณะที่บิลเกตส์เห็นการเปลี่ยนแปลง มองออกว่าต่อจากนี้ไปสิ่งที่จะทำกำไรนั้นไม่ใช่ฮาร์ดแวร์ ไม่ใช่ตัวเครื่องคอมพิวเตอร์อีกต่อไป แต่จะเป็นซอร์ฟแวร์แทน ในช่วงที่บิลเกตส์จับงานตรงนี้ เป็นช่วงเวลาที่ IBM เป็นยักษ์ใหญ่อันดับหนึ่งของโลก ขณะที่บิลเกตส์กับไมโครซอร์ฟของเขายังอยู่ในโรงรถอยู่เลย แต่เวลาผ่านไปแค่ 10 กว่าปี IBM ผลประกอบการตกต่ำจนเกือบล้มละลายต้องเปลี่ยนตัวผู้บริหาร ปฏิรูปบริษัทขนานใหญ่ แต่ไมโครซอร์ฟกลับเติบโตอย่างรวดเร็วจนกลายเป็นบริษัทอันดับหนึ่งของโลกแทน และช่วงหนึ่งไมโครซอฟท์มีมูลค่าของหุ้นโดยรวมทั้งบริษัทถึง 1 ล้านล้านดอลล่าร์สหรัฐคิดเป็นเงินไทยประมาณ 30 ล้านล้านบาท ความสำเร็จความก้าวหน้ามาจากวิสัยทัศน์ที่ถูกต้องและมองเห็นความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เปลี่ยนไปนั่นเอง

ต่อมาก็ถึงคราวที่ Google ผงาดขึ้นมา ขณะที่บิลเกตส์มองข้ามความสำคัญของอินเตอร์เน็ต เห็นว่าเป็นของเด็กเล่น แต่นักศึกษาปริญญาเอก 2 คนจากมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด จับทางถูกรู้ว่าอินเตอร์เน็ตจะทวีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ และมองว่าต่อไปข้อมูลในอินเตอร์เน็ตจะมีมากมายมหาศาลจนค้นหาข้อมูลได้ยาก ดังนั้นหากสร้างโปรแกรม search engine ขึ้นมาเป็นเครื่องมือช่วยในการหาข้อมูลน่าจะได้รับความนิยม ทั้งสองจึงจับมือกันตั้งบริษัท Google ขึ้น เวลาผ่านไปแค่ 7-8 ปี Google กลายเป็นบริษัทใหญ่ที่มีมูลค่าหุ้นตามราคาตลาดเป็นหลักแสนล้านเหรียญ ที่เป็นเช่นนี้ได้ก็เพราะมองเห็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทำให้จับทางได้ถูก สามารถปรับเปลี่ยนพัฒนาวิธีการสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นได้

การเปลี่ยนแปลงของโลกขณะนี้เกิดขึ้นเร็วมาก ใครรับมือทันก็เจริญเติบโตต่อไป ใครรับมือไม่ทันก็จะล้มหายตายจาก ในประเทศญี่ปุ่น ยุคหนึ่งบริษัท KDD เป็นบริษัทโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ

ที่แข็งแกร่งมาก แต่เมื่อมีการพัฒนาเทคโนโลยีโทรศัพท์ผ่านอินเตอร์เน็ตเกิดขึ้น ผลการประกอบการของบริษัทนี้ก็กระทบกระเทือนทันที ราคาค่าโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ ลดลงเหลือแค่ไม่ถึงหนึ่งในสิบ บริษัทแทบล้มครืน ต้องปรับตัวขนานใหญ่

เมื่อสิ่งแวดล้อมในการทำธุรกิจเปลี่ยนแปลงเร็วมากเช่นนี้ เราจึงต้องตามการเปลี่ยนแปลงให้ทัน อย่ายึดติดกับความสำเร็จเดิม ๆ แต่ให้หมั่นสังเกตหาข้อมูลดูการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องรับฟังความเห็นของคนอื่น แม้เราจะเป็นผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถ อยู่แล้วก็ตาม

ยิ่งถ้าหากเป็นผู้นำระดับสูง มีลูกน้องบริวารมาก ยิ่งต้องระมัดระวัง เพราะจะมีคนที่ประจบเอาใจเพราะหวังจะพึ่งบารมี หวังผลประโยชน์ พวกนี้จะเห็นดีเห็นงามไปกับเราทุกเรื่อง เราจะได้ฟังแต่คำสรรเสริญ คำชื่นชม อย่าเพลิดเพลินกับสิ่งเหล่านั้น เพราะจะทำให้เราพลาด ไม่ได้รับข้อมูลที่แท้จริง ในทางตรงกันข้ามเราต้องกล้าที่จะรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง รับฟังคำแนะนำตักเตือนด้วยความหวังดีของบุคคลอื่นด้วย เราถึงจะได้รับข้อมูลที่แท้จริง และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ ให้มองว่าใครที่เข้ามาหาเรา แล้วกล้าให้ข้อมูลความจริง กล้าที่จะแย้งเมื่อเห็นในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง คนเช่นนี้เป็นคนที่มีคุณค่า

ฮ่องเต้จีนในประวัติศาสตร์ก็เช่นกัน องค์ไหนที่ชอบแต่คนประจบสอพลอ ผลก็คือราชวงศ์ล่มสลาย แต่ถ้าเลือกที่จะใช้ขุนนางที่กล้าทักท้วง กล้ารายงานกราบทูลความจริงก็จะประสบความสำเร็จ ราชวงศ์และประเทศชาติก็รุ่งเรือง ประชาชนก็อยู่ด้วยความผาสุก

เรื่องราวเหล่านี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นทุกยุค ทุกสมัย เราจะรับมือความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องได้ ต้องอย่ายึดติดกับความสำเร็จเดิม อย่าใช้วิธีการเดียวกันในการแก้ปัญหาทุกสิ่ง แต่จงใช้ตาดู หูฟัง ใจเปิด พร้อมรับฟังข้อมูลความคิดเห็นจากทุก ๆ คน แล้วเราจะไม่พลาด เราจะประสบความสำเร็จในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทุกชนิด

ช่องว่างระหว่างวัย

คนในวัยต่างกัน ประสบการณ์ชีวิตก็ต่างกัน สิ่งแวดล้อมที่เติบโตมาแต่ละช่วงก็ต่างกัน แน่นอนว่าความคิดความเห็น ความชอบ รสนิยมต่าง ๆ ก็ย่อมต้องมีความแตกต่างกันบ้างเป็นเรื่องธรรมดา เรียกว่า Generation Gab หรือ**ช่องว่างระหว่างวัย**

ที่ผ่านมา เรามักจะแบ่งช่วงอายุของคน เป็นช่วงกว้าง ๆ เช่น ช่วงละ 10 ปีบ้าง 20 ปีบ้าง แต่สำหรับคนญี่ปุ่นแล้ว เขาแบ่งช่วงชั้นแต่ละวัย เป็นช่วงละแค่ 3 ปี เพราะเขารู้สึกว่าขณะนี้สิ่งต่าง ๆ เปลี่ยนแปลง

เร็วมาก คนอายุต่างกันเพียงแค่ 3 ปีก็เหมือนอยู่คนละรุ่นกันแล้ว เริ่มจะคุยกันไม่ค่อยรู้เรื่อง นั่นคือสิ่งที่เกิดขึ้น

แต่มีเรื่องที่น่าสังเกตอย่างหนึ่งคือ มีสังคมอีกสังคมหนึ่งที่มีลักษณะพิเศษ คือ**สังคมของสงฆ์** ตัวอย่างเช่น ธรรมทายาทที่บวชในช่วงพรรษาในแต่ละปี ผู้ที่มาบวชมีตั้งแต่คนอายุ 20 ปีไปจนถึงคนอายุ 70 ปี โดยวัยต่างกันถึง 50 ปี แต่โดยพระธรรมวินัยถือว่าเมื่อมาบวชให้ลบอายุทางโลกทิ้งไป แล้วเริ่มต้นนับหนึ่งใหม่ เพราะฉะนั้นไม่ว่าจะมีอายุ 20 ปี หรือ 70 ปีก็ตาม ถือว่ามีอายุทางธรรมเท่ากัน คือเริ่มต้นนับหนึ่งเหมือนกัน

เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงเป็นเรื่องที่น่าคิดว่า เหตุใด สังคมสงฆ์ซึ่งเป็นสังคมที่น่าจะมีปัญหาเรื่องช่องว่างระหว่างวัยอย่างมาก แต่ปรากฏว่าพระสงฆ์ท่านกลับอยู่ร่วมกันได้เป็นอย่างดี ความแตกต่างทางความคิดของพระที่ต่างวัยกันก็อาจมีบ้างเป็นธรรมดา แต่ก็นับว่าเป็นเพียงเรื่องเล็กน้อย เมื่อเทียบกับความเป็นหนึ่งเดียวกันโดยรวม เพราะพระทุกรูปมีกิจวัตรและกิจกรรมเหมือนกัน มีจุดร่วมเดียวกันคือการประพฤติปฏิบัติธรรม การศึกษาพระธรรมวินัย นี่คือคำตอบของการแก้ปัญหาช่องว่างระหว่างวัย ทั้งในครอบครัว หรือในสังคมที่ทำงานก็ตาม คือเรา**จะต้องให้ความสำคัญในการสร้าง "กิจกรรมร่วม"** ถ้าคนในครอบครัวไม่มีกิจกรรมร่วมกันเลย พ่อไปทาง แม่ไปทาง ลูกไปอีกทาง ไปคนละทางที่ตนชอบ ย่อมเกิดช่องว่างขึ้นอย่างแน่นอน

บางคราวเจอหน้ากัน อยากจะแสดงความรักที่มีต่อกันก็ไม่รู้จะแสดงอย่างไร เกิดอาการขัดเขิน ก็จะยิ่งทำให้ห่างเหินกันไปอีก

เพราะฉะนั้นจะต้องสร้างกิจกรรมร่วมให้เกิดขึ้น ซึ่งกิจกรรมร่วมที่ดีที่สุด ก็คือ การมาวัดปฏิบัติธรรม ถ้าได้มาวัดด้วยกัน มาปฏิบัติธรรม นั่งธรรมะ ฟังหลวงพ่อเทศน์สอน มาร่วมงานบุญต่าง ๆ ถึงคราวคุยกัน ไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ก็จะมีเรื่องคุยประเด็นเดียวกันได้ คือเรื่องของบุญกุศล เรื่องของธรรมะ ซึ่งเป็นเรื่องที่ข้ามพ้นวัย ข้ามพ้นกาลเวลา ทันสมัยเสมอ ยิ่งพูดยิ่งคุยใจก็ยิ่งผ่องใสอยู่ในบุญกุศล ใจของคนในครอบครัวทุกคนก็จะเป็นหนึ่งเดียวกัน ทำนองเดียวกันในสังคมคนทำงาน ถ้าชวนกันมาวัดก็จะมีประเด็นในการพูดคุยเหมือนกัน จะหลอมรวมทัศนคติทุกคนเข้าด้วยกัน แล้วช่องว่างระหว่างวัยจะหายไปเอง บ้านก็อบอุ่น ที่ทำงานก็สงบร่มเย็น ทุกอย่างจะประสานกันได้ดีขึ้น การมาวัดปฏิบัติธรรมจึงเป็นกิจกรรมร่วมที่ช่วยลดช่องว่างระหว่างวัยได้อย่างดีเยี่ยม

อนึ่ง คนเราย่อมมีความแตกต่างกันในการตัดสินเรื่องต่าง ๆ เพราะแต่ละคนย่อมใช้ **เหตุผล** และ**อารมณ์** ของตนเป็นตัวตัดสิน ส่งผลให้แต่ละคนมีความคิด คำพูด และการกระทำแตกต่างกันไป ดังนั้น **การลดช่องว่างระหว่างวัย จึงต้องทำความเข้าใจในเรื่องเหตุผล และอารมณ์ของคน** เมื่อเราพบคนที่แตกต่างจากเรา อย่าเพิ่งด่วนสรุปว่าเขาเป็นอย่างนั้น อย่างนี้ แต่ให้พิจารณาดูว่า สิ่งที่เขาทำแต่ละเรื่องนั้น

มีเหตุที่มาเป็นอย่างไร หากเป็นเรื่องของรสนิยมส่วนตัว ซึ่งไม่ใช่เรื่องถูกหรือผิด เราก็ไม่ควรก้าวล่วง ไม่เอาความชอบของเราเองไปครอบงำใคร แต่ถ้าเป็นเรื่องถูกผิดดีชั่ว สิ่งไหนไม่ถูกต้องสิ่งไหนเป็นเรื่องบาปเราต้องปฏิเสธ ถ้าเกิดเป็นคนใกล้ชิดเราก็ต้องหาทางสอน ขณะเดียวกันสิ่งไหนเป็นความดีเป็นบุญกุศลเราก็ควรชื่นชม

ถ้ารู้จักแยกแยะอย่างนี้ เราจะวางบทบาทตัวเราได้ถูกต้อง จะเห็นทุกอย่างกระจ่างขึ้น เราจะเข้าใจผู้อื่น และน่าแปลกที่ว่า พอเราเข้าใจเขา เขาก็จะเข้าใจเรา ช่องว่างระหว่างวัยก็ลดลงและเกิดมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การที่เราจะเข้าใจในสิ่งเหล่านี้ได้ เราจะต้องหมั่นฝึกไตร่ตรองเรื่องของเหตุและผล

พระเดชพระคุณหลวงพ่อทัตตชีโวท่านจะย้ำกับลูกศิษย์เสมอว่า เมื่อได้ยินได้ฟังได้เห็นเรื่องใดก็ตาม ให้ตั้งคำถามบ่อย ๆ ว่า why?

คือทำไมถึงเป็นอย่างนั้น แล้วหมั่นขบคิดหาคำตอบ เราจะเห็นทุกอย่างชัดเจนขึ้น เป็นคนมีเหตุมีผลมากขึ้น ถึงคราวที่คนอื่นไม่เข้าใจในสิ่งที่เราทำ เราก็สามารถอธิบายได้ว่าทำไมเราถึงทำอย่างนี้ เรามีเหตุมีผลอย่างไร หรือถ้าเกิดเราเห็นคนอื่นทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เราก็สามารถแนะนำตักเตือนเขาได้ว่า สิ่งนี้ไม่ควรทำเพราะเหตุใด จะเกิดผลเสียอย่างไร หากสิ่งที่เขาทำเป็นสิ่งที่ดี เราก็สามารถชื่นชมเขาได้อย่างเหมาะสม ถ้าเราฝึกเป็นคนมีเหตุมีผล แยกแยะได้ชัดเจนอย่างนี้ เราจะเป็นผู้ที่สามารถให้คำแนะนำและก็สอนผู้อื่นได้ รวมทั้งตอบคำถามผู้อื่นได้ถึงพฤติกรรมของตัวเราเอง โดยทั้งหมดนี้จะเป็นไปด้วยเหตุด้วยผลไม่ใช่การใช้อำนาจไปข่ม โดยเฉพาะผู้ใหญ่กับเด็ก จะไม่มีการใช้คำพูดทำนองว่า ฉันเป็นพ่อนะ ฉันเป็นแม่นะ เธอต้องฟังอย่างเดียวห้ามเถียง เด็กบางคนไม่กล้าเถียง แต่ในใจนั้นต่อต้าน ยิ่งเกิดช่องว่างระหว่างวัยมากขึ้น

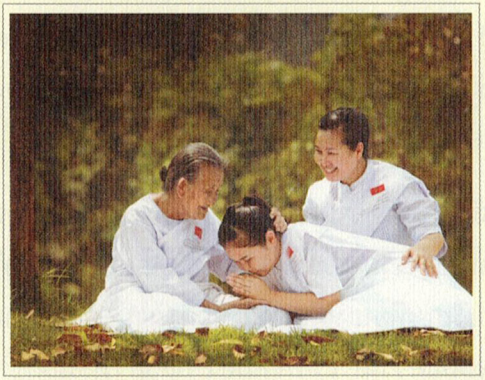

มนุษย์เป็นสัตว์เหตุผล ถ้าผู้อื่นปฏิบัติต่อเราด้วยเหตุด้วยผล เราก็มีแนวโน้มที่จะยอมรับ เพราะฉะนั้นทุกคนควรฝึกฝนในสิ่งเหล่านี้ เราชาวพุทธนับว่าโชคดี เพราะพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่วางอยู่บนพื้นฐานเหตุและผลอย่างสมบูรณ์ ใครหมั่นศึกษาหลักธรรมอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความคิดเป็นระบบ สามารถไตร่ตรองเข้าใจเรื่องเหตุและผลได้ดี

อีกเรื่องหนึ่ง คือเรื่องของอารมณ์คนเราไม่ได้ตัดสินเรื่องต่าง ๆ ด้วยเหตุผลเพียงอย่างเดียว แต่มักใช้อารมณ์ประกอบเข้ามาด้วย เราจึงต้องพยายามทำความเข้าใจในเรื่องนี้ โดยใช้หลักที่ว่า คนทุกคน ไม่ว่าใครก็ตามล้วนมีกิเลส 3 ตัวเหมือนกัน คือ **โลภ โกรธ หลง** อาจจะมากน้อยต่างกันบ้างแต่ก็ 3 ตัวเหมือนกัน เพราะฉะนั้นถ้าหากเราทำความเข้าใจในอารมณ์ความรู้สึกของตัวเองได้ดี เราก็จะรู้สึกตัวเองดี ใครรู้จักตัวเองดี คนนั้นจะรู้จักคนอื่นได้ดีด้วย ให้ลองเริ่มจากตัวของเราเอง หมั่นสังเกตตัวเอง ทำความเข้าใจตัวเอง จนกระทั่งเข้าใจตัวเองชัดเจนเมื่อไร เราจะเข้าใจคนอื่น เห็นเขาแสดงท่าทางอย่างนี้พูดอย่างนี้แล้วรู้เลยว่าเขาคิดอะไรและเพราะอะไร

การฝึกฝนทำความเข้าใจในเรื่องของอารมณ์นั้น อาจดูเหมือนเป็นเรื่องยากในช่วงแรก เพราะเรา ยังไม่คุ้นเคย ยังเผลอลืม ยังอึดอัดไม่ได้ดังใจ เปรียบเทียบเหมือนการขี่จักรยาน ตอนแรกเริ่มหัดขี่ก็จะรู้สึกเกร็ง ก็จะล้มคว่ำได้ แต่พอคล่อง ก็สามารถขี่โยกซ้ายโยกขวาได้

ไม่มีปัญหา ปล่อยมือก็ยังทรงตัวได้ เพราะตัวเรากับจักรยานประสานกันอย่างดี จักรยานเอียงไปทางซ้าย เราก็โยกตัวไปทางขวา สมดุลพอดี แม้จะมีแต่ 2 ล้อ ก็ไม่ลำบากยากเย็นอะไร เช่นกันกับเรื่องของคน พอเราเข้าใจคน รู้จักอัธยาศัยของคนเมื่อไร เราก็จะมีปฏิสัมพันธ์กับคนทุกคนได้อย่างดี พอเหมาะพอสม เขาแสดงท่าทีมาอย่างนี้เราควรจะตอบสนองอย่างไร ให้ไปกันได้ด้วยดี ในเรื่องอารมณ์เราก็ปรับให้พอดี ส่วนในเรื่องของความถูกผิด ดีชั่ว เราก็มีวิธีการแนะสอนได้อย่างเหมาะสมกับคนแต่ละคน ถ้าเป็นอย่างนี้ ช่องว่างระหว่างวัย Generation Gab จะหายไปเอง ความสัมพันธ์ระหว่าง พ่อ แม่ ลูก เด็ก ผู้ใหญ่ พี่น้อง เพื่อนร่วมงาน จะราบรื่นขึ้น

โดยสรุปก็คือการแก้ปัญหาช่องว่างระหว่างวัยสามารถทำได้ด้วยการศึกษาให้เข้าใจเรื่องเหตุเรื่องผล โดยเริ่มจากหลักธรรมในพระพุทธศาสนาของเรา และศึกษาให้เข้าใจอารมณ์ของคน โดยเริ่มต้นจากการมีสติ หมั่นสังเกตตัวเอง ให้เข้าใจตัวเอง รวมทั้งต้องสร้างกิจกรรมร่วมในทุกกลุ่มชุมชน ในครอบครัว ในที่ทำงาน คือการมาวัดการประพฤติปฏิบัติธรรม ศึกษาธรรมะ ให้ทุกคนมีประเด็นสนทนาประเด็นความสนใจร่วมกัน สอดคล้องกัน อย่างนี้แล้ว ในทุกสังคม นับจากสังคมเล็ก ๆ ไปจนถึงสังคมใหญ่ จะไม่มีช่องว่างอีกเลย

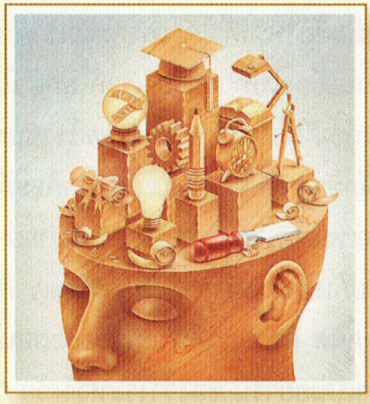

การสร้างความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์ มีส่วนช่วยให้ชีวิตและการงานก้าวหน้าได้อย่างมาก แต่ในยามที่ชีวิตมีเรื่องราวมากมายรุมเร้า ยามที่เราต้องเผชิญปัญหาที่แก้ไม่ตก ความคิดสร้างสรรค์กลับหดหาย ทำอย่างไร เราจึงจะหาทางออกให้กับชีวิตได้

เรื่องราวของพระอรหันต์ผู้เป็นเอตทัคคะรูปหนึ่งในครั้งพุทธกาล สามารถเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตให้กับเราได้ ท่านคือ **พระจุลปัณถก** ผู้ออกบวชตามพระพี่ชายคือพระมหาปัณถก ซึ่งเป็น

พระอรหันต์ แต่ปรากฏว่าพระจุลปัณฑกนั้นปัญญาทึบมาก พระพี่ชายให้ท่องคาถาแค่บทเดียวซึ่งมีอยู่แค่ 4 วรรค เวลาผ่านไปถึง 4 เดือน พระจุลปัณฑกก็ท่องไม่ได้ สาเหตุเป็นเพราะว่า ภพในอดีตท่านเคยเป็นคนที่ฉลาดมาก แต่ชอบหัวเราะเยาะดูถูกว่าคนอื่นไม่ฉลาด เหมือนตนวิบากกรรมตามมาทำให้ปัญญาทึบ ท่องจำคาถาไม่ได้เลย พระมหาปัณฑกจึงลงความเห็นว่า พระน้องชายของท่านคงไม่มีวาสนาในพระพุทธศาสนาแล้ว พระจุลปัณฑกจึงน้อยอกน้อยใจ คิดจะลาสิกขา แต่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเห็นด้วยพระญาณ ว่าแท้จริงนั้นพระจุลปัณฑกมีบุญมากพอจะบรรลุธรรมได้ พระองค์จึงเสด็จมาโปรด ทรงประทานผ้าขาวให้จุลปัณฑกผืนหนึ่งแล้วทรงสอนให้ภาวนาคำว่า “ระโชหะระณัง ๆ ” พร้อมทั้งให้ลูบผ้าขาวผืนนั้นไป เมื่อพระจุลปัณฑกปฏิบัติได้สักพักหนึ่ง ใจท่านก็ผ่อนคลาย เมื่อเห็นผ้าขาวเริ่มมีสีหมองคล้ำขึ้นมา เพราะโดนเหงื่อไคลจากมือ ท่านจึงได้คิดว่า **สรีระคนเรานี้ไม่สะอาดเลย** ดูสิผ้าขาวแท้ ๆ เมื่อมือเราสัมผัสไปมายังเปรอะเปื้อนได้ พิจารณาไปใจท่านก็น้อมนำลงสู่ศูนย์กลางกายเมื่อใจหยุดนิ่งเรื่อยไป สุดท้ายบรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ ณ ที่นั้นเอง **พระจุลปัณฑกเป็นพระอรหันต์ผู้มีฤทธิ์มาก มีมโนมยิทธิ คือมีฤทธิ์สำเร็จด้วยใจ** สามารถเนรมิตกายได้นับพันร่าง จึงได้รับการยกย่องจากพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ว่าเป็นเอตทัคคะคือเป็นเลิศทางด้านมีมโนมยิทธิ

สำหรับพวกเรา การท่องกลอนสัก 4 วรรคคงไม่ต้องใช้เวลาถึง 4 เดือน เพียงแค่ไม่กี่นาทีก็ท่องได้ แต่ท่านจุลปัณฑกกลับท่องไม่ได้

ด้วยเหตุที่ปัญญาทึบ แต่สุดท้ายท่านกลับเป็นพระอรหันต์ได้ด้วยการทำใจหยุดนิ่ง เพราะการทำใจหยุดนิ่งเป็นการไขกุญแจคลิกเข้าไป สู่ขุมคลังแห่งปัญญาอันกว้างใหญ่ไพศาล เป็นแหล่งแห่งความคิดสร้างสรรค์และความรู้แจ้ง จนกระทั่งปราบกิเลสในตัวได้หมด ก้าวสู่ความเป็นเลิศทางด้าน**มโนมยิทธิ มีฤทธิ์ทางใจ**ได้อย่างน่าอัศจรรย์ ดังนั้นกุญแจที่จะไขไปสู่ความสำเร็จทุกประการก็คือการน้อมนำใจสู่ศูนย์กลางกายฐานที่ 7 นั่นเอง

อาตมภาพก็เคยมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เช่นกัน คือ เมื่อปี พ.ศ. 2533 พระเดชพระคุณหลวงพ่อธัมมชโยท่านมอบหมายให้ไปศึกษาต่อทางพระพุทธศาสนาที่ประเทศญี่ปุ่น ตอนนั้นทั้งประเทศญี่ปุ่นมีพระไทยอยู่รูปเดียวคือตัวอาตมภาพเอง วัดก็ยังไม่มี อุบาสกที่จะดูแล อุปัฏฐากก็ยังไม่มี ไปเพียงลำพังรูปเดียว ภาษาก็ยังพูดคุยได้ไม่คล่อง แต่ก็ต้องทำให้ได้ ถ้าจะเปรียบทางโลกก็เหมือนกับทหาร ที่ออกจากฐานทัพ แล้วไปอยู่ในดงข้าศึกเพียงคนเดียว ดังนั้นก็จะต้องคุ้มครองตัวเองให้ได้ ตั้งใจไว้เลยว่าไม่ว่างานจะยุ่งอย่างไร จะดึกดื่นแค่ไหนก็จะต้องสวดมนต์ทำวัตรนั่งสมาธิทุกวัน และจะเขียนบันทึกประจำวัน เพื่อพิจารณาทบทวนตนเองสอนตนเองทุก ๆ วัน ก็ทำอย่างนี้เรื่อยมา แต่พอถึงช่วงที่จะเขียนวิทยานิพนธ์ ไม่ว่าจะเป็นช่วงปริญญาโท หรือปริญญาเอกกลายเป็นว่าต้องเพิ่มรอบการนั่งสมาธิขึ้นอีกหลายรอบ คือต้องเพิ่มช่วงสายด้วย พอฉันเช้าเสร็จแล้วก่อนจะลงมือศึกษาค้นคว้า ขีดเขียนวิทยานิพนธ์ก็จะต้องนั่งสมาธิก่อนเสมอ หลังเพลก็นั่งสมาธิต่ออีกรอบหนึ่ง วันหนึ่งจึงนั่ง

สมาธิหลายรอบ มีบางคนถามว่าการเขียนวิทยานิพนธ์เป็นงานที่ต้องใช้เวลามาก แล้วแบ่งเวลาไปปฏิบัติธรรม อย่างนี้จะทำวิทยานิพนธ์ทันหรือสำหรับอาตมาภาพแล้วไม่ได้เสียเวลาเลย เพราะการปฏิบัติธรรมทำให้ใจเรานิ่ง เมื่อถึงเวลาทำงานเราก็สามารถศึกษาตรึกตรองเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างทะลุปรุโปร่ง ความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นมาอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

มีบางครั้งที่เจอประเด็นที่ท้าทาย เป็นประเด็นสำคัญที่จะต้องวิเคราะห์คลี่คลายปัญหาให้ได้ ก็จะลงมือรวบรวมข้อมูลทุกอย่างเท่าที่จะทำได้ ศึกษาจนเข้าใจในระดับหนึ่ง จากนั้นก็จะนั่งสมาธิแล้วจำวัด ตื่นเช้าขึ้นมามักจะได้คำตอบที่ชัดเจน การศึกษาวิจัยประเด็นสำคัญ ๆ หลาย ๆ อย่างที่ผ่านมา สามารถประสบผลสำเร็จ เกิดผลงานทางวิชาการที่มีประโยชน์ ก็เพราะได้ผ่านกระบวนการเช่นนี้นั่นเอง

ดังนั้น**เมื่อเราจะแก้ปัญหาเรื่องใด ก็ขอให้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนั้นให้ครบถ้วนที่สุด ให้กว้างที่สุด ละเอียดที่สุดเท่าที่จะทำได้ แล้วถ้าหากยังคิดไม่ออก ก็ให้ออกจากความคิด ทำจิตให้สงบแล้วเราจะพบคำตอบ นี่คือหัวใจสำคัญของการเกิดความคิดสร้างสรรค์ก็ว่าได้**

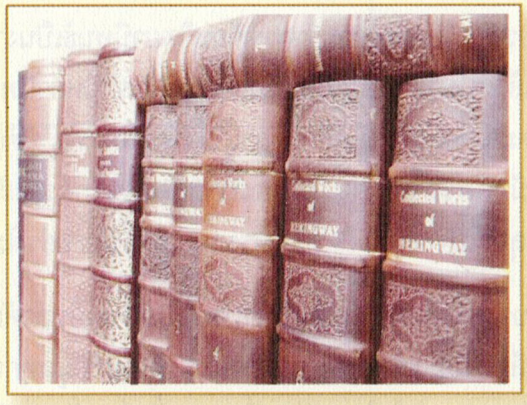

The Secret

The secret เรื่องของ**ความลับ** ที่ชาวตะวันตกตื่นเต้นกันอยู่ในขณะนี้ มีสาระสำคัญว่า ถ้าเราคิดปรารถนาจะเป็นอะไร อยากได้อะไร ให้คิดถึงสิ่งนั้นบ่อย ๆ คิดอย่างใจจดจ่อ สุดท้ายมีโอกาสสูงที่เราจะได้สิ่งนั้น

แท้จริงแล้วเรื่องราวเหล่านี้เป็นสิ่งที่พระพุทธองค์ได้ตรัสไว้ 2,500 กว่าปีแล้วดังปรากฏในพระไตรปิฎก ซึ่งได้มีผู้ศึกษาและนำไปใช้จนเกิดประโยชน์ขึ้นแล้วมากมาย ที่สำเร็จเป็นพระอรหันต์หมดกิเลส

ไปก็นับแสนนับล้านองค์ สิ่งที่พระพุทธองค์ทรงค้นพบคือ เหตุแห่งความทุกข์ทั้งหลายทั้งปวงก็คือ ตัณหา ความทะยานอยาก **ซึ่งล้วนมาจากความคิด**

ตัวอย่างเช่น ความรักของหนุ่มสาวทั้งหลาย หากถามว่าเกิดจากอะไร ก็จะพบคำตอบว่าเกิดจากความคิด ศัพท์สมัยใหม่ใช้คำว่า "ปิ๊ง" พอปิ๊ง ก็เริ่มคิดถึง พอคิดถึงบ่อย ๆ มันจะค่อย ๆ เกิดพัฒนาการขึ้นมากลายเป็นความพึงพอใจ ความรัก แล้วก็ความผูกพัน เพราะฉะนั้นทุกอย่างเกิดจากความคิดก่อน เช่น ความรัก ตัณหา ทั้งกามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา ล้วนเกิดขึ้นมาจากความคิด

ลองสังเกตดูเถิด มรรคมีองค์ 8 อันเป็นหนทางแห่งการหลุดพ้นนั้น เริ่มต้น ข้อแรก คือสัมมาทิฐิ หรือ ความเห็นถูก ข้อ 2 คือ **สัมมาสังกัปโป** ดำริชอบหรือคิดถูกนั่นเอง ที่ต้องมีสัมมาทิฐิเป็นข้อแรกเพราะความเห็นที่ถูกต้อง จะเป็นสิ่งควบคุมไม่ให้ความคิดสะเปะสะปะ เมื่อความคิดเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในทิศทางที่ถูกต้อง กระบวนการต่าง ๆ ที่ถูกต้องจึงจะเกิดตามมา

เมื่อรู้อย่างนี้แล้วเราก็สามารถนำหลักการนี้ไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกเรื่อง เช่น ถ้าเราต้องการหยุดสิ่งใดก็ให้หยุดที่ใจ หยุดที่ความคิด ยกตัวอย่างเช่น หากใครอกหักแล้วอยากจะหายจากอาการอกหัก ก็เพียงแค่หยุดคิดเท่านั้นเอง พอรู้ตัวว่ากำลังจะคิดถึงอีกแล้ว ก็ให้รีบเปลี่ยนความคิดไปเรื่องอื่น หากิจกรรมอื่นทำ อย่าปล่อยให้ตัวเองอยู่ว่าง ๆ

อาการอกหักก็จะทุเลาเบาบาง ตรงข้าม ถ้าอยากให้เกิดความผูกพันมาก ๆ ก็ให้คิดถึงบ่อย ๆ **ความคิดจึงเป็นสิ่งสำคัญมากในการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะในเรื่องของกำลังใจ ถ้าเราอยากเป็นผู้มีกำลังใจสูง เราต้องคิดไปในทางบวก ทางสร้างสรรค์ เพราะถ้าคิดไปในทางลบ ทางท้อถอย เราก็จะหมดแรง**

มีเรื่องหนึ่งเกิดขึ้นในอินเดียเมื่อกว่า 2,300 ปีที่แล้ว ชายผู้หนึ่งชื่อ **"จันทรคุปต์"** ต่อมาภายหลังเป็นผู้ที่รวบรวมแว่นแคว้นต่าง ๆ ในอินเดียให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันสำเร็จเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ เขาเริ่มจากยกทัพไปรบกับพระราชาผู้ครองแคว้นมคธ ซึ่งเป็นแคว้นใหญ่ในอินเดีย ปรากฏว่ากองทัพของเขาแตกพ่ายยับเยิน ตัวเขาเองหลงทัพไม่มีทหารอยู่ข้างกายเลยแม้แต่คนเดียว แต่จันทรคุปต์ก็ไม่ย่อท้อ ยังคงเฝ้าครุ่นคิด หาทางที่จะรวบรวมแว่นแคว้นต่าง ๆ ให้ได้ เขาหลบซุ่มอยู่ที่ชายป่าริมบ้านหลังหนึ่ง ได้เห็นหญิงชราเจ้าของบ้านนั้นกำลังปิ้งขนมเบื้องอยู่ ทันใดนั้นหลานของนางได้หยิบขนมเบื้องขึ้นมากิน โดยกัดเข้าตรงกลางขนมที่กำลังร้อน ๆ ผลก็คือเด็กน้อยได้ถูกขนมเบื้องลวกปากจนร้องไห้จ้า หญิงชราผู้นั้นจึงพูดขึ้นว่า "เด็กโง่เอ๋ย เจ้าช่างโง่เหมือนจันทรคุปต์เลย เจ้าไม่รู้หรือว่าขนมเบื้องมันร้อน ไปกัดเข้าตรงกลางก็ลวกปากแย่สิ ถ้าจะกินต้องค่อย ๆ เล็มจากขอบเข้าไป"

จันทรคุปต์จึงได้คำตอบในเรื่องที่กำลังครุ่นคิด ว่าเมื่อทัพของตนยังมีกำลังน้อย หากคิดจะเอาชนะแคว้นมคธ จะต้องใช้ยุทธศาสตร์

ที่ถูกต้อง เขาจึงกลับไปรวมพลใหม่ตั้งกองทัพเล็ก ๆ ขึ้นมาได้แล้วก็ค่อย ๆ บุกตีแบบเอาป่าล้อมเมืองเล็มชายขอบเข้าไป ก็ได้ชัยชนะตามลำดับ กองทัพก็ค่อยๆโตขึ้น สุดท้ายจึงยึดมคธได้ เมื่อจันทรคุปต์ได้ขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์แล้วเขาได้นำทัพออกไปค่อย ๆ ตีทีละเมือง ทีละแคว้น ทีละรัฐ จนกระทั่งได้ชัยชนะเหนือดินแดนทั้งหมดของอินเดีย สถาปนาราชวงศ์เมารยะขึ้น พระเจ้าจันทรคุปต์นี้ก็คือปู่ของพระเจ้าอโศกมหาราชนั่นเอง **ที่ประสบความสำเร็จเช่นนี้ก็เพราะความคิดที่ไม่ยอมแพ้ คิดจดจ่ออยู่ที่เป้าหมาย คิดหาวิธีการเพื่อให้ได้ชัยชนะในที่สุดก็พบหนทางสู่ความสำเร็จ**

เราทุกคนก็เช่นกัน จะทำกิจการงานใดก็ตาม ขอให้คิดในทางบวก อย่ายอมแพ้ ถ้าเรารักตัวเราเอง รักจะประสบความสำเร็จในชีวิตก็จะต้องมองในทางสร้างสรรค์ คิดในทางบวก ในทางที่ทำให้ใจมีพลังแล้วกำลังใจจะเกิดขึ้นมาอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

ใจของคนเราที่เวียนว่ายตายเกิดกันมานับภพนับชาติไม่ถ้วน มีบุญและบาปสั่งสมอยู่มาก เมื่อเราคิดจดจ่อถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาก ๆ ก็เสมือนเป็นการรวมกำลังบุญของเราเพื่อให้ได้สิ่งนั้นมา ทำให้มีโอกาสสำเร็จสูง แต่ขณะเดียวกัน อย่าลืมว่าบุญในตัวเราก็จะหมดเปลืองไปด้วย ฉะนั้นเราจึงต้องรู้จักคิดมุ่งหวังแต่ในสิ่งที่ดีให้คุ้มกับที่ต้องสิ้นเปลืองบุญในการได้สิ่งนั้นมา และต้องหมั่นสั่งสมบุญเพิ่มเติม ด้วยการให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนา อย่างสม่ำเสมอ

นอกเหนือจากใจแล้ว กายมนุษย์ก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่น่าอัศจรรย์ เป็นนวัตกรรมที่สุดยอดของโลก เพราะฉะนั้นเราก็เหมือนเป็นเจ้าของนวัตกรรมชิ้นเลิศที่สุดแล้ว ก็ขอให้สวมหัวใจนักสู้เข้าไปอีกหน่อย แค่มีตัวกับหัวใจเราก็ทำทุกอย่างได้สำเร็จ แม้การตรัสรู้ธรรมก็สามารถทำได้ ถ้าเอาจริง **เรารู้กันอยู่แล้วว่าสุดยอดของการทำงานคือการตรัสรู้ธรรม เมื่อการตรัสรู้ธรรมสามารถทำสำเร็จได้ โดยอาศัยทุนเริ่มต้นเพียงตัวกับหัวใจนักสู้ งานอื่นก็เป็นเรื่องเล็ก ขอแต่เพียงให้รู้จักปรับที่ความคิดตัวเองเท่านั้น** ซึ่งจะทำได้ก็จะต้องปฏิบัติธรรมให้ใจสงบก่อน พอใจสงบพลังสร้างสรรค์ทางบวกจะเกิดขึ้นมาอย่างไร้ขีดจำกัด สัมมาทิฐิก็จะเกิดขึ้น แล้วสัมมาสังกัปโปความคิดชอบก็จะเกิดขึ้น สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ สัมมาวายามะ สัมมาสติ สัมมาสมาธิ ทุกอย่างจะเกิดเป็นวงจรต่อเนื่องกัน ความสำเร็จทุกอย่างทั้งทางโลกและทางธรรมจะบังเกิดขึ้นได้เอง

นี่คือความสำคัญของความคิด ความลับสำคัญของจักรวาล

เศรษฐกิจกับจิตใจ

เศรษฐกิจกับจิตใจ มีความเกี่ยวข้องกันอย่างยิ่ง ถ้าเมื่อใดจิตใจของผู้คนขาดความเชื่อมั่น เศรษฐกิจจะตกต่ำทันที เพราะเมื่อผู้คนวิตกกังวลต่ออนาคต ก็จะพากันเก็บเงินเอาไว้ไม่ยอมใช้จ่าย การค้าขายหยุดชะงัก สินค้าขายไม่ออก โรงงานก็ต้องหยุดผลิตสินค้า ส่งผลให้เกิดการเลิกจ้างงาน เมื่อคนตกงานก็ยิ่งลดการจับจ่ายใช้สอย เกิดวงจรลบต่อเนื่องไป ตรงกันข้าม ถ้าผู้คนมีความเชื่อมั่น มีการจับจ่ายใช้สอย ก็จะมีการผลิต มีการจ้างงาน เกิดรายได้เป็นวงจรบวก

การทำความเข้าใจในเรื่อง “เศรษฐกิจกับจิตใจ” นั้น ให้เราลองมองภาพของเศรษฐกิจขนาดใหญ่ 2 แห่งเปรียบเทียบกัน เราจะได้ข้อคิดหลายประการทีเดียว

แห่งแรกคือสหรัฐอเมริกา เศรษฐกิจของอเมริกาถือว่ามีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ที่สุดในโลก GDP Gross Domestic Product (ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ) ของอเมริกาประเทศเดียวมีขนาด 25 เปอร์เซ็นต์ของโลก

แห่งที่สอง คือ จีน ซึ่งเป็นดาวรุ่งดวงใหม่ เศรษฐกิจของจีนกำลังทะยานขึ้นมาอย่างรวดเร็ว จนทั่วโลกจับตามอง และขณะนี้เศรษฐกิจของจีนในแง่ GDP ได้แซงประเทศญี่ปุ่น จนขึ้นมาอยู่อันดับ 2 ของโลก

เศรษฐกิจของอเมริกานั้นขึ้นอยู่กับความเชื่อมั่น ถ้าเมื่อใดเศรษฐกิจมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหา รัฐบาลจะต้องรีบออกมาสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้รัฐบาลจะรีบลดภาษีเพื่อให้คนมีเงินใช้มากขึ้น อีกทั้งเพิ่มการลงทุนภาครัฐ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการจับจ่ายใช้สอย การสร้างความเชื่อมั่น เป็นสิ่งสำคัญมากหากประชาชนขาดความเชื่อมั่นหยุดจับจ่ายใช้สอยเมื่อใด ตลาดหุ้นจะซบเซาเกิดหนี้เสียเป็นลูกโซ่ ความเสียหายจะตามมาอีกมากมาย

ในกรณีของสหรัฐอเมริกา เนื่องจากเป็นประเทศมหาอำนาจอันดับหนึ่งของโลก มีความโดดเด่นทั้งด้านขนาดเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าเทคโนโลยีและการทหาร อีกทั้งเป็นผู้กุมอำนาจทางการเมือง

ระหว่างประเทศและอำนาจทางสื่อต่าง ๆ ซึ่งสามารถปลุกกระแสชี้นำชาวโลกได้ แม้กระทั่งการใช้สงครามเป็นเครื่องกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อให้เกิดการสะพัดหมุนเวียนของเงินจำนวนมหาศาลในอุตสาหกรรมอาวุธ สหรัฐอเมริกาก็สามารถทำได้ ถึงขนาดมีคำกล่าวว่าเศรษฐกิจอเมริกาคือเศรษฐกิจสงครามทีเดียว เพราะฉะนั้น แม้เกิดวิกฤติเศรษฐกิจขึ้นในประเทศ สหรัฐอเมริกาจึงยังคงสามารถประคับประคองให้ผ่านไปได้โดยใช้ความเป็นมหาอำนาจของตนนั้นเอง

หากมองย้อนไปในอดีตของสหรัฐอเมริกา เราจะพบว่า นับตั้งแต่สร้างชาติ ชาวอเมริกันมีความกล้าหาญมาก เพราะทุกคนล้วนเป็นผู้อพยพทั้งสิ้น โดยส่วนใหญ่อพยพมาจากยุโรป คนที่กล้าอพยพครอบครัวข้ามน้ำข้ามทะเลในยุคที่การเดินทางเต็มไปด้วยความเสี่ยงภัยเพื่อไปบุกเบิกสร้างชีวิตในดินแดนที่ไม่มีใครรู้จัก ย่อมต้องมีใจที่เด็ดเดี่ยวกล้าหาญอย่างมาก เพราะแม้ว่าจะสามารถผจญภัยจนขึ้นฝั่งได้ ก็ยังต้องผจญกับอุปสรรคต่าง ๆ มากมาย ในการบุกเบิกดินแดนตะวันตกอีกนับร้อย ๆ ปี ชาวอเมริกันจึงมีวิญญาณนักสู้อยู่เต็มเปี่ยม นอกจากนี้ชาวอเมริกันยังเป็นทั้งนักค้นคว้า และนักประดิษฐ์ เพราะความที่เดินทางมาไกลไม่สามารถกลับไปซื้อข้าวของเครื่องใช้จากยุโรปได้ง่าย ๆ ดังนั้นหากใครประดิษฐ์คิดค้นอะไรขึ้นมาได้ ก็จะทำให้ทุกคนได้รับประโยชน์ไปด้วย นักประดิษฐ์จึงได้รับความชื่นชมยกย่องอย่างมาก เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งกระตุ้นให้คนอเมริกันรักการค้นคว้า รักการประดิษฐ์คิดค้น จนทำให้สหรัฐอเมริกามีความเจริญก้าวหน้าแซงยุโรปขึ้นมาเป็นอันดับหนึ่ง

ของโลกได้ทั้งด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ก็เพราะประเทศของเขาเต็มไปด้วยนักสู้ ผู้บุกเบิกนั่นเอง

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นยุคของสงครามเย็นระหว่างโลกเสรีทุนนิยมที่มีอเมริกาเป็นผู้นำกับโลกคอมมิวนิสต์ ซึ่งมีสหภาพโซเวียตเป็นผู้นำขณะนั้นเศรษฐกิจของอเมริกามีขนาดเกือบครึ่งหนึ่งของโลก อเมริกาจึงได้ให้ความช่วยเหลือประเทศพันธมิตรของตนเพื่อให้เศรษฐกิจเข้มแข็งจะได้ช่วยกันต่อสู้กับคอมมิวนิสต์ และอเมริกายังได้ทำสงครามอีกหลายครั้ง เช่นสงครามเกาหลี สงครามเวียดนาม ฯลฯ จึงมีการใช้เงินอย่างมาก ประกอบกับประชาชนมีชีวิตแบบบริโภคนิยม จับจ่ายใช้สอยกันอย่างมากมาย สุดท้ายเมื่อเศรษฐกิจของยุโรป และญี่ปุ่นเริ่มฟื้นขึ้นมา อเมริกากลับขาดดุลการค้าและประสบปัญหาทางด้านการเงิน เพื่อที่จะค้ำยันเศรษฐกิจของตน อเมริกาจึงนวัตกรรมทางการเงินใหม่ ๆ เช่น มีการก่อตั้งกองทุนเฮดฟันด์ต่าง ๆ ขึ้นมา มุ่งหากำไรจากการค้าเงิน สร้างความเสียหายให้กับประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทยด้วย ดังเช่นเหตุการณ์เมื่อครั้งที่กองทุนเฮดฟันด์เหล่านี้มาซ้ำเติมวิกฤติเศรษฐกิจของไทยในช่วงภาวะฟองสบู่แตก ทำให้ปัญหาเศรษฐกิจของเราหนักหนากว่าที่ควรจะเป็นหลายเท่าตัว

อเมริกาเองก็อยู่ท่ามกลางความความผันผวนทางเศรษฐกิจ หนี้สินของประเทศเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ขาดดุลบัญชีเดินสะพัดและ ขาดดุลการค้ามหาศาลทุกปี แต่ที่ยังอยู่ได้เพราะอาศัยการกู้เงินจากต่างประเทศเข้าไปค้ำยัน แท้จริงแล้วเป็นไปไม่ได้ที่ประเทศจะขาดดุลบัญชี

การค้า ขาดดุลบัญชีงบประมาณอย่างต่อเนื่องสะสมไปเรื่อย ๆ สักวันต้องมีจุดจบ อเมริกาในปัจจุบันอยู่ได้เพราะสร้างภาพความเชื่อมั่นเป็นหลัก ซึ่งความเชื่อมั่นเช่นนี้ ถือเป็นความเชื่อมั่นที่ไม่มั่นคงเหมือนคนที่ไปกู้เงินเขามาใช้ อาจแก้ปัญหาชั่วครั้งชั่วคราวได้ แต่ถ้าจะกู้ไปเรื่อย ๆ ไม่รู้จบ ย่อมเป็นไปไม่ได้ สุดท้ายหนี้สินต้องล้นพ้นตัว

ส่วนเศรษฐกิจของจีนเป็นเศรษฐกิจเกิดใหม่ แม้ว่าจีนจะมีจำนวนประชากรกว่า 1,300 ล้านคน คิดเป็น 1 ใน 5 ของโลก ทั้งมีภูมิประเทศกว้างใหญ่ และทรัพยากรมากมาย แต่ย้อนหลังไปเพียงไม่กี่สิบปี ประเทศจีนมีแต่ความยากจนและล้าหลัง จนกระทั่ง เติ้งเสี่ยวผิงตัดสินใจเปิดประเทศ เศรษฐกิจจีนจึงมีการเติบโตอย่างมาก

จีนมีรากฐานทางประวัติศาสตร์มายาวนานหลายพันปี จึงมีความสุขุมรอบคอบ และเชี่ยวชาญในเชิงยุทธศาสตร์เพราะมีเรื่องราวในประวัติศาสตร์เป็นคติสอนใจ แต่ละย่างก้าวของจีนจึงเต็มไปด้วยความระมัดระวัง ผลก็คือ จีนสามารถรักษาการเจริญเติมโตมาอย่างต่อเนื่องตลอด 30 ปี

นอกจากนี้ จีนยังมีการออมสูงมาก เนื่องจากคนจีนมีนิสัยประหยัด เมื่อธนาคารมีเงินมาก จึงปล่อยกู้ได้มาก เกิดการลงทุนผลิตสินค้ามากยิ่งขึ้นไปอีก สินค้าที่ผลิตขึ้นมาจึงต้องส่งออกเป็นส่วนใหญ่ เพราะคนจีนเองไม่ค่อยนิยมจับจ่ายใช้สอย ทำให้จีนได้ดุลการค้าอย่างมหาศาลในแต่ละปี โดยมีบางปีสูงถึงเกือบ 3 แสนล้านดอลล่าร์สหรัฐ

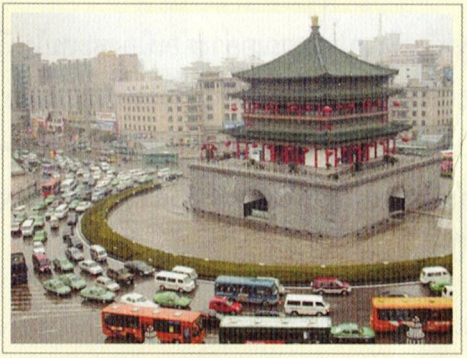

สิ่งที่ตามมาก็คือเกิดแรงเสียดทานด้านการค้าขึ้นมา ประเทศต่าง ๆ เช่นอเมริกาและประเทศทางแถบยุโรปไม่พอใจ จึงกดดันให้จีนปล่อยค่าเงินหยวนให้แข็งตัวขึ้น เพื่อสินค้าจีนจะได้มีราคาแพง ขายได้น้อยลงดุลการค้าจะได้ลดลง จีนจึงจำเป็นต้องยอมปล่อยให้ค่าเงินหยวนแข็งขึ้นบ้าง แต่ก็ทำอย่างค่อยเป็นค่อยไป ไม่บุ่มบ่ามจีนถือเสถียรภาพเป็นหลัก

คนจีนเริ่มเชื่อมั่น แต่คนบางส่วนยังขาดความรับผิดชอบต่อสังคม นึกถึงแต่ประโยชน์ส่วนตน และพรรคพวกของตน เพื่อมุ่งเอารัดเอาเปรียบ หวังประโยชน์เฉพาะหน้า ผลก็คือ เกิดปัญหาการผลิตสินค้าที่ไม่มีคุณภาพ มีสารพิษปลอมปนดังที่เป็นข่าวไปทั่วโลก เป็นปัญหาที่รัฐบาลจีนเอง กำลังเร่งหาทางแก้ไขอย่างเต็มที่

ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งของจีนคือ ปัญหาความมั่นคงภายในซึ่งเกิดจากความไม่เป็นธรรมในสังคม เมื่อใดก็ตามที่คนยากจนคนที่ขาดโอกาสไม่พอใจจนถึงขั้นก่อจลาจล เมื่อนั้นความเชื่อมั่นก็จะ

หมดไป เศรษฐกิจจะทรุดแล้วทุกอย่างก็จะเข้าสู่วงจรลบทันที ฉะนั้น ภารกิจหลักของรัฐบาลจีนคือทำอย่างไรจะประคับประคองสถานการณ์ความมั่นคงภายในไว้ให้ได้ ด้วยการกระจายรายได้ให้เกิดความเท่าเทียมกัน สร้างความเป็นธรรมในสังคม มิฉะนั้นสิ่งที่สร้างมาทั้งหมด ก็อาจจะพังครืนเช่นกัน

ความเชื่อมั่นจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อภาวะเศรษฐกิจ แต่ความเชื่อมั่นนั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของหลักธรรม มิเช่นนั้นปัญหาที่ตามมา อาจส่งผลกระทบไปทั่วโลกดังเช่นที่ความฟุ้งเฟ้อบริโภคเกินตัวของอเมริกาและการประหยัดเกินไปของจีนนำไปสู่การเสียสมดุลของเศรษฐกิจโลก

เมื่อการพัฒนาเศรษฐกิจแบบเน้นการบริโภคแบบอเมริกาก็มีปัญหาการประหยัดอย่างจีนก็มีปัญหา จึงมีคำถามว่า แล้วโมเดลการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ต้องทำอย่างไร คำตอบคือ ควรประหยัดในการใช้ทรัพยากรโดยใช้อย่างคุ้มค่า แต่ทรัพย์สินส่วนเกินนั้นไม่ใช้เก็บไว้เพื่อส่วนตนอย่างเดียว แต่ต้องรู้จักนำทรัพย์นั้นมาช่วยเหลือแบ่งปันกัน ทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์สุขของส่วนรวม

ดังสมัยพุทธกาล ผู้ที่มีทรัพย์มากจะมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ นำทรัพย์ออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น มีการตั้งโรงทานทั้ง 4 มุมเมือง เพื่อช่วยเหลือเจือจุนผู้ที่มีทรัพย์น้อย อีกทั้งค่านิยมในสังคม จะให้การยกย่องเศรษฐีผู้บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ตรงกันข้าม แม้เป็นผู้มีทรัพย์มากแต่ถ้าหากมีความตระหนี่ สังคมก็ไม่ยอมรับ

ในโลกยุคปัจจุบันก็เช่นกัน การพัฒนาเศรษฐกิจย่อมเป็นไปด้วยดี **ถ้าสามารถปลูกฝังจิตสำนึกของผู้ที่มีกำลัง มีฐานะ มีโอกาสมากกว่า ให้มีความเกื้อกูลต่อผู้มีโอกาสน้อยกว่า ทรัพย์สินที่มีอยู่ จะไม่ถูกเก็บเอาไว้เฉย ๆ แต่จะถูกนำมาใช้จ่ายในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ เป็นประโยชน์ต่อทุก ๆ คนเป็นการโอบอุ้มสังคมทั้งสังคมให้ก้าวไปพร้อม ๆ กัน** ในการประกอบกิจการต่าง ๆ ก็ต้องมีจิตสำนึกของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและพลังงาน ให้ความสำคัญกับการวิจัยพัฒนา เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพสำหรับผู้บริโภคอีกทั้งต้องดูแลพนักงานทุกระดับให้มีสวัสดิการที่ดี เมื่อองค์กรต่าง ๆ รู้จักการให้และร่วมรับผิดชอบต่อสังคมเช่นนี้ก็ย่อมจะมีภาพลักษณ์ที่ดีและได้รับการยอมรับด้วยเช่นกัน ส่วนในระดับบุคคล เมื่อแต่ละคน หาทรัพย์มาได้ก็ต้องรู้จักการให้ เป็นการให้เพราะอยากช่วยเหลือแบ่งปันผู้อื่น มิใช่เพราะกฎหมายบังคับ อีกทั้งรู้จักการใช้จ่ายอย่างมีคุณค่า ไม่ผลาญทรัพยากรโลกเพียงเพื่อสนองความอยากของตน เมื่อทุกคนคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมปัญหาความรุนแรงในสังคมก็จะคลี่คลายด้วยน้ำใจที่มีต่อกัน นี่คือการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เพราะเศรษฐกิจกับจิตใจได้พัฒนาไปพร้อม ๆ กัน

หันมามองประเทศไทยกันบ้าง ประเทศไทย เป็นหนึ่งในจำนวนไม่กี่ประเทศในโลกที่มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ทั้งทางภูมิศาสตร์ และรัฐศาสตร์ ประเทศเราไม่มีภัยธรรมชาติที่ร้ายแรง แต่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ ทั้งยังมีพระพุทธศาสนาเป็นหลักยึด

เหนี่ยวจิตใจ ความมีน้ำใจ และอัธยาศัยอันดีของคนไทย เป็นที่ประทับใจชาวต่างชาติจนได้รับสมญาว่า สยามเมืองยิ้ม

แต่สิ่งที่เราขาดอยู่คือ ยุทธศาสตร์การวางแผนระยะยาว เนื่องจากไทยเรามีทุกอย่างค่อนข้างพร้อม จะขยันมากขยันก็มีกินหาเช้ากินค่ำได้ ซึ่งแตกต่างจากประเทศเมืองหนาวที่อย่างน้อยต้องหาปีกินปี ไม่สามารถหาเช้ากินค่ำ เพราะถ้าไม่เตรียมตัวล้างหน้า ในฤดูหนาวอาจอดตาย หรือหนาวตาย สภาพธรรมชาติบังคับให้ต้องมีการวางแผนระยะยาว

สำหรับประเทศไทย การที่จะรวมพลังของผู้คนทั้งประเทศให้ไปในทิศทางเดียวกันจำเป็นต้องมีการวางยุทธศาสตร์ระยะยาวที่ดี เศรษฐกิจของประเทศไทยเราก็สามารถโดดเด่นขึ้นมาได้ เพราะเรามีความพร้อมมีศักยภาพ ทั้งสติปัญญาของชาวไทยก็ไม่ได้ด้อยกว่าใคร

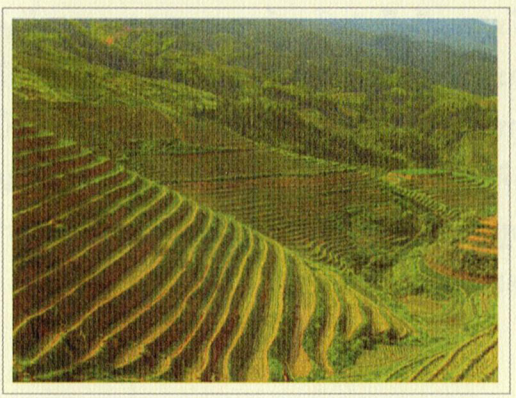

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การทำงานเป็นทีม ขอยกตัวอย่างถึงสังคมจีนด้วยเหตุที่คนจีนมีการแก่งแย่งแข่งขันกันสูง จึงมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ๆ เป็นแซ่ เป็นสมาคม เป็นหมู่บ้าน เพราะมีประวัติศาสตร์เป็นบทเรียน คนจีนผ่านศึกสงครามมากมาย ถึงคราวเกิดการแก่งแย่งชิงดีทางการเมืองขึ้นเมื่อใด ฝ่ายแพ้จะถูกฆ่าล้างตระกูลเลย เขาจึงต้องสามัคคีกันเพราะมีชะตากรรมร่วมกัน ครั้นถึงคราวต้องพัฒนาประเทศ เขาก็สามารถรวมกลุ่มสามัคคีกันได้ เช่นบางตำบลช่วยกันผลิตไฟแช็คได้ถึง 80 % ของโลก เพียงแต่การรวมตัวของคนจีนยังมีลักษณะเป็นกลุ่มเป็นเหล่า และบางครั้งยังมีการเบียดเบียนกลุ่มอื่นพวกอื่นอยู่บ้าง

ในขณะที่คนไทยนั้นมีน้ำใจ แต่ยังขาดการรวมกลุ่มกัน ถ้าเราพัฒนาการทำงานเป็นทีมได้ เศรษฐกิจไทยก็จะพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็วจนน่าอัศจรรย์ทีเดียว เมื่อถึงเวลานั้นจุดเด่นในเรื่องความมีน้ำใจของเราจะยิ่งแสดงศักยภาพชัดเจน ดังนั้นเราจะต้องอาศัยแรงจูงใจด้านบวก ให้ทุกคนเห็นถึงประโยชน์ คุณภาพของความสามัคคีการทำงานเป็นทีม และการมองการณ์ไกล เราจะสามารถนำคุณสมบัติที่โดดเด่นของปัจเจกบุคคลมารวมกันเข้าเป็นพลังของหมู่คณะ เป็นพลังของประเทศชาติ เป็นตัวอย่างให้ชาวโลกเห็นว่า ประเทศไทยเจริญรุ่งเรืองเพราะเศรษฐกิจกับจิตใจพัฒนาไปคู่กันมีธรรมะของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นหลักยึดเหนี่ยวจิตใจ

ดังเช่นการเกิดขึ้นของวัดพระธรรมกาย ทุกสิ่งทุกอย่างล้วนเป็นไปเพื่อมุ่งพัฒนาจิตใจผู้คน เราจะได้เห็น การช่วยเหลือแบ่งปัน การทำทาน รักษาศีล เจริญภาวนา ความสมัครสมานสามัคคี รวมใจกันทำหน้าที่กัลยาณมิตร โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือสันติสุขของโลก

แม้การผลิตรายการ DMC (สถานีโทรทัศน์ช่องพระพุทธศาสนา) ขึ้นมาก็เช่นกันแม้ไม่มีประสบการณ์ในจุดเริ่มต้น แต่ทุกคนทำด้วยหัวใจ ใครมีความสามารถด้านไหนก็มาช่วยกันคนละไม้คนละมือ ผ่านไปเพียง 4 ปี ในปี พ.ศ.2550 DMC ได้รับรางวัล Telly Award * ถึง 12 รางวัล แม้ชาวต่างชาติที่เป็นมืออาชีพก็ยังสนใจเดินทางมาศึกษาดูงานนับเป็นประวัติศาสตร์ที่ต้องจารึกไว้

ดังนั้น ถ้าคนไทยทั้งประเทศศึกษาและทำตามหลักธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขยันขันแข็ง ประหยัดมัธยัสถ์ แล้วทุ่มเทเพื่อส่วนรวม ใจที่คิดถึงส่วนรวม จะเป็นใจที่ขยายกว้างใหญ่ แล้วมีอานุภาพจะเกิดความคิดสร้างสรรค์อย่างมหาศาล เพราะไม่ใช่ความคิดของคน ๆ เดียว แต่เกิดจากสิ่งดี ๆ จากทุกคนมารวมกัน รวมพลังความรู้ความสามารถ นวัตกรรมใหม่ ๆ จะเกิดขึ้นมากมาย ประเทศไทยก็จะเป็นผู้นำของโลกที่โดดเด่นทั้งเรื่องเศรษฐกิจ โดดเด่นทั้งเรื่องจิตใจ

ซึ่งเรื่องนี้จะสำเร็จได้เพียงใด ขึ้นอยู่กับคนไทยทุกคนว่าพร้อมจะนำพาตัวเองและประเทศชาติไปสู่จุดนั้นไหม?

---

* Telly Awards เป็นหนึ่งในรางวัลที่วงการสื่อและโฆษณาทั่วโลกต้องการมากที่สุด โดยแต่ละปีจะมีผลงานคุณภาพจากทั่วโลกส่งเข้าประกวดถึงกว่า 13,000 ชิ้น ซึ่งตัวอย่างของสื่อโทรทัศน์ระดับโลกที่เคยได้รับรางวัล Telly Awards เช่น The History Channal, Discovery Education, CNN เป็นต้น

ทำอย่างไรจึงจะอายุยืน

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสว่า หากพระองค์ทรงตั้งความปรารถนาแล้วเจริญอิทธิบาท 4 ก็จะสามารถดำรงพระชนม์ชีพได้ถึง 1 กัปป์ นี้เป็นเรื่องจริงที่น่าศึกษา

แต่ก่อนอื่นเราต้องทำความเข้าใจก่อนว่า ชีวิตคนเราประกอบด้วย**กาย** กับ**ใจ** ซึ่งทั้งสองส่วนส่งผลเนื่องถึงกัน เราเองก็คงจะเคยรู้สึกว่า วันไหนที่เราสบายใจ ร่างกายก็กระปรี้กระเปร่า แข็งแรง สดชื่นไปด้วย แต่วันไหนที่รู้สึกหงุดหงิด มีเรื่องกลุ้มใจ กังวลใจ ก็พลอยทำให้

ร่างกายอ่อนเปลี้ยเพลียแรงไปด้วย ผู้ปฏิบัติสมาธิมักจะมีประสบการณ์ที่ชัดเจนอย่างหนึ่งคือ ระหว่างนั่งสมาธิหากใจนิ่งถูกส่วน กล้ามเนื้อเส้นเอ็นที่เคยเกร็งยึดอยู่จะคลายไปเอง เส้นที่คอ ที่ศีรษะ และส่วนต่าง ๆ ก็จะคลาย รู้สึกสบาย อาการครั่นเนื้อครั่นตัวก็หายไป เกิดพลังขึ้นมาจากภายใน รู้สึกมั่นคงมั่นใจ เมื่อจะทำสิ่งใดก็ทำได้อย่างดี ใจกับกายเนื่องกันอย่างนี้

จากพระไตรปิฎก มีเรื่องที่ดูเผิน ๆ แล้วไม่น่าจะเป็นไปได้ แต่เป็นเรื่องจริงซึ่งถ้าเราไตร่ตรองให้ลึกซึ้งจะเข้าใจ ยกตัวอย่างเช่น มีกล่าวไว้ว่า ผู้ที่เข้านิโรธสมาบัติสามารถมีชีวิตอยู่ได้โดยไม่หายใจ ซึ่งดูเผิน ๆ ไม่น่าเชื่อว่าจะเป็นไปได้ เพราะโดยทั่วไป ถ้าคนเราขาดอาหารในเวลาไม่เกิน 7 วันก็จะเสียชีวิต ถ้าขาดน้ำเพียงวันเดียวก็เสียชีวิต แต่ถ้าขาดอากาศหายใจ แค่ไม่กี่นาทีก็คงจะต้องจากโลกนี้ไป แต่เหตุใดผู้ที่เข้านิโรธสมาบัติถึง 49 วันจึงอยู่ได้โดยไม่ต้องหายใจ ไม่ต้องรับประทานอาหาร ไม่ต้องดื่มน้ำ ไม่ต้องขับถ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น เพียงแต่เข้าสมาธินิ่งตัดขาดจากการรับรู้ภายนอก ทั้งสัญญา เวทนา ความจำได้หมายรู้ ความรู้สึกต่าง ๆ ภายนอก แต่ทว่าตื่นอยู่ภายใน เอาใจดิ่งเข้ากลางของกลางที่ศูนย์กลางกายเรื่อยไป นี่คือการเข้านิโรธสมาบัติ หรือที่ เรียกว่า **สัญญาเวทยิตนิโรธะ**

เรื่องราวเหล่านี้ดูเผิน ๆ เหมือนเป็นเรื่องไม่น่าเชื่อ แต่ถ้าเราศึกษาต่อไปอีกนิด เราจะเข้าใจกลไกการเกิดพลังงาน ซึ่งมีอยู่ 3 อย่างคือ

1. **พลังงานจากปฏิกิริยาทางชีววิทยา** เช่น เมื่อเรากินอาหารและดื่มน้ำเข้าไปร่างกายก็จะย่อยสารอาหารจากแป้งเป็นน้ำตาล จากนั้นน้ำตาลจะทำปฏิกิริยากับออกซิเจนได้เป็นคาร์บอนไดออกไซด์กับน้ำ พร้อมทั้งปลดปล่อยพลังงานออกมาด้วย คาร์บอนไดออกไซด์ระบายออกทางการหายใจ แล้วเราก็สูดหายใจเอาออกซิเจนเข้าไปใหม่เพื่อไปทำปฏิกิริยาสันดาปกับน้ำตาล ได้พลังงานออกมาอีก นี่คือพลังงานที่ได้จากปฏิกิริยาทางชีววิทยา

2. **พลังงานจากปฏิกิริยาทางเคมี** เช่น เมื่อเราก่อไฟ ด้วยการจุดไฟเผาฟืน เราก็ได้พลังงาน รถยนต์วิ่งได้โดยใช้พลังงานจากการเผาผลาญน้ำมัน เหล่านี้ถือว่าเป็นพลังงานจากปฏิกิริยาทางเคมี คือออกซิเจนในอากาศมาสันดาปกับเชื้อเพลิงเช่นน้ำมัน ฟืน ถ่านหรือแก๊ส แล้วให้พลังงานออกมา ซึ่งนัยหนึ่งก็มีส่วนคล้ายกับปฏิกิริยาทางชีววิทยา เพียงแต่ปฏิกิริยาทางชีววิทยาเป็นกลไกในสรีระของสิ่งมีชีวิต

3. **พลังงานจากปฏิกิริยาทางฟิสิกส์ หรือปฏิกิริยานิวเคลียร์** คือพลังงานที่ได้จากการเปลี่ยนมวลสารเป็นพลังงานตามสมการ $E=mc^2$ ของไอน์สไตน์ จากมวลสารเพียงแค่นิดเดียวเท่าเส้นขนจะให้พลังงานมหาศาลชนิดที่คน ๆ หนึ่งสามารถอยู่ได้ทั้งชาติโดยไม่ต้องทานข้าวเลยก็ได้ เพราะเทียบแล้วยังมากกว่าพลังงานจากข้าวสารนับหมื่นกระสอบเสียอีก สำหรับผู้ที่ปฏิบัติธรรมจนถึงขั้นสามารถเข้านิโรธสมาบัติได้ ย่อมสามารถควบคุมกลไกการสันดาปภายในได้ทั้งหมด

ดังนั้น อย่าว่าแต่ไม่ได้รับประทานอาหาร 49 วันเลย แม้ 49 ปี ก็ยังอยู่ได้เพราะเปลี่ยนแค่มวลสารเพียงนิดเดียวในร่างกายก็กลายเป็นพลังงานมหาศาลแล้ว

เมื่อพิจารณาตามนี้ ย่อมเห็นความเป็นไปได้เชิงวิทยาศาสตร์ เพียงแต่ว่าในทางวิทยาศาสตร์นั้นถ้าจะผลิตพลังงานจากปฏิกิริยานิวเคลียร์ จะต้องสร้างเตาปฏิกรณ์ปรมาณู ใช้เทคโนโลยีและงบประมาณมหาศาล แต่ถ้าเป็นวิทยาศาสตร์ทางใจ ก็ไม่ต้องใช้เตาปฏิกรณ์ปรมาณู แต่ให้ใช้ใจเป็นตัวควบคุม วิทยาศาสตร์ทางใจมีความละเอียดลึกซึ้งอย่างนี้

สำหรับคำถามที่ว่า หยุดหายใจแล้วอยู่ได้อย่างไร ที่จริงแล้วเมื่อใจนิ่งสนิทถึงจุดหนึ่ง จะสามารถควบคุมเมตาโบลิซึม หรือกระบวนการเผาผลาญอาหาร ในร่างกายได้ ถ้าจะเปรียบให้พอเข้าใจ ก็คงคล้ายภาวะ**กบจำศีล** กบจำศีลคราวละ 6 เดือน โดยอยู่นิ่ง ๆ กึ่งหยุดหายใจ หัวใจเต้นช้ามากแต่ก็มีชีวิตอยู่ได้เพราะเมตาโบลิซึมต่ำมาก ส่วนนิโรธสมาบัติ จะมีความนิ่งยิ่งกว่านั้นมากนัก เพียงแค่ออกซิเจนที่ซึมผ่านเข้าทางผิวหนัง ก็เพียงพอให้สามารถมีชีวิตอยู่ได้

ดังนั้น ในกรณีของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หากมีผู้ทูลอาราธนาให้ดำรงพระชนม์อยู่ต่อ ขอเพียงพระองค์ตั้งความปรารถนา แล้วเจริญอิทธิบาท 4 พระองค์ก็ย่อมจะทรงพระชนม์อยู่ได้ถึง 1 กัปป์

อิทธิบาท 4 เมื่อแปลตามศัพท์ คำว่า **อิทธิ**แปลว่า**ฤทธิ์** **บาท**แปลว่า**ทางไป** อิทธิบาทจึงหมายความว่า **ทางไปสู่ความเป็นผู้มีฤทธิ์** นั่นเอง อิทธิบาทมี 4 ข้อคือ **ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา** หากต้องการความสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นงานทางโลกหรืองานทางธรรม หรือปรารถนาจะมีฤทธิ์ในรูปแบบใดก็ตาม ถ้ามีอิทธิบาท 4 ก็สามารถสำเร็จได้ทั้งสิ้น ถ้าพระพุทธองค์ทรงมีฉันทะ คือมีความปรารถนาที่จะดำรงพระชนม์อยู่ พระองค์ย่อมมีวิริยะ คือประคองความเพียร เป็นวิริยะสมาธิ ทั้งมีจิตตะ คือใจจดจ่อ นิ่งแน่วแน่ ก็จะเกิดวิมังสา คือปัญญากระจ่างแจ้งขึ้นมาภายใน ว่าทำอย่างไรจึงจะดำรงพระชนม์ชีพให้อยู่ได้ถึง 1 กัป ก็จะทรงดำเนินจิตไปตามนั้น

ขณะเดียวกัน ถ้าพิจารณาในแง่ของสรีระร่างกาย ในระดับเซลล์ ขณะที่ใจจดจ่อนิ่งอยู่นั้น ร่างกายก็จะเกิดการผลัดเซลล์ โดยขจัดเซลล์ที่ไม่สมบูรณ์ หรือมีสารพิษออกไป แล้วสร้างเซลล์ใหม่ที่แข็งแรงสมบูรณ์ขึ้นมาทดแทน ซึ่งสิ่งเหล่านี้กำหนดได้ด้วยใจที่หยุดนิ่งนั่นเอง

ถ้าหากจะอธิบายในเชิงธรรมปฏิบัติก็คือ คนเราเกิดมาล้วนมีดวงเกิด ดวงแก่ ดวงเจ็บ ดวงตาย ซ้อนกันอยู่ข้างในที่ศูนย์กลางกาย เมื่ออายุมากขึ้น สีของดวงแก่ก็จะเริ่มเข้มขึ้น ส่วนดวงเจ็บนั้นถ้าสีเข้มขึ้นเมื่อไรก็แสดงว่าป่วย และเมื่อสีของดวงแก่ ดวงเจ็บ เข้มจนถึงระดับหนึ่ง สีของดวงตายก็จะเข้มขึ้น พอแสดงอานุภาพเต็มที่ คนนั้นก็จะหมดอายุขัย แล้วก็จากโลกนี้ไป แต่สำหรับผู้ที่ปฏิบัติธรรมเจริญอิทธิบาท 4

แล้ว จะสามารถคลายวงจรของดวงแก่ ดวงเจ็บ ดวงตายได้ สีที่จะเข้มขึ้นก็จะจางไป มีความสุขสดชื่นได้ตลอด

สำหรับพวกเราถึงแม้ว่าเรายังไม่สามารถเจริญนิโรธสมาบัติได้ แต่ถ้าเราตั้งใจปฏิบัติธรรม ปรับใจให้นิ่ง ทำใจให้หยุดที่ศูนย์กลางกาย แล้วปรับสมดุลระหว่างกายกับใจให้ดี เราจะพบว่า สุขภาพร่างกายของเราจะดี มีความสดชื่น สามารถดำเนินชีวิตทุกวันได้อย่างมีความสุข แม้วันเวลาผ่านไป บุญบารมีในตัวเราก็เพิ่มพูนขึ้นทุกนาที ผู้มีอายุยืนต้องเป็นอยู่อย่างนี้จึงจะได้ชื่อว่ามีชีวิตที่ทรงคุณค่า

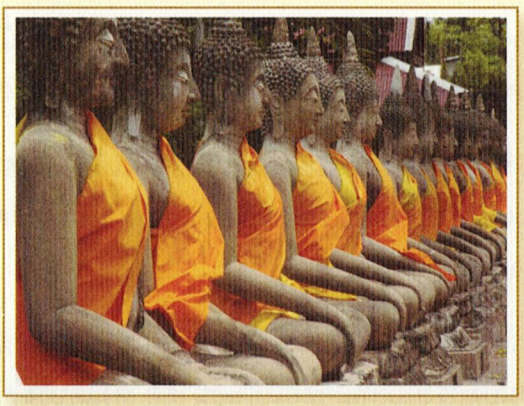

ความจริงหรือความเชื่อเกี่ยวกับศาสนา

คนส่วนใหญ่ในโลกนี้มักจะนับถือศาสนาตามบรรพบุรุษ เช่น เกิดในครอบครัวชาวพุทธก็นับถือพระพุทธศาสนา เกิดในครอบครัวชาวคริสต์ก็นับถือคริสต์ศาสนา เกิดในครอบครัวชาวมุสลิมก็นับถือศาสนาอิสลาม เป็นต้น แล้วจะรู้ได้อย่างไรว่าศาสนาที่ตนนับถือนั้นดีที่สุดจริง ๆ ไม่ใช่เป็นเพียงความเชื่อตามบรรพบุรุษเท่านั้น

การพิจารณาว่าศาสนาที่แต่ละท่านนับถืออยู่นั้น มีความน่าเลื่อมใสศรัทธาอย่างแท้จริงหรือไม่ มีข้อควรพิจารณาดังนี้ คือ

1. **ชีวประวัติของพระศาสดา** ผู้เริ่มต้นให้กำเนิดศาสนานั้น ๆ ดังตัวอย่างเช่นชีวประวัติของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระศาสดาของพระพุทธศาสนา

พระองค์ถือกำเนิดในตระกูลกษัตริย์ เป็นรัชทายาท ซึ่งจะขึ้นครองราชสมบัติกรุงกบิลพัสดุ์ต่อไปในอนาคต ตั้งแต่ประสูติทรงได้รับการเลี้ยงดูอย่างดีเลิศจากพระบิดา เช่นพระบิดาทรงสร้างประสาท 3 ฤดูให้ ทั้งคอยเอาใจใส่ดูแลให้พบเจอแต่สิ่งที่เจริญหู เจริญตา เจริญใจเท่านั้น กระทั่งคนแก่ คนเจ็บ คนตายพระองค์ยังไม่เคยเห็นเลย ในด้านการศึกษาเล่าเรียน พระองค์ทรงมีพระสติปัญญาดีเยี่ยม สามารถเรียนจบวิชชา 18 ประการ ถ้าเทียบกับปัจจุบันคือจบปริญญา 18 สาขา โดยใช้เวลาเพียงแค่ 7 วันเท่านั้น เมื่อถึงคราวอภิเษกสมรส พระชายาคือพระนางพิมพา ก็เป็นหญิงเบญจกัลยาณี คือมีรูปร่างหน้าตางดงามมาก อีกทั้งชาติตระกูล คุณวุฒิ วัยวุฒิ ล้วนงามพร้อม กล่าวได้ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวโลกแสวงหา ไม่ว่าจะเป็นชื่อเสียงเกียรติยศ ทรัพย์สมบัติ ครอบครัวที่อบอุ่นเป็นสุข คู่ครองที่ดี พระองค์ทรงมีพร้อมบริบูรณ์ทุกอย่าง แต่ถึงจุดหนึ่ง พระองค์ทรงพบว่าสิ่งเหล่านี้ไม่ใช่สิ่งที่ให้ความสุขที่จีรังยั่งยืน พระองค์จึงละทิ้งสิ่งที่ชาวโลกแสวงหาเหล่านี้ ละจากความเป็นผู้มีทุกอย่างไปสู่ความเป็นผู้ไม่มีอะไร ทรงไปบำเพ็ญเพียรอยู่กลาง

ป่าเพื่อแสวงหาโมกขธรรม หาหนทางพ้นทุกข์ ทรงบำเพ็ญเพียรอยู่ถึง 6 ปีเต็ม จึงบรรลุอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ตรัสรู้ธรรมเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วจึงออกเผยแผ่ธรรมโปรดสรรพสัตว์ทั้งหลายตลอดพระชนม์ชีพ

ดูจากชีวประวัติของพระพุทธองค์แล้ว ไม่มีใครสามารถจะตำหนิได้เลยว่าพระองค์มาบวช มาสอนศาสนา ตั้งตัวเป็นศาสดา เพราะหวังความเป็นใหญ่ หวังจะได้การยอมรับจากผู้คน เพราะไม่มีความจำเป็นใด ๆ เลย เนื่องจากพระองค์มีทุกอย่างพร้อมอยู่แล้วตั้งแต่ก่อนบวช ทั้งการยอมรับ ชื่อเสียง เกียรติยศ ทรัพย์สินเงินทอง ความสะดวกสบายทั้งปวง หากปรารถนาสิ่งเหล่านี้แล้วก็คงไม่ออกบวช แต่พระองค์ละสิ่งเหล่านี้ทั้งหมด เพื่อแสวงหาโมกขธรรม ประวัติชีวิตและแรงจูงใจของพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงงามพร้อมบริบูรณ์

2. **การเผยแผ่ธรรม** พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงวางแนวทางการเผยแผ่พุทธศาสนาให้เป็นไปด้วยความสงบ ไม่มีการเบียดเบียนศาสนาอื่น พระสาวกของพระพุทธองค์ตลอดจนพุทธศาสนิกชนทั้งหลายก็ดำเนินสืบทอดตามแนวทางที่พระองค์วางไว้ ตลอดอายุพระพุทธศาสนา 2,000 กว่าปี จึงไม่เคยมีสงครามศาสนา เพราะพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงไม่สรรเสริญการเบียดเบียน การฆ่า ไม่ว่าจะอ้างเหตุว่าฆ่าเพื่ออะไรก็แล้วแต่ แม้ฆ่าเพื่อพระพุทธศาสนาก็ไม่ได้ ไปเบียดเบียนชีวิตผู้อื่นเมื่อใดบาปเมื่อนั้น ไม่ว่าจะเป็นคนศาสนาเดียวกันหรือต่าง

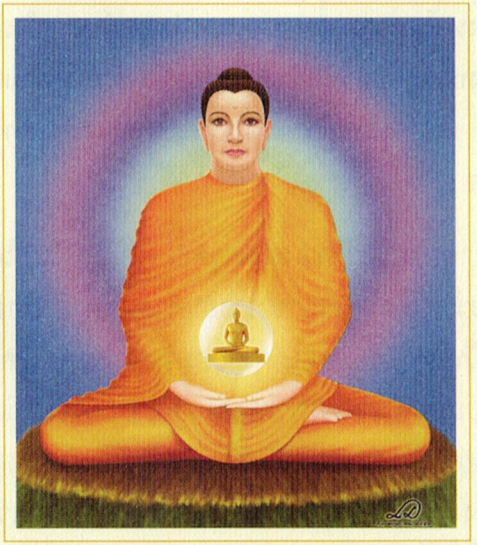

ศาสนาก็ตาม ดังนั้นในใจของชาวพุทธจึงไม่มีความคิดที่จะเบียดเบียน เพื่อหวังจะเผยแผ่ศาสนา ครั้งหนึ่งมีหมอสอนศาสนาชาวต่างชาติได้เข้ามาศึกษาพระพุทธศาสนา เพื่อจะจับผิดหาช่องโจมตี แล้วจะได้เผยแผ่ศาสนาของตน แต่เมื่อศึกษาไปเรื่อยๆ สุดท้ายกลับเปลี่ยนใจหันมานับถือพระพุทธศาสนาแทน ทั้งยังตั้งใจเผยแผ่พระพุทธศาสนาอย่างเอาจริงเอาจัง เขาบอกว่า เพียงมองจากแง่มุมที่ว่าพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่มีธาตุแห่งความเป็นผู้ไม่เบียดเบียนเลย ก็ต่างจากศาสนาอื่นโดยสิ้นเชิง แค่เพียงแง่มุมนี้ก็เพียงพอแล้วที่เขาจะยอมรับนับถือพระพุทธศาสนาด้วยหัวใจ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ทรงปิดกั้นความรู้ แม้สิ่งที่เป็นคำสอนของพระองค์เอง พระองค์ยังตรัสว่า อย่าเพิ่งเชื่อ ให้ตั้งใจไตร่ตรองให้ดี ลงมือปฏิบัติก่อน พิสูจน์ได้ด้วยตัวเองเมื่อไร จึงค่อยเชื่อ ดังคำสรรเสริญพระพุทธคุณที่เราสวดมนต์กันอยู่เป็นประจำว่า **"เอหิปัสสิโก" แปลว่า "จงมาพิสูจน์เถิด" ให้พิสูจน์เสียก่อน เห็นจริงเมื่อใดแล้วค่อยเชื่อ**

ซึ่งตลอดเวลาที่ผ่านมาได้มีผู้ปฏิบัติตามคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจนสามารถบรรลุธรรม ยืนยันในคำสอนของพระพุทธองค์นับแสนนับล้านคน

ตั้งแต่ครั้งพุทธกาลจนถึงปัจจุบัน พระสาวกของพระพุทธองค์มีทั้งที่เป็นพระมหากษัตริย์แล้วสละราชสมบัติออกบวช ดังเช่น พระมหากัปปินะ พระภัททิยะ เป็นต้น ที่เป็นมหาเศรษฐีผู้ยิ่งใหญ่ก็มี ดังเช่นเมณฑกะเศรษฐี ผู้มั่งคั่งที่สุดในชมพูทวีป ก็สละสมบัติออกบวช ที่เป็นอัครมหาเสนาบดี คหบดี พราหมณ์มหาศาล นักบวชต่างศาสนาก็มี บางท่านเป็นถึงอาจารย์ใหญ่ของผู้ปกครองประเทศมหาอำนาจ ดังเช่น ชฎิล 3 พี่น้องซึ่งเป็นอาจารย์ใหญ่ของพระเจ้าพิมพิสาร กษัตริย์ผู้เป็นมหาอำนาจของอินเดียในยุคนั้น ยังยอมทิ้งความเชื่อดั้งเดิมของตัวเอง พาชฎิลบริวารรวม 1,003 คนหันมาขอบวชเป็นพระภิกษุ เป็นสาวกของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ท่านทั้งหลายเหล่านี้ ล้วนแล้วแต่ยืนยันตรงกันทั้งสิ้นว่า สิ่งที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมนั้นเป็นสัจธรรม คือความจริง ไม่ใช่

ความเชื่อ ท่านทั้งหลายเหล่านี้ล้วนแล้วแต่พิสูจน์ด้วยปัญญาทั้งสิ้น ความศรัทธาที่เกิดขึ้นจึงมิได้มาจากความเชื่อต่อ ๆ กันมา หากแต่เป็นศรัทธาด้วยปัญญาจากการพิสูจน์จนรู้แจ้งเห็นจริง

พวกเราชาวพุทธทั้งหลาย แม้เรายังปฏิบัติไม่ถึงจุดที่หมดกิเลส แต่เราก็สามารถไตร่ตรองด้วยเหตุด้วยผลดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ถึงชีวประวัติขององค์พระศาสดา รวมถึงพระธรรมคำสอน และวิถีแห่งการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระองค์ เราจะได้คำตอบว่า พระพุทธศาสนา เป็นศาสนาที่ประเสริฐ ที่เราชาวพุทธทุกคนควรจะภาคภูมิใจ ที่เกิดมาเป็นชาวพุทธ มาพบพระพุทธศาสนา มาพบพระสัทธรรมคำสอน ความจริงที่สามารถพิสูจน์ได้ ทั้งยืนหยัดท้าทายต่อการพิสูจน์มาตลอด 500 กว่าปี

ภูมิใจอย่างนี้แล้วขอให้เราลงมือปฏิบัติตามพระธรรมคำสอนอย่างจริงจังเถิด ให้สามารถพูดได้อย่างภาคภูมิใจว่า เราเป็นชาวพุทธอย่างแท้จริง เราไม่ใช่ชาวพุทธเพียงแค่ตามทะเบียนบ้าน

ถึงตรงนี้ทุกคนคงจะได้คำตอบแล้วว่า เรานับถือพระพุทธศาสนาเพราะอะไร และคงเห็นด้วยอีกว่า เราต่างโชคดีที่ได้เกิดมาในดินแดนแห่งพระพุทธศาสนา ด้วยบุญที่สร้างไว้อย่างดีแล้วนั่นเอง แต่การที่เราจะได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ จากการเป็นชาวพุทธนั้น เราต้องตั้งใจดำเนินชีวิตของเราไปตามแนวทางที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสั่งสอนไว้ อีกทั้งมีเมตตาจิตช่วยแนะนำวิถีแห่งการดำเนินชีวิตอัน

ประเสริฐนี้ไปสู่เพื่อนร่วมโลกของเราด้วย เป็นการบำเพ็ญประโยชน์ทั้งประโยชน์ตนและประโยชน์ท่านด้วยความไม่ประมาท ดังปัจฉิมโอวาทของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สังขารทั้งหลายเป็นของไม่เทียง มีความเสื่อมไปเป็นธรรมดา เธอทั้งหลายจงยังประโยชน์ตน ประโยชน์ท่านให้ถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทเถิด” เพื่อเราจะได้สั่งสมบุญ เป็นเสบียงติดตัวในการเดินทางข้ามวัฏฏะจนกระทั่งบรรลุเป้าหมายปลายทางคือพระนิพพานในที่สุด

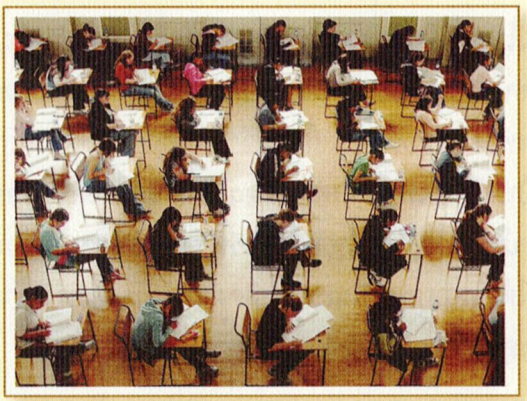

คนมีความรู้ถูกหลอก !

การมีความรู้สูง ไม่ได้เป็นหลักประกันว่า คนเราจะไม่ถูกหลอก และการมีความรู้น้อย ก็ไม่ได้หมายความว่าจะไม่สามารถเข้าถึงความจริงได้ เพราะการตัดสินใจเชื่อหรือไม่เชื่อของคนเรา มาจาก 2 แนวทาง อย่างแรกก็คือ ตัดสินด้วยหลักตรรกะ คือใช้เหตุผล อีกอย่างหนึ่งคือ ตัดสินจากสิ่งที่เกิดขึ้นจริงที่สามารถเห็นหรือสัมผัสได้

คนมีความรู้มีการศึกษาดี มักมีแนวโน้มที่จะตัดสินเรื่องราวต่าง ๆ โดยใช้หลักตรรกะในการไตรตรองมากกว่าคนที่มีความรู้น้อย

แต่การใช้หลักเหตุผลนั้นจะต้องอาศัยข้อมูลที่มากพอ เพราะถ้าข้อมูลบกพร่องไม่รอบด้าน แม้จะไตร่ตรองอย่างดีเพียงใด ก็ยากที่จะตัดสินใจได้ถูกต้อง ยิ่งไปกว่านั้นหากเป็นข้อมูลที่ผิดเพี้ยนไปจากข้อเท็จจริง ก็ทำให้ตัดสินใจผิดพลาดได้

ผู้ที่ต้องการชี้นำสังคม จึงใช้วิธีโฆษณาชวนเชื่อ ทำให้ผู้คนคล้อยตามได้อย่างง่ายดาย เพียงอาศัยผู้เชี่ยวชาญในการชี้นำให้เหตุผลแต่เป็นเหตุผลเพียงบางมุมบางด้าน เมื่อคนฟังคิดตาม ตรองตาม ก็จะถูกชักจูงไป ตามการชี้นำนั้น

ดังเรื่องจริงที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วในอดีต เมื่อโลกเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรม มีการสร้างโรงงานอุตสาหกรรมขึ้นมามากมาย นายทุนต่างพากันร่ำรวยในขณะที่คนงานมีความเป็นอยู่อย่างแร้นแค้นเพราะถูกกดค่าแรง ในช่วงเวลานั้น คาร์ล มาร์กซ์ ได้คิดระบอบคอมมิวนิสต์ขึ้นมา โดยเชื่อว่าเมื่อถึงจุดหนึ่งชนชั้นกรรมาชีพต้องทนไม่ได้ ลุกฮือขึ้นปฏิวัติ ยึดโรงงานจากนายทุน มาแบ่งปันให้คนงานทุกคนเป็นเจ้าของร่วมกัน มีกำไรเท่าไรก็แบ่งกัน ทุกคนมีรายได้เสมอภาคเท่ากัน เป็นสังคมในอุดมคติ ไม่มีนายทุนเข้ามากดขี่ขูดรีด

มีผู้คนมากมายเชื่อในหลักการนี้ตามคาร์ลมาร์กซ์ โดยเฉพาะกลุ่ม **“ปัญญาชน”** จนสามารถปฏิวัติรัสเซียให้กลายเป็นประเทศที่ปกครองด้วยระบอบคอมมิวนิสต์เป็นประเทศแรก จากนั้นก็แพร่ขยายไปยังจีน คิวบา เกาหลี เวียดนาม และประเทศต่าง ๆ มากมายถึง

ครึ่งค่อนโลก กว่าจะพิสูจน์พบความจริงว่า ระบอบคอมมิวนิสต์ไม่สามารถนำความอยู่ดีกินดีมาสู่ผู้คนได้นั้น ใช้เวลาถึง 70 กว่าปี

ณ เวลานี้ คงไม่มีใครเชื่ออีกแล้วว่า การปกครองด้วยระบอบคอมมิวนิสต์จะสามารถเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจได้จริง แม้ยังมีบางประเทศที่ปกครองด้วยระบอบคอมมิวนิสต์อยู่ เช่น จีน เวียดนาม ต่างก็หันมาพัฒนาเศรษฐกิจด้วยระบบการตลาดทั้งสิ้น เพียงแต่ด้านการเมือง ยังไม่เปิดกว้าง ยังให้พรรคคอมมิวนิสต์ผูกขาดในการปกครองประเทศเท่านั้น แต่การพัฒนาเศรษฐกิจต้องใช้การตลาดจึงจะก้าวหน้า

อะไรคือความบกพร่องของแนวคิดคอมมิวนิสต์ สิ่งสำคัญที่ถูกมองข้ามไปก็คือ เรื่องของ **แรงจูงใจ** เมื่อทุกคนถูกกำหนดให้ได้รับสิ่งต่าง ๆ เท่ากันหมด ย่อมขาดแรงจูงใจในการทำงาน ยากที่ใครจะนึกถึงการสร้างความสำเร็จในชีวิต เพราะไม่ว่าจะขยัน หรือขี้เกียจ ก็ได้รับผลตอบแทนเท่าเดิม ผู้คนจึงเฉื่อยชา ขาดความพากเพียรพยายาม ผลผลิตโดยรวมของประเทศตกต่ำลง ส่งผลกระทบต่อทุกระบบ ดังที่เราได้เห็นแล้วถึงการล่มสลายของสหภาพโซเวียต

ส่วนจีนคอมมิวนิสต์ เติ้งเสี่ยวผิง ได้เข้ามากอบกู้เศรษฐกิจ โดยเริ่มจากแนวคิดที่ว่า แมวสีอะไรก็ได้ขอให้จับหนูได้ก็เป็นอันว่าใช้ได้ เอาระบบเศรษฐกิจการตลาดเข้ามาใช้ โดยทั่วไประบบการตลาดนั้นถูกมองว่าเป็นเรื่องของทุนนิยม แต่เติ้งเสี่ยวผิงเห็นว่าคอมมิวนิสต์ก็มีสิทธิ์ใช้การตลาดได้ เช่นเดียวกันกับที่เศรษฐกิจแบบวางแผนจากส่วนกลาง

ซึ่งประเทศคอมมิวนิสต์นิยมใช้ ประเทศทุนนิยมก็มีการนำไปใช้ในรูปของ รัฐวิสาหกิจ

ระบบเศรษฐกิจการตลาดที่เตี้งเสี่ยวผิงนำมาใช้นั้น ได้เริ่มต้นด้วยการให้ครอบครัวเกษตรกรมีที่ดินส่วนตัวผืนเล็ก ๆ เพื่อทำการเพาะปลูก ผลผลิตที่ได้ สามารถนำไปขายเป็นสมบัติส่วนตัวได้ ไม่ต้องกลายเป็นสมบัติส่วนกลางแบบคอมมูน ปรากฏว่าผ่านไปเพียงไม่กี่ปี ที่ดินแปลงเล็ก ๆ ของแต่ละคนแต่ละครอบครัวกลับ ให้ผลผลิตมหาศาลจนแทบจะเลี้ยงคนทั้งประเทศได้ เพราะทุกคนทุ่มเททำงานเต็มที่ด้วยความรู้สึกว่าตนได้รับผลตอบแทนที่ยุติธรรม ขยันมากก็ได้มาก นี่คือ **แรงจูงใจ**

โดยผิวเผิน ระบอบคอมมิวนิสต์ให้ภาพที่ดีมาก ในด้านความเท่าเทียมกันของ ประชาชนคนส่วนใหญ่ แต่ผลกลับกลายเป็นว่าทำให้ประชาชนทุกคนจนเท่ากันหมด จริงอยู่ชนชั้นนายทุนหายไป แต่กลับเกิดอภิสิทธิ์ชนคือชนชั้นปกครองขึ้น ในขณะที่ประชาชนทั่วไปมีชีวิตที่ขาดแคลน ต้องคอยรอรับส่วนแบ่งเท่าที่ได้รับการจัดสรรให้ ชีวิตจึงขาดแรงจูงใจ ขาดพลังที่จะสร้างผลงาน

เริ่มต้นนั้น กลุ่มคนที่หลงเชื่อระบอบคอมมิวนิสต์มากที่สุด คือ คนมีความรู้ เพราะหลักการของคอมมิวนิสต์นั้นดูดีมีเหตุผล หากแต่เป็นเหตุผลที่ไม่รอบด้าน การชักจูงกันโดยใช้หลักเหตุผลลักษณะนี้ได้แพร่ต่อ ๆ ไป จนนำไปสู่การปฏิวัติที่ส่งผลกระทบอย่างยาวนานต่อชีวิตคนนับพันล้านชีวิต

การโฆษณาชวนเชื่อจึงเป็นอันตรายต่อสังคมอย่างยิ่ง หากถูกใช้เป็นเครื่องมือในการชี้นำสังคม ปลุกระดมประชาชนให้เห็นคล้อยตามเหตุผลต่างๆที่ยกมาชักจูง สิ่งเหล่านี้ย่อมนำไปสู่การแบ่งพรรคแบ่งพวกในสังคม ความแตกแยกที่เกิดขึ้นจะเป็นตัวฉุดรั้งให้ประเทศถอยหลัง ไม่ว่าประเทศนั้นจะมีศักยภาพเพียงใดก็ตาม

เพื่อให้เห็นภาพชัดเจน ขอยกตัวอย่างประเทศจีนซึ่งมีความเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมากตลอด 30 ปีที่ผ่านมา สิ่งนี้ย่อมบ่งบอกถึงประสิทธิภาพในการบริหารประเทศของรัฐบาลจีน แต่ก็ไม่ได้หมายความว่ารัฐบาลจีนจะไม่มีข้อบกพร่องใด ๆ เลยในการบริหารประเทศ ลองนึกภาพว่า ถ้ามีนักโฆษณาชวนเชื่อ คอยชี้นำประชาชนให้เห็นแต่ข้อบกพร่องในการบริหารประเทศ โดยยกเหตุผลตอกย้ำซ้ำแล้วซ้ำเล่า เป็นกระบวนการต่อเนื่อง ในที่สุดประชาชนจีนย่อมจะสูญเสียความเชื่อมั่นเกิดความระส่ำระสายในสังคมเศรษฐกิจที่กำลังรุดหน้าย่อมตกต่ำได้ทันที

ทุกสิ่งทุกอย่างล้วนมีข้อบกพร่อง ไม่มีสิ่งใดสมบูรณ์พร้อม ดังนั้นในการที่เราจะตัดสินสิ่งใด เราต้องพิจารณาด้วยว่าประเด็นใดบ้างที่ควรใช้ในการตัดสิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เราต้องวางใจเป็นกลาง เพื่อมองให้เห็นภาพโดยรวม ไม่เพ่งเล็งแต่เพียงบางมุมบางด้าน มิเช่นนั้นเราก็จะกลายเป็นอีกคนหนึ่ง ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นคนมีความรู้ แต่กลับถูกหลอกโดยไม่รู้ตัว

ความรู้ความเข้าใจในการใช้หลักตรรกะ จึงเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินชีวิตของคนเรา นับตั้งแต่เรื่องในครอบครัว เราต้องไม่ลืมว่าทุกคนล้วนมีข้อบกพร่องทั้งสิ้น เมื่อมีเรื่องผิดพลาดเกิดขึ้น ขออย่าเพิ่งด่วนตัดสินใคร เพราะนั่นอาจเป็นการใช้เหตุผลที่ขาดการมองภาพรวม รอยตำหนิเพียงเล็กน้อย หากใช้แว่นขยายมาส่อง ย่อมมองเห็นแต่ความไม่งาม ในขณะที่ ถ้าเราถอยออกมามองในมุมกว้าง มองคนรอบข้างด้วยความเข้าใจ เราก็จะสามารถประคับประคอง ให้ทุกคนในครอบครัวอยู่ร่วมกันด้วยความปรองดอง

มุมมองต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเราก็เช่นกัน เราต้องมีสติในการรับข้อมูล เพราะกระบวนการโฆษณาในโลกทุกวันนี้ มีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง จนแทบจะกล่าวได้ว่าหากต้องการให้ผู้คนชอบสิ่งใด เห็นดีเห็นงาม หรือเห็นความจำเป็นในสิ่งใดก็สามารถทำได้ทั้งสิ้น ด้วยกระบวนการตอกย้ำชี้นำให้คนคิดตามนั่นเอง

ทำนองเดียวกัน ในเรื่องของการเมืองการปกครอง การที่เราจะใช้สิทธิ์สนับสนุนหรือคัดค้านใครนั้น ขอให้เราใช้หลักเหตุผลที่มาจากการมองภาพรวม มองทั้งในส่วนของแนวคิด การบริหาร และผลงานที่เกิดขึ้นจริง มองให้เห็นทั้งข้อดี ข้อเสีย อีกทั้งสิ่งไหนสำคัญ สิ่งไหนไม่สำคัญ เหมือนการที่เรามองต้นไม้แบบมองให้เห็นทั้งต้น มิใช่มองแค่ดอกผล หรือกิ่งใดกิ่งหนึ่งของมัน เมื่อเราพิจารณาอย่างมีหลักการเช่นนี้ ผู้มีวาทศิลป์ดีแค่ไหน ก็ไม่อาจชักจูงหลอกลวงเราได้

แม้แต่ในเรื่องการเข้าวัดทำบุญ ก็ยังต้องอาศัยมุมมองที่ถูกต้อง คนเข้าวัดก็คงเคยได้ยินคำพูดทำนองว่า วัดนั้นดี วัดนี้ไม่ดี วัดนั้นสอนดี วัดนี้สอนไม่ดี การพิจารณาเรื่องนี้ เราต้องรู้ก่อนว่าหน้าที่หลักของวัดคืออบรมสั่งสอนคนให้เป็นคนดี เพราะฉะนั้นจะดูว่าวัดดีหรือไม่ดีก็ให้ดูว่าวัดนั้นสามารถสอนผู้คนให้เป็นคนดีมีศีลธรรมหรือไม่ บอกว่าวัดดีแต่ไม่สามารถสอนผู้คนให้เป็นคนดีได้ อย่างนี้ก็พิกลอยู่ หรือถ้าบอกว่า วัดนี้สอนไม่ดี แต่คนเข้าวัดนี้กลับเป็นคนดีมีศีลมีธรรมทั้งนั้น ก็ต้องเอะใจแล้วว่า คนที่พูดเช่นนั้น อาจเป็นนักโฆษณาชวนเชื่อ ที่ใช้เหตุผลแค่บางส่วนมาชักจูงให้คนคล้อยตามไปในทางที่ไม่ถูกต้อง การตัดสินเรื่องนี้จึงต้องมองภารกิจหลักของบุคคลผู้นั้น องค์กรนั้น ว่ามีหน้าที่อะไร แล้วเขาสามารถทำให้บรรลุเป้าหมายได้หรือไม่ มีข้อดีอย่างไร ข้อเสียอย่างไร มีข้อบกพร่องอะไรบ้าง และมีผลต่อองค์รวมแค่ไหน หากใช้เหตุผลรอบด้านด้วยความรอบคอบ เราก็จะไม่ถูกหลอกง่าย ๆ

คราวนี้มาดูมุมมองของผู้มีความรู้น้อยดูบ้าง แน่นอนว่า ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับวิชาการ คนมีความรู้น้อยย่อมทำความเข้าใจได้ยากกว่าคนที่มีความรู้มากเป็นธรรมดา แต่ในบางแง่มุม คนที่มีความรู้น้อยกลับถูกหลอกได้ยากกว่า ถามว่าเพราะอะไร ก็เพราะว่าคนมีความรู้มากมักจะตัดสินสิ่งต่าง ๆ โดยใช้หลักตรรกะ คือเรื่องเหตุผล เมื่อมีโอกาสได้รับฟังข้อมูลที่ดูมีสาระจากคนที่เป็นนักโฆษณาชวนเชื่อ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในการคัดสรรข้อมูลอยู่แล้ว ย่อมเกิดความสนใจใคร่รู้ เมื่อตรองตามไปเรื่อย ๆ ความคิดก็จะเป็นไปในทิศทางของการโฆษณาชวนเชื่อนั้น

ขณะที่คนความรู้น้อย มักจะตัดสินเรื่องต่าง ๆ โดยสังเกตจากสิ่งที่ใกล้ตัวเขา มีผลต่อตัวเขา เป็นรูปธรรมจับต้องได้ โดยสรุปคือ ตัดสินด้วยความจริงที่เกิดขึ้นกับชีวิต ไม่ใช่ด้วยตรรกะ ดังนั้นการโฆษณาชวนเชื่อจึงใช้ไม่ได้ผล ถ้าหากสิ่งที่เขาเห็นด้วยตาไม่ตรงกับการโฆษณาเหล่านั้น ไม่ว่าเหตุผลข้อมูลที่นำมาอ้างอิงจะดูสมเหตุสมผลเพียงใด ก็ไม่สามารถสร้างความเชื่อได้ ตรงกันข้าม หากต้องการความเชื่อถือจากกลุ่มคนผู้มีความรู้น้อย ต้องสร้างด้วยผลงานให้ปรากฏเป็นจริงให้เขาจับต้องได้ในชีวิตจริง เช่น มีข้าวในหม้อ มีเงินในกระเป๋า มียาหยูกยายามป่วยไข้ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ การใช้วิธีชี้นำด้วยข้อมูล ด้วยหลักตรรกะจึงยากที่จะหลอกคนมีความรู้น้อยได้

เราคงเห็นแล้วว่าสังคมไทยได้เกิดเหตุการณ์ที่ความคิดของผู้คนแยกออกเป็น 2 ฝ่าย เราจะมีหนทางกลับมาเชื่อมโยงกันได้อย่างไร

คำตอบในเรื่องนี้มีเพียงอย่างเดียว คือ ทุกภาคส่วนของสังคม ทั้งกลุ่มที่มีความรู้มากและกลุ่มที่มีความรู้น้อย คือเรียกว่าทั้ง **ปัญญาชน และรากหญ้า จะต้องมาพบกัน ณ จุดสมานฉันท์ คือ จุดแห่งความเป็นจริง** โดยเราจะต้องก้าวข้ามพ้นการโฆษณาชวนเชื่อ เพื่อจะได้มองเห็นความจริง ซึ่งจะเกิดขึ้นได้จากการมองภาพรวม เริ่มต้นด้วยการศึกษาหลักธรรมในพระพุทธศาสนา เพราะพระพุทธองค์ทรงสอนให้เห็นภาพรวมเสมอ ธรรมะแต่ละเรื่อง ล้วนให้ภาพรวมที่ครบถ้วนบริบูรณ์ การหมั่นศึกษาหลักธรรมในพระพุทธศาสนาและปฏิบัติสมาธิอย่างสม่ำเสมอ คือวิธีที่ดีที่สุดที่จะทำให้ชีวิตเราไม่ถูกหลอกลวงอีกต่อไป

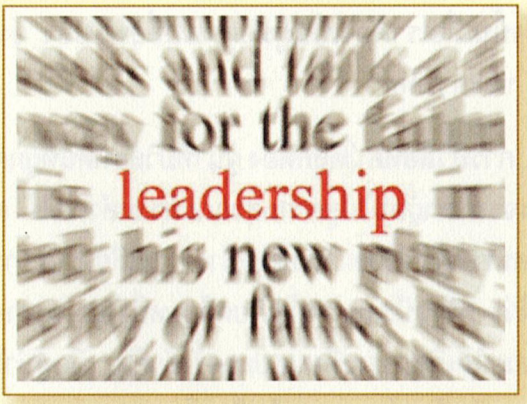

ผู้นำการเปลี่ยนแปลง

โลกทุกวันนี้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การใช้หลักธรรมดำเนินชีวิตจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคน ไม่ว่าคน ๆ นั้นจะมีบทบาทของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง หรือ เป็นผู้รับการเปลี่ยนแปลงก็ตาม

แนวคิดและวิธีการของผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อาจส่งผลกระทบตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับองค์กรหมู่คณะ ไปจนถึงระดับประเทศและระดับโลก

ดังนั้นเมื่อเราต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง จึงมีข้อที่ควรคำนึงถึง 4 ประการคือ

1. **การมีวิสัยทัศน์ที่ถูกต้อง** ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ที่ถูกต้องแม่นยำเท่านั้น จึงจะนำพาผู้คนไปสู่ความสุขและความสำเร็จได้ ตรงกันข้ามหากวิสัยทัศน์ของผู้นำไม่ชัดเจน ย่อมสร้างความเสียหายอย่างใหญ่หลวง เราคงจำได้ว่า ครั้งหนึ่งสหภาพโซเวียตคือ หนึ่งในอภิมหาอำนาจของโลก แต่ต่อมาได้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ เมื่อผู้นำในขณะนั้นคือ ประธานาธิบดีกอร์บาชอฟ ดำเนินนโยบาย เปเรสตรอยกา และกลาสนอสต์ เพื่อเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจและการเมืองของสหภาพโซเวียต

ครั้งนั้นมีผู้ถามประธานาธิบดีกอร์บาชอฟว่า “สิ่งที่ท่านกำลังเปลี่ยนแปลงนี้จะนำพาประเทศไปทางไหน” ก็ได้รับคำตอบทำนองว่า ผลที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไรนั้นยังไม่อาจรู้ได้แน่ชัด แต่สิ่งที่สำคัญคือถึงเวลาแล้วที่สหภาพโซเวียตต้องเปลี่ยนแปลง โดยต้องเปิดกว้างทั้งเศรษฐกิจและการเมืองไปพร้อม ๆ กัน แม้ประธานาธิบดีกอร์บาชอฟจะได้รับเสียงตอบรับชื่นชมอย่างมากจากทั่วโลก แต่ปรากฏว่าเวลาผ่านไปเพียง 5 ปี สหภาพโซเวียตที่ยิ่งใหญ่กลับแตกสลายกลายเป็นประเทศเล็กประเทศน้อย 15 ประเทศ เป็นการล่มสลายจากภายในโดยที่ฝ่ายโลกทุนนิยมเสรีไม่ต้องออกแรงรบเลย

ฉะนั้นวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนจึงสำคัญยิ่งสำหรับผู้นำการเปลี่ยนแปลง

2. **ทดลองดูก่อนจนมั่นใจ** เพราะการเปลี่ยนแปลงใช่ว่าจะนำไปสู่สิ่งที่ดีขึ้นเสมอไป หากมีเรื่องไหนที่ยังไม่มั่นใจ 100% ผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องไม่ด่วนตัดสินใจ แต่ควรใช้วิธีทดลองดูก่อนให้มั่นใจจึงก้าวเดินต่อไป นี้คือที่มาของคำว่า “Pilot Project หรือโครงการนำร่อง” คือทดลองดูในกลุ่มเล็กๆก่อน ว่าจะเกิดผลอย่างไร ดีจริงไหม มีส่วนใดที่ต้องปรับแก้ เมื่อวิเคราะห์ปรับปรุงทุกอย่างเรียบร้อยดีแล้วจึงค่อยขยายผลไปสู่วงกว้างต่อไป

นอกจากนี้ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะต้องคอยมองภาพรวมเพื่อดูแลให้กระบวนการเปลี่ยนแปลงดำเนินไปอย่างเป็นขั้นเป็นตอนตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณารอบด้านแล้ว ต้องชั่งน้ำหนักได้ว่าศักยภาพและความน่าเชื่อถือของตนจะสามารถรับมือกับผลกระทบที่จะตามมาได้มากน้อยแค่ไหน เร็วช้าเพียงใด เพราะการเปลี่ยนแปลงบางอย่าง แม้เป็นสิ่งที่ดี แต่ถ้าเกิดขึ้นเร็วเกินไปหรือมากเกินไป ผู้ได้รับผลกระทบย่อมไม่สามารถปรับตัว หรือปรับความคิดได้ทันการเปลี่ยนแปลงนั้น ก็อาจสร้างความเสียหายตามมา

ดังตัวอย่างการเลิกทาส ในกรณีของสหรัฐอเมริกาเมื่ออับบราฮัม ลินคอร์น (Abraham Lincoln) ประกาศเลิกทาสนั้น ประชาชนในมลรัฐฝ่ายใต้คือผู้เสียผลประโยชน์มหาศาลทันที เพราะมลรัฐทางใต้เป็นสังคมการเกษตรต้องอาศัยแรงงานทาสเป็นหลัก ในขณะที่มลรัฐทางฝ่ายเหนือซึ่งเป็นสังคมอุตสาหกรรม กลับต้องการผู้

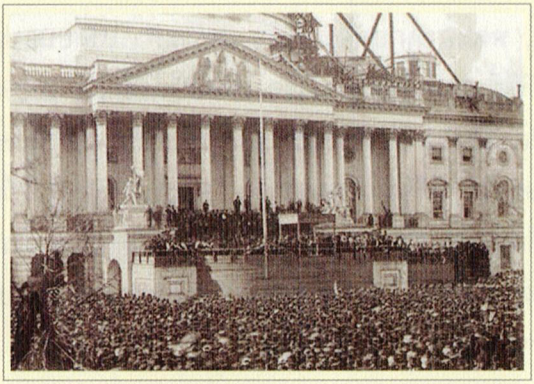

ใช้แรงงานที่มีอิสระเพื่อการจัดหาแรงงานมาป้อนโรงงานอุตสาหกรรมจะทำได้ง่ายขึ้น

เมื่อผลประโยชน์ขัดกัน ฝ่ายใต้จึงประกาศแยกตัว อเมริกาจึงเกิดสงครามกลางเมืองสร้างความเสียหายและมีผู้คนบาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมาก การเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงครั้งนั้น จึงเป็นบาดแผลของอเมริกาจนทุกวันนี้

ในขณะที่การเลิกทาสของไทยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงกระทำอย่างค่อยเป็นค่อยไป ในขั้นต้น ทรงเริ่มจากทาสในเรือนเบี้ย โดยทรงประกาศว่า ลูกทาสที่เกิดภายหลังจากที่พระองค์ขึ้นครองราชย์แล้วให้ถือว่าเป็นลูกของพระองค์ จึงทรงขอให้ลูกทาสเหล่านั้นเป็นไทแก่ตัว การที่พระองค์ทรงขอเฉพาะทาสในเรือนเบี้ยก่อน ทำให้ผู้เสียผลประโยชน์ยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากลูกทาสเหล่านั้น

อายุยังน้อย ยังใช้งานไม่ได้ จึงไม่ค่อยมีราคาค่างวดเท่าใด พระองค์ทรงกระทำทีละขั้นทีละตอนเช่นนี้ โดยทรงใช้เวลากว่า 30 ปี จึงเลิกทาสได้ทั่วทั้งแผ่นดิน กระบวนการเลิกทาสของไทยจึงเกิดขึ้นโดยไม่มีการเสียเลือดเนื้อ ไม่มีความขัดแย้งรุนแรง เพราะเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยคำนึงถึงผลกระทบรอบด้าน

การพัฒนาเศรษฐกิจของจีน ก็เป็นอีกตัวอย่างหนึ่ง ที่แสดงถึงความรอบคอบของผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ประเทศจีนปกครองด้วยระบอบคอมมิวนิสต์ ภายใต้การนำของเหมาเจ๋อตุงนานถึง 27 ปี เมื่อเหมาเจ๋อตุงละโลกไปเติ้งเสี่ยวผิงได้ขึ้นมามีอำนาจและได้เสนอนโยบายนำเศรษฐกิจการตลาดเข้ามาสู่จีน เติ้งเสี่ยวผิงจึงต้องเผชิญกับแรงต้านจากฝ่ายอนุรักษ์นิยมในพรรคคอมมิวนิสต์อย่างมาก เพราะถูกมองว่านโยบายดังกล่าวเป็นแนวคิดแบบทุนนิยม ซึ่งเป็นฝ่ายตรงข้ามกับคอมมิวนิสต์

แม้จะเป็นถึงผู้นำประเทศมีอำนาจสูงสุด แต่เติ้งเสี่ยวผิงใช้วิธีดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน เริ่มต้นที่จุดเล็ก ๆ ก่อน โดยประกาศให้เสินเจิ้นซึ่งเป็นหมู่บ้านชาวประมงให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพราะมีทำเลดีอยู่ฝั่งตรงข้ามฮ่องกง มีการให้สิทธิพิเศษกับคนที่มาลงทุน เช่น การยกเว้นภาษี การอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

แม้ผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์คนอื่น ๆ จะไม่เห็นด้วยโดยหลักการ แต่ก็มิได้ขัดขวาง เนื่องจากเสินเจิ้นเป็นเพียงหมู่บ้านเล็ก ๆ มีพื้นที่เพียงไม่กี่ตารางกิโลเมตร มีประชากรแค่ 3 หมื่นคนเท่านั้น แต่จากจุดเล็ก ๆ นี้เอง เมื่อเวลาผ่านไปเพียงไม่กี่ปี กลับมีความเจริญรุ่งเรืองอย่างรวดเร็ว

เมื่อถึงเวลานี้เติ้งเสี่ยวผิงได้รับความเชื่อถือเพิ่มขึ้น เพราะแนวคิดที่นำเสนอไปนั้นกลายเป็นสิ่งที่ทำได้จริง ทั้งมีผลดีเป็นที่ประจักษ์ จึงสามารถขยายเศรษฐกิจการตลาดไปยังจุดอื่น ๆ ในระดับที่กว้างขึ้น เปลี่ยนแปลงทีละเมือง ทีละมณฑล แรงต้านจากผู้ที่เคยไม่เห็นด้วยทั้งหลายก็ลดลง ในที่สุดก็สามารถนำระบบเศรษฐกิจการตลาดมาใช้ได้ทั้งประเทศ

ผลก็คือเศรษฐกิจของประเทศจีนเติบโตสูงถึง 10% ต่อปีทั้งยังเติบโตอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี พ.ศ.2521 มาถึงปัจจุบัน ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องมหัศจรรย์ไม่เคยมีประเทศไหนในโลกทำได้มาก่อน

เราจะเห็นได้ว่าผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีวิสัยทัศน์และวิธีการปฏิบัติอย่างถูกต้องนั้น สามารถส่งผลดีพลิกวิถีชีวิตของคนนับพันล้านคนได้ แต่ในขณะเดียวกัน ถ้านำทางผิด ก็ทำให้ชีวิตคนนับร้อยนับพันล้านเดือดร้อนได้เช่นกัน

การเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ให้ผลดีหลายประการ เช่นทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนมากขึ้น ช่วยให้แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ทันทั้งสามารถพิสูจน์ว่า วิธีการที่เลือกใช้นั้นเหมาะสมหรือไม่ ผู้นำเองก็เกิดความมั่นใจ ขณะเดียวกันก็ได้รับความเชื่อถือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพราะได้เห็นผลงานเป็นลำดับมา นอกจากนี้ผู้ที่ได้รับผลกระทบก็มีเวลาในการปรับตัว

วิธีการนี้ยังใช้ได้ผลดีสำหรับผู้ดำเนินธุรกิจผลิตสินค้าต่าง ๆ เมื่อจะวางตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ก็ต้องมีการทดลองตลาดก่อน คือแทนที่จะนำสินค้าไปวางขายทั้งประเทศ ควรทดลองวางตลาดในพื้นที่เล็ก ๆ ก่อน เพื่อที่ว่า ถ้ามีอะไรที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้นจะแก้ไขได้ง่าย สำรวจตลาดดูว่ากระแสตอบรับเป็นอย่างไร มีข้อเสียตรงไหน มีอะไรบ้างที่ต้องปรับปรุง เมื่อผ่านกระบวนการทั้งหมดแล้ว การขยายตลาดไปทั้งประเทศย่อมทำได้อย่างมั่นใจ

3. **ผู้นำการเปลี่ยนแปลง** ต้องสร้างเครดิตให้กับตนเองก่อน ถ้าเครดิตในตัวเราเองดี จะเปลี่ยนแปลงอะไรก็ง่าย เพราะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความเชื่อถือในตัวเรา แต่ถ้าเครดิตไม่ดี เรื่องง่ายก็กลายเป็น

เรื่องยาก เรื่องยากก็จะยากยิ่ง การสร้างเครดิต สร้างความน่าเชื่อถือให้กับตนเองนั้น สามารถทำได้ดังนี้

ก. **สั่งสมบารมี** คือหมั่นสร้างผลงานที่ดีออกมาอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งผู้คนที่เกี่ยวข้องทั้งหลายเกิดความเชื่อมั่นในตัวเรา

ข. **ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน** ในการทำกิจการงานต่าง ๆ ต้องไม่มีผลประโยชน์ของตัวเองเข้าไปแอบแฝงไม่มีนอก ไม่มีใน และต้องหวังผลเพื่อส่วนรวมอย่างแท้จริง

4. **มีความเที่ยงธรรม** ในการนำการเปลี่ยนแปลงนั้น ต้องไม่ลืมว่า จะมีผู้ได้รับผลกระทบ มีผู้เสียประโยชน์ มีผู้ได้ประโยชน์ ต้องพิจารณาให้ดีว่าเราทำทุกอย่างด้วยความเที่ยงธรรมหรือไม่ อีกทั้งพยายามหาวิธีลดการสูญเสียให้น้อยที่สุด และสำหรับผู้ที่เสียประโยชน์นั้นก็ต้องพยายามสร้างความเข้าใจถึงเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องเปลี่ยนแปลงเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ขณะเดียวกันผลกระทบอีกด้านหนึ่งที่ไม่ใช่ผลกระทบในด้านของผลประโยชน์โดยตรง แต่เป็นผลกระทบในแง่ของความคิด ทิฐิหรือความคุ้นเคยเดิม ๆ เมื่อความคิดเห็นไม่ตรงกัน สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงคือ การเอาใจเขา มาใส่ใจเรา โดยค่อย ๆ ปรับความคิด ปรับความเข้าใจกันไป เพราะการเปลี่ยนแปลงทางความคิดนั้นก็เป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาเช่นกัน **ดังนั้นการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงต้องเป็นผู้รู้จักการให้เกียรติผู้อื่น**

สำหรับผู้ที่มีบทบาทเป็นผู้รับการเปลี่ยนแปลง ก็มีข้อควรคิดเช่นกัน คือ เมื่อการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ต้องใคร่ครวญดูว่า การเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ ดีหรือไม่ดีอย่างไร จะปรับให้เหมาะสมได้อย่างไร และหากการเปลี่ยนแปลงนั้นๆเป็นสิ่งที่ดี เราก็ควรเข้าไปร่วมเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงนั้นด้วยในส่วนที่เราสามารถทำได้ อย่างนี้จะเป็นประโยชน์ที่สุด

เราควรจะฝึกนิสัยให้รู้จักเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้ตัวเอง ทุกสิ่งรอบตัวเราล้วนเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี กติกาสังคม กฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ เราจะนำการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้มาสร้างประโยชน์อย่างไรบ้าง อย่างน้อยที่สุด ก็นำมาเปลี่ยนแปลงตัวเราเองให้ดีขึ้น **คนที่ทำอย่างนี้ได้จะสามารถใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้เสมอ** ดังตัวอย่าง

คนที่สร้าง YouTube เขามองเห็นการเปลี่ยนแปลงของระบบอินเตอร์เน็ตว่ามีการพัฒนาความเร็วในการส่งข้อมูลขึ้นอย่างมาก จนทำให้สามารถดูวีดีโอทางอินเทอร์เน็ตได้ เขาจึงไปรวบรวมวีดีโอที่ไม่มีลิขสิทธิ์มาได้ 50 เรื่อง แล้วตั้งเว็บไซต์ YouTube ขึ้นมาจากนั้นก็เชิญชวนให้ผู้ที่สนใจเข้ามาดูกัน

นับว่าวิสัยทัศน์ของเขาดีมาก เพราะมีผู้สนใจเข้ามาดูมากมาย และผู้ดูเหล่านั้นยังพากันนำคลิป VDO ที่ตนถ่ายเอง มาแบ่งให้คนอื่นดูด้วย เพราะวิสัยคนเราก็อยากให้คนอื่นเขาเห็นผลงาน หรือสิ่งที่ตัวเองบันทึกไว้ เมื่อมีคนเข้ามาดูก็ปลื้มใจ

ผ่านไปเพียงปีเศษ ผลคือในเว็บไซต์ YouTube มีวีดีโออยู่ถึง 100 ล้านเรื่อง เจ้าของเว็บไซต์ก็ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการจัดระเบียบจัดหมวดหมู่ เพื่อคนที่เข้ามาดูจะได้ค้นหาได้ง่าย ต่อมา บริษัท Google จึงมาขอซื้อ เว็บไซต์ YouTube ไปในราคาหนึ่งพันหกร้อยล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นเงินไทยก็ประมาณ ห้าหมื่นล้านบาท

ลองไตร่ตรองดูว่าเราเป็นคนที่ยึดติดกับสิ่งเก่า ๆ หรือไม่ เพราะการเปิดตาเปิดใจยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น พิจารณาว่าจะนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างไร และจะปรับตัวเราเองอย่างไรให้เข้ากับสถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จึงจะก่อเกิดประโยชน์มากที่สุด

แม้ทำดีแต่ก็ยังมีคนเกลียด

โดยปกติ คนที่ตั้งใจทำดีย่อมคาดหวังว่าจะมีคนรักใคร่นับถือ แต่เหตุใดจึงมีบางคนทั้งที่ทำความดีกลับมีคนเกลียด เลยพาลท้อใจจนมีคำพูดว่า ทำดีไม่ได้ดีบ้าง ทำคุณบูชาโทษบ้าง ทำบุญกับใครไม่ขึ้นบ้าง

อันที่จริงการทำดีแล้วยังมีคนเกลียดนั้นไม่ใช่เรื่องแปลก เพราะคนเรานั้นมีสิ่งต่าง ๆ มากมายที่เราได้กระทำทั้งในอดีตและปัจจุบัน และ

สิ่งเหล่านั้นอาจไปเกี่ยวข้องหรือส่งผลกระทบกับคนอื่น ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบใจ ย่อมเกิดขึ้นได้เป็นธรรมดา ดังสุภาษิตว่า “คนรักเท่าผืนหนัง คนชังเท่าผืนเสื่อ”

อย่างไรก็ตามหากเราปราถนาจะเป็นที่รักใคร่นับถือของผู้อื่น พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงให้ยึดหลัก**สังคหวัตถุ 4** คือ ทาน ปิยวาจา อัตถจริยา และก็สมานัตตตา ในการปฏิบัติตน

1.**ทาน** คือ การให้ ความมีน้ำใจแบ่งปัน ช่วยเหลือกัน ย่อมก่อให้เกิดความรักความผูกพัน โดยเฉพาะผู้ที่หยิบยื่นความช่วยเหลือ หรือแบ่งปันวัตถุสิ่งของให้กับผู้อื่นในยามที่ผู้อื่นตกทุกข์ได้ยากก็ย่อมจะเป็นที่รักนับถือ ระลึกในบุญคุณไปเนิ่นนาน

ส่วนผู้ที่ทำทาน มีน้ำใจต่อผู้อื่นแล้ว แต่ยังไม่เป็นที่รักนั้นให้ลองพิจารณาดูว่าเราได้ปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุในข้อถัดไปครบถ้วนหรือไม่

2. **ปิยวาจา** วาจาเป็นที่รัก ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงคำพูดที่ไพเราะเพียงอย่างเดียว ความหมายที่แท้จริง คือการรู้จักใช้ถ้อยคำสื่อสารกับคนอื่น เพื่อให้เขาเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องทั้งเห็นประโยชน์และมีความรู้สึกที่ดี ในสิ่งที่เราต้องการบอกกล่าว หากขาดปิยวาจาเรื่องดีก็อาจเป็นเรื่องร้ายได้เพราะความไม่เข้าใจ

ปิยวาจา ยังต้องประกอบด้วยการให้เกียรติ ตระหนักในคุณค่าความสำคัญของผู้อื่น บางคนช่วยเหลือผู้อื่นด้วยเจตนาบริสุทธิ์แท้ ๆ แต่เผลอใช้คำพูดที่ทำให้เขารู้สึกเสียหน้าแม้เพียงคำเดียวก็อาจสร้างความขุ่นเคืองใจ กลายเป็นความเกลียดชังก็มี เรื่องราวทำนองนี้ให้เห็นมากมาย แม้แต่ในระดับประเทศ ตัวอย่างเช่น ในยุคหนึ่งสหรัฐอเมริกาได้ให้ความช่วยเหลือหลาย ๆ ประเทศให้ฟื้นตัวทางเศรษฐกิจในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 แต่ด้วยบทบาทของการเป็นมหาอำนาจที่แข็งกร้าว ผู้คนจำนวนไม่น้อยในโลกนี้ ก็มิได้มีความรู้สึกที่ดีต่ออเมริกา

การให้ความช่วยเหลือผู้อื่นจึงควรให้ด้วยความอ่อนน้อมถ่อมตนและให้เกียรติทุก ๆ คนที่เกี่ยวข้องจึงจะได้มิตรภาพที่น่าซาบซึ้งใจ นี่คือ ปิยวาจา การสื่อสารให้เข้าใจกันโดยให้เกียรติทุกคน

3. **อัตถจริยา** ประพฤติตนเป็นประโยชน์ เราควรจะฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีความขวนขวายในการสร้างประโยชน์ให้กับผู้อื่น

แต่เราก็ต้องทำความเข้าใจด้วยว่า การทำประโยชน์ให้ผู้อื่น ไม่ได้ทำให้เราเป็นที่รักของทุกคนเสมอไป เพราะเรื่องบางเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับคนหมู่มาก ย่อมมีทั้งผู้ได้ประโยชน์ และเสียประโยชน์ ผู้ที่เสียประโยชน์ ก็ย่อมไม่ชอบใจหรือโกรธแค้น เป็นเรื่องยากมากที่จะมีสิ่งใดอำนวยประโยชน์ต่อทุกคนได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ แม้เป็นเรื่องดีที่คนส่วนใหญ่ได้ประโยชน์ ก็ยังมีคนส่วนน้อยรู้สึกว่าไม่ยุติธรรม เกิดความโกรธผู้ที่กระทำเรื่องนั้น ๆ ได้เช่นกัน

จึงเป็นข้อคิดว่า เมื่อเราจะทำเรื่องใดก็ตามอย่ามองแต่ข้อดีอย่างเดียว ให้มองเสียด้วย มีหลักง่าย ๆ คือพิจารณาว่าเรื่องที่เราทำ มีใครได้รับผลกระทบบ้าง เราต้องพยายามลดผลกระทบนั้นให้เหลือน้อยที่สุด อีกทั้งต้องทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายโดยให้เกียรติซึ่งกันและกัน เพื่อให้งานสำเร็จประโยชน์ โดยเกิดผลกระทบด้านลบน้อยที่สุด

4. **สมานัตตตา** ขอให้เราเป็นผู้มีความสม่ำเสมอปฏิบัติตนอย่างถูกต้องเหมาะสมกับบทบาทฐานะหน้าที่ของตน เคยดีกับใครอย่างไร ก็จงทำดีให้ตลอดลอดฝั่งไม่ใช่วันนี้ใจดี พรุ่งนี้ใจร้าย วันนี้ช่วยเหลือเกื้อกูลสังคม อีกวันเฉยเมยเอาแต่ความสบายของตน

หากวันนี้ทำความดีแล้ว ยังไม่มีใครเห็นความดี หรือยังไม่มีใครเชื่อถือ นั้นอาจเป็นเพราะในอดีตเคยมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี หรือขาดผลงานที่ต่อเนื่อง ก็ต้องตั้งใจทำความดีต่อไปอย่างสม่ำเสมอ ไม่ย่อท้อ

ผู้คนจะค่อย ๆ เกิดความเชื่อมั่นในความดีของเรา ต้นทุนทางสังคมของเราจะเพิ่มขึ้นไปเรื่อย ๆ สุดท้ายก็จะเป็นที่เชื่อถือ และเป็นที่รักของผู้คนทั้งหลาย

ทาน ปิยวาจา อัตถจริยา และสมานัตตตา หากเราปฏิบัติครบทั้ง 4 ประการนี้ ดำเนินชีวิตและทำกิจการต่าง ๆ ด้วยสติ ทำความดีอย่างสม่ำเสมอ เมื่อเวลาผ่านไปย่อมก่อให้เกิดความเชื่อถือ รักใคร่ เป็นฐานให้ก้าวย่างต่อไป ไม่ว่าจะทำความดีอะไรก็จะราบรื่น เกิดความสำเร็จ โดยไม่เกิดกรณี ทำดีแต่ยังมีคนเกลียดอีกต่อไป

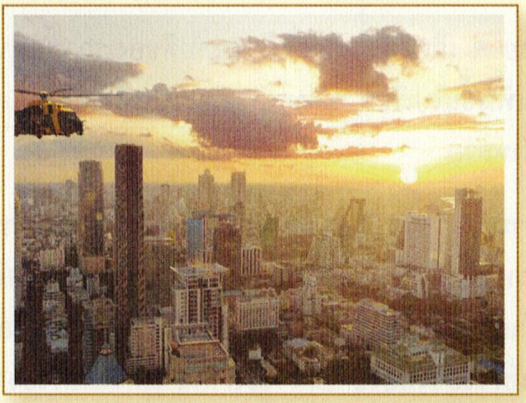

คุ้มครองโลกจากโลกร้อน

ทุกวันนี้นักวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ พากันเป็นห่วงเรื่องของภาวะโลกร้อนที่ส่งผลให้ดินฟ้าอากาศแปรปรวน ทั้งร้อนจัด หนาวจัด ภัยธรรมชาติต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภัยแล้ง น้ำท่วม หรือพายุ ล้วนเกิดขึ้นถี่กว่าเดิม และมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ

จึงมีความพยายามที่จะป้องกันและแก้ไขภาวะโลกร้อนด้วยการลดปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ของโลกในหลายวิธี เช่นพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานสะอาด พัฒนากระบวนการผลิตที่ประหยัดพลังงาน เป็นต้น

ความพยายามเหล่านี้ของนักวิทยาศาสตร์ เป็นสิ่งที่เราควรยกย่อง และในขณะเดียวกันเราต้องตระหนักด้วยว่า การแก้ไขภาวะโลกร้อนนั้นเป็นความรับผิดชอบของเราทุกคน ถ้าเราสังเกตให้ดีเราจะพบว่าในวิถีชีวิตของคนเรานั้น ได้มีการสร้างคาร์บอนไดออกไซด์ที่ทำให้โลกร้อนอย่างที่ไม่ควรจะเกิดอีกมากมายทีเดียว บางเรื่องเกิดจากคนเพียงไม่กี่คน แต่สร้างความเสียหายอย่างมากมาย เช่น เรื่องไฟป่า ซึ่งดูเหมือนเป็นเรื่องเดิม ๆ ที่เราได้ยินได้ฟังกันมานาน แต่เชื่อไหมเมื่อถ่ายภาพโลกของเราจากยานอวกาศ จะเห็นชัดเลยว่า ตามผิวโลกมีไฟเกิดขึ้นเป็นจุด ๆ เต็มไปหมด และที่น่าสลดใจก็คือ จากข้อมูลของเจ้าหน้าที่ป่าไม้ พบว่า สาเหตุการเกิดไฟป่าร้อยละ 99 มิใช่เหตุสุดวิสัย แต่มาจากการกระทำของคน และบางครั้ง เกิดจากการจุดไฟเล่นเท่านั้นเอง

ทางภาคเหนือของไทยนั้น สาเหตุหนึ่งของไฟป่า เกิดจากการเผาป่าเพื่อจะได้เห็ด เพราะเมื่อเผาป่าจนเป็นเถ้าถ่านแล้ว พอฝนตกลงมา เห็ดก็จะงอก เป็นการเผาป่าทั้งป่า เพื่อจะเก็บเห็ด

ส่วนทางภาคกลางนั้น สาเหตุใหญ่ของการเผาป่า มี 2 ประการ คือ

1.**การเผาป่าเพื่อต้องการทุ่งหญ้าเลี้ยงวัว** จุดไฟเผาแต่ละครั้งกินพื้นที่เป็นพัน ๆ ไร่ภายในเวลาไม่กี่ชั่วโมง เพราะพอไฟติด อากาศร้อนจะลอยขึ้น อากาศที่เย็นกว่าจะพัดเข้ามาแทน ทำให้เกิดลม พอเกิดลมไฟก็ยิ่งติด ยิ่งเกิดลมโหมกระหน่ำให้ไฟลุกลามไป นับเป็นเรื่องน่าเสียดายที่ต้องเผาป่าเป็นพัน ๆ ไร่ เพื่อจะได้หญ้าไว้เลี้ยงวัวเพียงไม่กี่ฝูง

อันที่จริง พื้นที่ป่าเหล่านั้น แม้เป็นพื้นที่ที่ถูกตัดไม้ทำลายป่าจนไม่เหลือต้นไม้ใหญ่แล้วก็ตาม แต่ธรรมชาติจะพยายามฟื้นฟูตัวเองตลอดเวลา ในหน้าฝนจึงมีต้นไม้ที่พยายามงอกขึ้นมา แต่ในที่สุดก็ไม่สามารถเติบโตต่อไปได้ เพราะมีการเผาป่า ซึ่งถ้าเราช่วยกันรักษาป่าไม่ให้โดนเผาได้สัก 5 ปี ต้นไม้ถิ่นเดิมนี้ก็จะเติบโตเขียวชอุ่ม ให้ความร่มรื่นได้โดยไม่ต้องปลูกป่าเลย เมื่อมีความร่มรื่น แดดส่องถึงพื้นไม่มาก ต้นหญ้าก็จะไม่ขึ้นรก ทำให้ไม่มีเชื้อไฟในหน้าแล้ง เป็นการแก้ปัญหาไฟไหม้ป่าได้ในระยะยาว

2.**การเผาป่าเพื่อล่าสัตว์** เมื่อเกิดไฟไหม้ สัตว์ต่าง ๆ เช่น กระต่าย หมูป่า จะหนีออกมาจากที่ซ่อน การที่คนเราหวังเพียงจะล่าสัตว์ได้โดยง่าย แต่ต้องแลกกับการเผาป่านับพันนับหมื่นไร่ ช่างไม่คุ้มกันเลย

เมื่อเกิดไฟป่า โลกจะร้อนขึ้นสักเท่าไร คาร์บอนไดออกไซด์จะเกิดขึ้นมากมายแค่ไหน ทุก ๆ ชีวิตย่อมจะได้รับผลกระทบทั้งสิ้น ยิ่งถ้าหากไฟป่านั้นลุกลามกินพื้นที่มากมายพร้อม ๆ กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะแห้งแล้งในพื้นที่เป็นดินพรุ สิ่งที่เกิดขึ้นก็คือไฟจะระอุลงไปในดิน คุอยู่ในดิน และเผารากไม้จากต้นหนึ่งไปยังอีกต้นหนึ่ง ลุกลามในชั้นใต้ดินต่อไปเรื่อย ๆ ยากที่จะดับ ดังเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอินโดนีเซียที่ไฟป่าลุกลามนับปี จนเกิดควันไฟปกคลุมเกาะสุมาตราแล้วลอยข้ามทะเลมาปกคลุมมาเลเซีย สิงคโปร์ ภูเก็ตแผ่ขยายปกคลุมถึงภาคใต้ของไทย ระยะทางเป็นพันกิโลเมตรทีเดียว

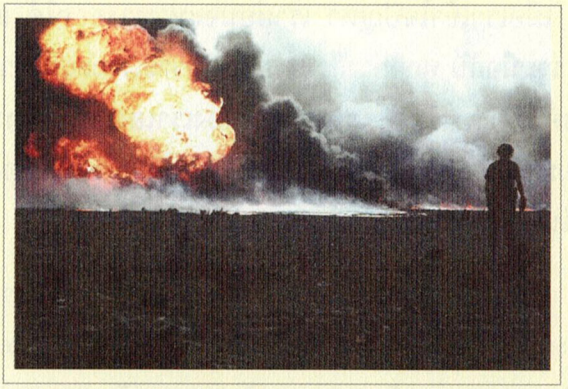

อีกเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งสร้างความเสียหายแก่โลกอย่างมหาศาล ก็คือสงครามอิรัก-คูเวตเมื่อ ปีพ.ศ. 2533 เมื่ออิรักจำเป็นต้องถอยทัพ เพราะไม่สามารถยึดคูเวตต่อไปได้ ซัดดัม ฮุดเซ็นผู้นำอิรักในขณะนั้น ได้สั่งจุดไฟเผาบ่อน้ำมันของคูเวตเพื่อจะทำลายให้หมด โดยตั้งระเบิดเอาไว้อย่างเป็นระบบ พอจุดระเบิด น้ำมันที่พุ่งขึ้นมาจากบ่อน้ำมันนับร้อยนับพัน กลายเป็นเปลวไฟยักษ์พุ่งไปบนท้องฟ้า กว่าจะดับได้หมดใช้เวลานับปี สร้างความเสียหายต่อโลกอย่างมหาศาล จากคนเพียงคนเดียวที่เป็นผู้นำประเทศ เมื่อคิดและนำไปในทางที่ผิด จึงส่งผลกระทบต่อโลกมากมายนัก

ถึงตรงนี้ เราคงเห็นตรงกันว่าการที่จะแก้ไขภาวะโลกร้อนอย่างตรงจุดนั้น **ต้องแก้ที่ใจคน ถ้าปรับใจคนได้ ก็จะสามารถลดปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ที่เกิดจากสาเหตุที่ไม่ควรเกิดได้อย่างมากมาย**

เมื่อเราเข้าใจปัญหา เราย่อมจะหาทางออกได้ และถ้าคนทั้งโลก ร่วมมือกัน ทุกอย่างก็จะง่ายขึ้น เพราะเราจะแก้ภาวะโลกร้อนโดยเริ่มต้นที่การปรับปรุงคุณภาพใจของเราเอง ให้คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตนเอง เพราะนี่คือการคุ้มครองโลกอย่างแท้จริงในทุก ๆ ด้าน ใช่เพียงแค่ภาวะโลกร้อนเท่านั้น

ดังจะเห็นได้จาก ในวันคุ้มครองโลกของทุกปี เราจะมาร่วมกันสร้างความดี ณ วัดพระธรรมกาย ไม่ว่าจะเป็นการทำทาน รักษาศีล เจริญภาวนา ร่วมกันถวายมหาสังฆทานแก่วัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ 20,000 วัด ร่วมกันฝึกฝนใจตนให้รู้จักการให้ และรักการทำความดี ทั้งรวมใจกันปฏิบัติธรรม เพื่อเข้าถึงความสุขที่แท้จริงจากธรรมภายใน เมื่อใจเราสุขสงบ ความอยากทั้งหลายก็จะลดลง บริโภคนิยมจะลดลง วัตถุนิยมจะลดลง แต่ความเมตตาเอื้อเฟื้อจะเผื่อแผ่ถึงเพื่อนร่วมโลกของเรา เมื่อเป็นเช่นนั้น โลกของเราก็จะคลี่คลายจากทุก ๆ ปัญหา รวมทั้งปัญหาโลกร้อนที่เรากำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้

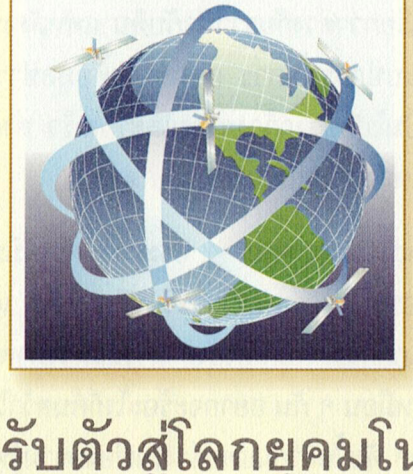

การปรับตัวสู่โลกยุคมโนทัศน์

“โลกยุคมโนทัศน์” โดยความหมายคือ โลกยุคปัจจุบันที่**การเห็นด้วยใจ**มีความสำคัญอย่างยิ่งยวด เพราะมีข้อมูลท่วมท้นอยู่รอบตัวเรา จนเราแทบจมอยู่ในทะเลข้อมูล เราจึงจำเป็นต้องฝึกใจให้นิ่งใส กระจ่างเพื่อให้สามารถมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ได้แจ่มชัดตรงตามความเป็นจริง สามารถเลือกนำข้อมูลที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์ได้

ในอดีตนั้นประเทศที่เจริญแล้วจะมีความแตกต่างจากประเทศที่กำลังพัฒนาและประเทศด้อยพัฒนา ในเรื่องของความรู้และเทคโนโลยี

เป็นอย่างมาก เรียกว่าต่างกันราวฟ้ากับดิน แต่หลังจากที่มีการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงระบบการสื่อสาร การส่งต่อข้อมูลข่าวสารผ่านระบบอินเตอร์เน็ต เป็นไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ส่งผลให้คนทั่วโลกสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้แทบไม่แตกต่างกัน

ปัจจุบันนี้จะเห็นว่าทุก ๆ ประเทศ ต่างก็มีมหาวิทยาลัย มีการเรียนการสอนทั้งระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ความรู้ก็ไม่ห่างไกลกันมากนัก ทั้งยังสามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในอินเตอร์เน็ตได้เหมือน ๆ กัน อยากจะรู้อะไรก็ค้นคว้าได้ มีแหล่งข้อมูลมากมายมหาศาล ดังนั้นความแตกต่างในเรื่องความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเริ่มแคบเข้ามา ทำให้ความสามารถของบริษัทต่าง ๆ ในการผลิตสินค้าก็ไม่แตกต่างกันมากนัก นอกจากนี้ประเทศต่าง ๆ เช่น เวียดนาม จีน อินเดีย ยังได้เปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษให้ต่างชาติ เข้ามาลงทุน ทำให้ประเทศที่เคยล้าหลัง สามารถดูดซับเทคโนโลยีเข้ามาได้อย่างรวดเร็ว หรือเมื่อมีกำลังเงินมากขึ้น ก็สามารถซื้อบริษัทที่มีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีอยู่แล้วมาต่อยอดใช้ได้เลย โดยไม่ต้องเสียเวลาเริ่มสร้างตั้งแต่ต้น

ช่องว่างทางเทคโนโลยีที่เคยต่างกันมาก จึงเริ่มแคบเข้ามา ประเทศพัฒนาแล้วที่เป็นผู้นำของโลกอยู่ ไม่ว่าจะเป็นอเมริกา ญี่ปุ่น ยุโรป จึงต้องพยายามค้นคว้าสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นไปอีก แต่ประเทศอื่นที่วิ่งตามหลังมาไม่ได้ทิ้งช่วงห่างราวฟ้ากับดินอีกแล้ว ช่องว่างทางเทคโนโลยีห่าง

กันแค่ 3 ปี 5 ปี ก็ถือว่ามากแล้ว เมื่อต่างก็วิ่งจี้กันมากติด ๆ ทุกคนจึงต้องพยายามค้นคว้าให้เร็วขึ้น วิจัยให้มากขึ้น พัฒนาให้เร็วขึ้น เทคโนโลยีจึงเปลี่ยนเร็วมาก สินค้าบางอย่างผลิตออกสู่ท้องตลาดเพียงแค่ 3 ปีถือว่าตกรุ่นแล้วก็มี เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ยิ่งอัพเกรดทุก ๆ 6 เดือนทีเดียว ผลที่ตามมาก็คือสินค้าของแต่ละบริษัทจะมีคุณภาพใกล้เคียงกัน แม้จะเป็นสินค้าแบรนด์เนม มีชื่อเสียงแค่ไหนเมื่อเช็คดูแหล่งผลิต พบว่าส่วนใหญ่ผลิตในจีน หรือเวียดนามนี่เอง

นอกจากนี้การออกแบบให้สวยงามดึงดูดใจ ก็มีความสำคัญมากขึ้น ไม่น่าเชื่อว่า "ซัมซุง" ซึ่งเป็นบริษัทที่ผลิตสินค้าเทคโนโลยี ไม่ใช่สินค้าแฟชั่น กลับมีพนักงานที่ทำหน้าที่เป็นดีไซเนอร์นักออกแบบหลายพันคน เพราะเหตุที่สินค้ามีประโยชน์ใช้สอยไม่ต่างกัน จึงต้องเอาชนะคู่แข่งด้วยความล้ำหน้าด้านการดีไซน์ ทั้งนี้เป็นผลมากจากความใกล้เคียงกันทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนั่นเอง

โลกปัจจุบันนี้ เต็มไปด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกมากมาย จนกระทั่งมีคนเปรียบว่า คนชั้นกลางยุคปัจจุบันมีสิ่งอำนวยความสะดวกสบายมากกว่าฮ่องเต้ในอดีตเสียอีก เราลองมาดูว่าจริงหรือเปล่า ?

ในด้านปัจจัย 4 เรื่องของ**อาหาร** เราจะเห็นว่า Supermarket มีอาหารจากทั่วทุกภูมิภาคของโลกก็ว่าได้ ไม่ว่าจะเป็นอาหารหวานคาว ขนมนมเนย ของเลิศรส ของหายาก แม้พืชผักผลไม้สด ๆ จากเมืองหนาว

ก็มีให้เลือกมากมาย ภัตตาคาร ร้านอาหารก็มีทุกท้องถนนเต็มไปหมด อาหารจีน อาหารฝรั่ง อาหารญี่ปุ่น อาหารไทย อาหารเวียดนาม ฮ่องเต้ในอดีตยังไม่มีอาหารให้เลือกเท่าเราเลย

เรื่องเครื่องแต่งกายชอบแฟชั่นแบบไหน เนื้อผ้าแบบไหน ใยสังเคราะห์หรือ ผ้าทอ ผ้าไหม สไตล์ไหนจากมุมไหนของโลก มีให้เลือกมากมาย

เรื่องที่อยู่อาศัย ในสมัยฮ่องเต้ ถ้าอากาศร้อนคงมีแต่คนพัดให้ แต่ต่อให้มีคนพัดให้ 24 ชั่วโมงอย่างมากก็คงเหมือนกับเปิดพัดลม จะเย็นสบายสู้เปิดแอร์ได้อย่างไร ตะเกียง โคมไฟ ก็ให้แสงสู้ไฟฟ้าไม่ได้แน่นอน

เรื่องการรักษาพยาบาล หรือยารักษาโรค การแพทย์ปัจจุบันเจริญขึ้นมาก ทั้งความรู้ในการรักษาโรค เทคโนโลยีอุปกรณ์การรักษา

และยาต่าง ๆ สมัยก่อนเป็นแผลนิดเดียวก็อาจติดเชื้อลุกลามจนเสียชีวิตได้ ไส้ติ่งอักเสบก็ตายได้ แต่ปัจจุบันนี้การแพทย์เจริญก้าวหน้ามาก โรงพยาบาลมีอยู่ทุกหนแห่ง หยูกยาอุปกรณ์การแพทย์มีอยู่ทั่วไป ถ้าเป็นโรคร้ายแรงก็มีโรงพยาบาลใหญ่ ๆ รองรับ จึงอาจกล่าวได้ว่ายุคของเราสะดวกสบายกว่าฮ่องเต้มากนัก

การพักผ่อนหย่อนใจก็เช่นกัน ฮ่องเต้จะเสด็จประภาสแต่ละครั้งเป็นเรื่องใหญ่ ต้องเตรียมการอุตลุดวุ่นวาย ไม่สามารถทำได้บ่อยครั้ง ด้วยมีข้อจำกัดมากมาย แต่คนชั้นกลางยุคนี้จะไปเที่ยวที่ไหนก็ได้ บ่อยแค่ไหนก็ได้ เช่น ปีนี้ไปอเมริกา ปีหน้าไปยุโรป ปีต่อไปไปญี่ปุ่น บางทีปีหนึ่งไปตั้งหลายครั้งหรือจะท่องเที่ยวในประเทศก็ยิ่งทำได้ง่ายดาย สิ่งบันเทิงต่าง ๆ ก็มีให้เลือกชมหลากหลาย ทั้งโรงหนัง โรงละคร ที่สามารถชมการแสดงหรือภาพยนตร์ จากประเทศไหนในโลกก็ได้ หรือจะดูทีวีอยู่กับบ้าน ก็มีให้เลือกชมเป็นร้อย ๆ ช่อง ทั้งทีวีดาวเทียม เคเบิ้ลทีวี ยิ่งไปกว่านั้น ยังมีความบันเทิงในรูปของ DVD, MP3 ให้เลือกชม เลือกฟังได้ตามใจชอบ จะซื้อหรือจะเช่าก็สามารถทำได้ในราคาเพียงไม่กี่บาท เรียกได้ว่า ฮ่องเต้ในยุคก่อน ยังไม่สามารถมีความบันเทิงให้เลือกชมหลากหลายตลอด 24 ชั่วโมงเหมือนคนในยุคนี้

แต่สิ่งที่ต้องแลกกันไปก็คือเวลา เพราะทุกคนจะเหมือนกับถูกกระตุ้นด้วยสิ่งเร้าอยู่ทุกขณะ จนใช้ชีวิตเหมือน เป็นหนูถีบจักรที่ต้องวิ่งไปข้างหน้าแข่งกันตลอดเวลาแต่กลับวนเวียนไม่มีที่สิ้นสุด

ขณะเดียวกันข้อมูลข่าวสาร ซึ่งท่วมท้นอยู่รอบตัวเราก็มีทั้งข้อดีและข้อเสีย เรามีช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารมากมาย สมัยก่อนถ้าอยากจะได้ความรู้ต้องรอหนังสือดี ๆ เช่นวารสารวิชาการต่าง ๆ ซึ่งจะพิมพ์ออกมาทุก 3 เดือนบ้าง 6 เดือนบ้าง แต่เดี๋ยวนี้อยากจะรู้อะไรลึกแค่ไหนกว้างแค่ไหนเพียงเข้าอินเตอร์เน็ตไป ค้นข้อมูลด้วย Search engine ก็จะพบเรื่องที่เราต้องการทันที ทุกอย่างเป็นไปอย่างรวดเร็วมาก บางทีก็ค้นเพลินจนลืมไปเลยว่าตั้งใจจะค้นหาอะไร บางคนรู้สึกว่าข้อมูลมากจนรับไม่ทัน เป็นเรื่องดี ๆ น่ารู้ทั้งนั้น แต่มันมากจนรับไม่ไหว เพราะมีเรื่องใหม่ซ้อนเข้ามาตลอดเวลา ข้อมูลข่าวสารจึงท่วมโลกท่วมคนอยู่ในปัจจุบัน

เมื่อเข้าใจกระแสความเป็นไปของโลกโดยภาพรวมแล้ว เราจะทำอย่างไรในโลกยุคปัจจุบัน ขอแนะนำว่า เราควรต้องพัฒนาตนเองให้สามารถก้าวทันความเจริญก้าวหน้านั้น ขณะเดียวกัน เราก็ต้องไม่ลืมพัฒนาเรื่องของใจด้วย วิถีชีวิตของเราแต่ก่อนนั้น เราอยู่กันเป็น

ครอบครัวใหญ่ ต่อมากลายเป็นครอบครัวเดี่ยว และตอนนี้ครอบเดี่ยวที่มีแค่พ่อแม่ลูกก็ยังถูกแยกออกจากกันจนแทบจะเป็นปัจเจกชนต่างคนต่างอยู่ ลูกก็ขลุกอยู่แต่หน้าจอคอมพิวเตอร์ พ่อแม่ก็ไม่น้อยหน้าไปกว่ากัน ต่างคนต่างอยู่ในแวดวงเทคโนโลยีของตัวเองมากขึ้นทุกที เวลาที่จะมาสังสรรค์พูดคุยกันเหลือน้อยลง ๆ เมื่อเป็นอย่างนี้จึงทำให้เกิดกระแสของผู้คนที่โหยหาที่พึ่งพิงทางจิตใจ

ยิ่งในประเทศที่มีเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้ามาก ๆ จะเกิดกระแสที่เรียกว่า Spiritual boom คือผู้คนหันมาสนใจเรื่องทางด้านจิตใจ ดังจะเห็นได้จาการที่ชาวยุโรป อเมริกา ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย พากันสนใจฝึกสมาธิจนเป็นกระแสกันไปทั้งโลก ซึ่งเรื่องของสมาธินั้นเป็นหลักสำคัญของพระพุทธศาสนาของเราอยู่แล้ว พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมก็ด้วยการปฏิบัติธรรม ทำสมาธิ จนกระทั่งบรรลุพระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ์ ในวันวิสาขบูชา ชาวพุทธเรามีแก้วิเศษในมือเช่นนี้จึงไม่ควรมองข้ามไป ขอให้ลงมือปฏิบัติธรรมให้ใจได้มีเวลาพัก ให้ใจมีความสงบนิ่ง สามารถเดินหน้าในท่ามกลางโลกแห่งการสื่อสาร โลกแห่งเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วนี้ได้อย่างมีความสุขแล้วก็ประสบความสำเร็จในการงานด้วย

คนเราพอใจสบายอะไร ๆ ก็จะดีตาม งานก็ดี ครอบครัวก็ดี สังคมก็ดี แล้วเราจะตอบตัวเองได้ว่า ที่เราวิ่งวุ่นกันอยู่อย่างนี้ เราวุ่นไปเพื่ออะไร คนในโลกเขาวิ่งวุ่นกันจนถึงจุดหนึ่งแล้วก็จะมีบางคนเริ่ม

หยุดคิดว่า วัตถุนิยม บริโภคนิยมเข้ามามีอิทธิพลต่อชีวิตเรามากไปหรือเปล่า ?

ควรรู้จักการสงบใจ พิจารณาดูว่าสารัตถะของชีวิตอยู่ที่ไหน ? บุญบาปคืออะไร แล้วขวนขวายหาโอกาสในการสร้างบุญบารมี ช่วยกันแนะนำสิ่งที่ดีให้กับเพื่อนมนุษย์ ชีวิตจึงจะมีความหมายและมีคุณค่าอย่างแท้จริง

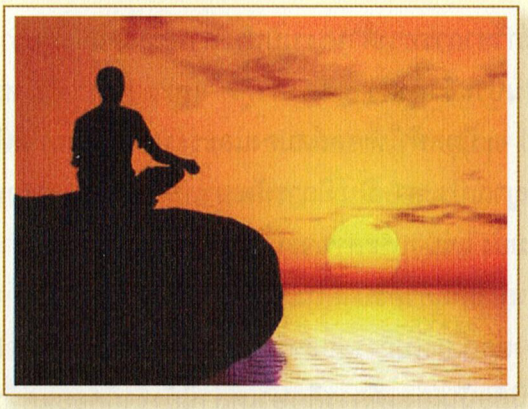

การดลจิตกับพุทธวิธีเพาะนิสัย

เราคงเคยได้ยินกล่าวที่ว่า **“ใจเป็นนาย กายเป็นบ่าว”** แต่รู้ไหมว่ายังมีบางสิ่งบางอย่างที่เคยควบคุมใจเราอยู่

สิ่งนั้นคือ **“นิสัย”** ซึ่งก็คือสิ่งที่เราคิด พูด ทำจนเคยชิน จนเกิดเป็นนิสัย และนิสัยนี่เองที่ทำให้ใจคอยคิดไปในเรื่องที่คุ้นเคยนั้นเสมอ จึงเท่ากับว่า นิสัยเป็นตัวควบคุมใจอีกชั้นหนึ่ง

นักวิชาการทางด้านระบบประสาทและสมองพบว่า พฤติกรรมที่เราทำเป็นประจำทั้งความคิด คำพูด และการกระทำ หากทำซ้ำ ๆ ต่อเนื่องไป จะมีผลทำให้เซลล์สมองและระบบประสาท ที่เป็นเส้นทางวิ่งของสัญญาณประสาทนั้น มีการพัฒนาเหมือนเป็นทางด่วนพิเศษของข้อมูลในสมอง แขนงประสาทจะมีปลอกมาหุ้มทำให้สัญญาณประสาทวิ่งได้เร็วมาก นี่คือคำอธิบายในเชิงวิทยาศาสตร์ว่าเหตุใดการกระทำที่เราทำอย่างต่อเนื่องไปถึงระยะหนึ่ง เราจะทำสิ่งนั้นโดยอัตโนมัติ หรือกลายเป็นนิสัยนั่นเองแต่การศึกษาเหล่านี้ยังจำกัดอยู่แค่ที่ร่างกายคือสมองและระบบประสาท ขณะที่ในทางพระพุทธศาสนาสามารถอธิบายสิ่งเหล่านี้ได้อย่างชัดแจ้งลึกซึ้งยิ่งกว่านี้มากนัก

ส่วนทางด้านของนักจิตวิทยาก็มีการศึกษาถึงการควบคุมจิตใจด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น มีการนำวิธีการดลจิต มาใช้ในการปรับพฤติกรรมของคนเรา เช่น ถ้าหากต้องการปรับพฤติกรรมคนที่ไม่ชอบกินผัก ให้หันมากินผักก็สามารถทำได้ โดยใช้วิธีการต่อไปนี้ คือ ให้คนที่ไม่ชอบกินผัก ทำใจให้สบาย ๆ โปร่ง ๆ เบา ๆ โดยอาจเริ่มต้นด้วยการฟังเพลง ที่มีทำนองนุ่มนวล พอใจเริ่มเคลิ้ม ๆ ให้ท่องคำว่า “ชอบกินผัก ๆ ๆ ๆ” ท่องซ้ำ ๆ ไปเรื่อย ๆ เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับสิ่งที่เราต้องการให้เกิดขึ้น ยิ่งท่องซ้ำ ๆ ใจเรายิ่งเกิดความคุ้นเคย และย่อมนำไปสู่ความรู้สึกนึกคิดและการกระทำแบบคนชอบกินผักได้ในที่สุด เป็นเสมือนการตอกย้ำความตั้งใจของเรานั่นเอง

กระบวนการที่เกิดขึ้นนี้ในทางพระพุทธศาสนา อธิบายว่า การรับรู้สิ่งต่าง ๆ ของคนเรา ผ่านทางประสาทสัมผัสทั้ง 6 คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจนั้น จะรับรู้โดยมีภาพปรากฏเกิดขึ้นในใจเสมอ เช่น ถ้าเราได้ยินใครพูดถึงเพื่อนของเรา ภาพของเพื่อนคนนั้นก็จะเกิดขึ้นในใจเราทันที เพียงแต่เราอาจจะไม่รู้ตัว เพราะภาพนั้นอาจ ปรากฏแค่เพียงแวบเดียว และโดยทั่วไป ใจของคนเราไม่ได้อยู่ในภาวะสงบนิ่ง มักคิดเรื่องโน้นเรื่องนี้อยู่ตลอดเวลา เราจึงรับภาพต่างๆ ได้ไม่ชัดเจน ในการดลจิตจึงต้องมีการเตรียมใจให้เบา สบาย อยู่ในภาวะสงบนิ่งเสียก่อน เพราะใจจะสามารถรับภาพได้เต็มที่ เปรียบเหมือนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ที่ปรับตรงคลื่น ย่อมรับภาพได้คมชัด ตรงกันข้ามกับใจที่ไม่นิ่ง ใจที่เคร่งเครียด ขุ่นมัว ก็เปรียบเหมือนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ที่ไม่ได้ปรับให้ตรงคลื่นภาพย่อมพร่าเลือน นอกจากนี้ การท่องคำซ้ำ ๆ ในการดลจิต ก็เพื่อให้เกิดภาพขึ้นในใจซ้ำแล้วซ้ำเล่า จนกลายเป็นความคุ้นเคยกับสิ่งนั้น ๆ และความคุ้นเคยนี่เองที่สามารถควบคุมจิตใจ จนนำไปสู่การคิด พูด และทำในสิ่งที่ต้องการ

นี่คือกระบวนการสร้างนิสัย หรือการดลจิตที่ทางการแพทย์ใช้กันอยู่ในปัจจุบันซึ่งความรู้ความเข้าใจกระบวนการทำงานของใจนี้เป็นเรื่องสำคัญ โดยเฉพาะความรู้ที่ว่า หากมีสิ่งใดมากระทบกับตัวเรา ทั้งตา หู จมูก ลิ้น กาย หรือแม้กระทั้งใจเราคิดเองก็ตาม ล้วนมีผลต่อชีวิตเราทั้งสิ้น และจะยิ่งมีผลมากยิ่งขึ้นในขณะที่ใจเราเบาสบาย เมื่อเรารู้ที่มา

ที่ไปของกระบวนการเหล่านี้ เราย่อมสามารถปรับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของเราได้

คนโบราณรู้หลักการเหล่านี้เป็นอย่างดี ดังที่ได้นำมาใช้อย่างครบถ้วนทุกช่วงของชีวิต เช่น ผู้ที่ปรารถนาจะมีบุตร ก็จะใช้หลักธรรม คือ ผู้ที่จะเป็นพ่อและแม่จะตั้งมั่นในศีลธรรม ด้วยการให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนา มีภาพของการทำความดีอยู่ในใจอย่างครบถ้วนตั้งแต่ก่อนตั้งครรภ์ บุญกุศลที่เกิดขึ้นย่อมจะดึงดูดให้ผู้ที่มีบุญใกล้เคียงกับพ่อแม่นั้นมาเกิด เมื่อได้เด็กมีบุญมาเกิดเป็นลูกก็ทำให้สอนง่าย เป็นเด็กดี ในทางกลับกันเราลองคิดดูว่า ถ้าพ่อแม่สำมะเลเทเมา หมกมุ่นในอบายมุข แล้วตั้งครรภ์ตอนนั้น เด็กที่มาเกิดก็จะเป็นคนมีบุญน้อย สอนยาก จะนำเรื่องเดือดร้อนทุกข์ใจมาให้พ่อแม่มากมาย

ในระหว่างตั้งครรภ์ พ่อแม่ก็ต้องทำใจให้สบาย อยู่ในบุญ ซึ่งเป็นการสอนลูกในครรภ์ให้อยู่ในบุญด้วยเช่นกัน เรียกว่าทั้งพ่อแม่ปู่ย่า

ตายายจะชักชวนกันทำความดีคิดถึงแต่สิ่งที่ดี พูดคุยกันแต่เรื่องดี ๆ เด็กที่อยู่ในครรภ์ก็จะค่อย ๆ ซึมซับ ใจเขาจะโปร่งเบาสบาย และรับสิ่งดี ๆ ได้อย่างมากมาย

ครั้งเด็กเกิดมา แม้ยังเล็กมาก ยังพูดไม่ได้ แต่ก็สามารถที่จะได้ยินได้ฟังเรื่องราวดี ๆ และเห็นภาพการทำความดี ที่พ่อและแม่ปฏิบัติให้ดูเป็นตัวอย่าง เขาก็จะเติบโตขึ้นมาเป็นคนดีมีศีลธรรม ครอบครัวและสังคมก็สงบร่มเย็น

ในทางตรงข้าม เด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่พ่อแม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน หรือมีความเครียด ย่อมส่งผลถึงลูกโดยตรง ย่อมมีแนวโน้มที่จะเป็นเด็กที่มีความเครียด หรือเป็นคนมักโกรธ

คำกล่าวของผู้คนในยุคปัจจุบันที่ว่า **"รอให้ถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว"** นั้นจึงเป็นสิ่งที่คนโบราณทราบแล้วเป็นอย่างดีและความจริงต้องกล่าวว่า **"รอให้ตั้งครรภ์ก่อนก็สายเสียแล้ว"** ด้วยซ้ำไป คนโบราณจึงได้นำหลักธรรมในพระพุทธศาสนา มาใช้ในทุกช่วงระยะของชีวิต ถือเป็นพุทธวิธีเพาะนิสัย นั่นเอง

นิสัย ยังเป็นสิ่งที่ติดตัวข้ามภพข้ามชาติได้ ดังมีตัวอย่างปรากฏอยู่มากมายในพระไตรปิฎก เช่น ครั้งหนึ่งมีพระภิกษุรูปหนึ่งได้ฉันอาหารมากเกินไป จนท้องแตกถึงแก่มรณภาพ เหล่าภิกษุจึงไปกราบทูลพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์ทรงระลึกชาติไปดูและนำมาเล่าให้ภิกษุทั้งหลายทราบว่า พระภิกษุรูปนั้น ภพอดีตก็เคยเสียชีวิตด้วยเหตุนี้มาแล้ว

นิสัยจึงเป็นสิ่งที่ยิ่งทำยิ่งติด ยิ่งฝังรากลึก บางท่านใช้คำว่า วาสนา ซึ่งคำศัพท์นี้ มีความหมายดั้งเดิมแปลว่า นิสัยระดับลึก ที่คุ้นชินมายาวนาน วาสนามิใช่กิเลส แต่เป็นความเคยชิน ดังเช่น พระสารีบุตร ผู้เป็นอัครสาวกเบื้องขวาของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทั้งยังเป็นเลิศทางปัญญา เว้นจากพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว พระสารีบุตรถือว่าเป็นผู้มีปัญญาสูงสุด ภพในอดีตนั้นมีช่วงหนึ่งท่านได้เกิดเป็นลิงต่อเนื่องกัน 500 ชาติ เมื่อมาถึงชาติสุดท้าย แม้ท่านจะหมดกิเลสเป็นพระอรหันต์แล้วก็ตาม เวลาที่ท่านนำพระภิกษุที่เป็นศิษย์ 500 รูปจาริกไปในที่ต่างๆ ในบางครั้งหนทางที่ท่านต้องเดินผ่านมีน้ำนองพื้นอยู่ แทนที่ท่านจะเดินอ้อม ท่านกลับใช้วิธีกระโดดข้ามไป หรือบางคืนเมื่อถึงเวลาพัก ท่านก็ชอบที่จะไปจำวัดอยู่บนคาคบไม้มากกว่า เพราะท่านคุ้นกับสิ่งที่เคยทำสมัยที่เกิดเป็นลิงหลายร้อยชาติ วาสนาจึงเป็นเรื่องที่ยากจะตัดขาดได้

ดังนั้นการฝึกนิสัยจึงมีได้หลายระดับ นับตั้งแต่การฝึกในส่วนของร่างกายซึ่งเป็นแค่ระดับพื้นฐานเบื้องต้น ไปจนถึงการฝึกฝนทางความคิด จิตใจ ที่ยิ่งตอกย้ำมากเท่าไรก็ยิ่งฝังลึกไปในใจเรามากขึ้นเท่านั้น

เมื่อเข้าใจหลักอย่างนี้แล้ว เราย่อมสามารถปรับปรุงแก้ไขตัวเราเอง สอนลูกหลาน และสามารถทำหน้าที่กัลยาณมิตร แนะนำผู้อื่นได้ เพียงแต่ต้องตั้งใจจริง **การดลจิต**ก็เป็นวิธีการแบบหนึ่งที่ใช้ได้ดี นอกจากนี้ยังมีวิธีการอื่นช่วยเสริมได้อีก เช่นใช้การเขียนเข้ามาช่วย เมื่อ

เราตั้งใจจะทำอะไรดี ๆ ก็ให้เราเขียนบรรยายออกมา เป็นการตอกย้ำอีกแบบหนึ่ง นอกจากนี้ ให้เราลองฝึกสมาธิ โดยทำให้สม่ำเสมอ เมื่อใจนิ่งอยู่ในฐานที่ตั้งแห่งใจ นั่นคือฐานที่ 7 ณ จุดกึ่งกลางลำตัวสูงจากระดับสะดือ 2 นิ้วมือใจเราจะเบาสบาย สิ่งที่ตั้งใจไว้มักสำเร็จผล ขอแนะนำให้เราหมั่นทบทวนตัวเองทุกวันมีสิ่งใดต้องการจะเลิก สิ่งใดต้องการให้เป็นนิสัย ก็ให้เลือกมาสัก 1 – 2 อย่างก่อนตั้งสติให้ดี พยายามทำให้ได้ตามนั้นต่อเนื่องไป ไม่ใช่ทำ ๆ หยุด ๆ เมื่อทำได้แล้วจึงค่อยเลือกนิสัยอย่างอื่นมาฝึกต่อไป การปรับแก้นิสัยนี้จะยากก็เพียงช่วงแรกเท่านั้น อีกไม่นานเราก็จะทำได้แบบสบาย ๆ ยิ่งเราทำอย่างต่อเนื่องนานเท่าไร สิ่งนั้นจะยิ่งฝังรากลึกลงในใจของเราเท่านั้น และจะสิ่งผลไม่เฉพาะชาตินี้ แต่จะส่งผลข้ามภพข้ามชาติทีเดียว

มาดลจิตใจตัวของเราเองตามพุทธวิที่ถูกต้องกันเถิด สร้างความคุ้นเคยกับสิ่งที่ดีงาม โดยการ **“เขียนบันทึก”** หรือด้วยคำพูดก็ได้ ทบทวนทุกวัน ๆ ให้ภาพที่เราต้องการเกิดขึ้นในใจของเรา นั่งสมาธิใจสบาย ๆ นึกภาพสิ่งนั้นเรื่อยไป สุดท้ายตัวเราก็จะปรับเปลี่ยนเป็นดังภาพนั้นได้จริง ๆ ถือเป็นการดลจิตที่ถูกต้องตามพุทธวิธี

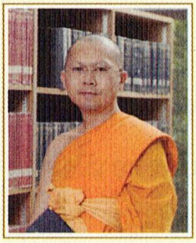

ประวัติผู้เขียน

ฉายา	ธานวุฑฺโฒ ภิกขุ หรือ พระมหาสมชาย ธานวุฑฺโฒ
นามเดิม	นายแพทย์สมชาย วัชรศรีโรจน์ แพทยศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 35 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประวัติ	เกิดวันพุธที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2504 จ.นราธิวาส พ.ศ. 2514 ครอบครัวย้ายไปอยู่ จ.สกลนคร พ.ศ. 2520 เข้ามาศึกษาต่อในกรุงเทพมหานคร
การศึกษา	ป.1-ป.4 ที่โรงเรียนบางนราวิทยา จ.นราธิวาส ป.5-ป.7 โรงเรียนเชิงชุมราษฎร์นุกูล จ.สกลนคร ม.ศ.1-ม.ศ.3 โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จ.สกลนคร ม.ศ.4-ม.ศ.5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร แพทยศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาโท และปริญญาเอกทางด้านพุทธศาสตร์ศึกษา (Buddhist Studies) มหาวิทยาลัยโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น
กิจกรรม	- เป็นประธานนักเรียน โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล - เป็นหัวหน้าชั้น ม.ศ.4, ม.ศ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา - พ.ศ.2524 ประธานฝ่ายวิชาการ ชมรมพุทธศาสตร์และประเพณี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - พ.ศ.2525-2527 ประธานชมรมพุทธศาสตร์และประเพณี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รางวัลพิเศษ

- พ.ศ.2522 ชนะเลิศการสอบแข่งขันทางฟิสิกส์และคณิตศาสตร์ ระหว่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั่วประเทศ จำนวน 3,600 คน จัดสอบโดยคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- พ.ศ.2522 ชนะเลิศการแข่งขันทางฟิสิกส์ ซึ่งจัดโดยสถาบันฟิสิกส์เซ็นเตอร์
- พ.ศ.2523 ชนะเลิศการสอบแข่งขันทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งจัดโดยคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยเป็นตัวแทนของคณะแพทยศาสตร์เข้าร่วมแข่งขัน
- พ.ศ.2526 ได้รับการคัดเลือกเป็นนิสิตผู้มีความประพฤติดี ของพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์เนื่องในวันวิสาขบูชา 26 พฤษภาคม 2526
- พ.ศ.2553 ได้รับโล่รางวัลประกาศเกียรติคุณ เป็นพระเถระผู้มีพุทธคุณูปการต่อพระพุทธศาสนา ระดับกาญจนเกียรติคุณ โดยคณะกรรมาธิการการศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร

อุปสมบท

2 มิถุนายน 2528 (วันวิสาขบูชา) ณ อุโบสถ วัดพระธรรมกาย
พระอุปัชฌาย์ คือ พระธรรมปัญญาบดี (ช่วง วรปุญฺโญ)
วัดปากน้ำภาษีเจริญ (ปัจจุบันเป็นที่สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์)
พระกรรมวาจาจารย์ คือ พระอธิการไชยบูลย์ ธมฺมชโย
เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย (ปัจจุบันเป็นที่ พระราชภาวนาวิสุทธิ์)
พระอนุสาวนาจารย์ คือ พระเผด็จ ทตฺตชีโว
รองเจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย (ปัจจุบันเป็นที่ พระภาวนาวิริยคุณ)

หน้าที่ - ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย
ดูแลงานด้านการศึกษาและการเผยแผ่ธรรมะ
- อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมกายแคลิฟอร์เนีย
- ประธานสงฆ์ วัดพระธรรมกาย ประเทศญี่ปุ่น

การทำงาน - ประธานคณะทำงานฝ่ายไทย ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยปักกิ่ง
ประเทศจีน ในโครงการแปลพระไตรปิฎกบาลีเป็นภาษาจีน
- ประธานคณะกรรมการโครงการพระไตรปิฎกคอมพิวเตอร์
ฉบับสมาคมบาลีปกรณ์ (Pali Text Society) ประเทศอังกฤษ
- ประธานคณะทำงานโครงการอุปสมบทหมู่ 100,000 รูป
ทุกหมู่บ้านทั่วไทย
- ประธานคณะทำงานโครงการบวชอุบาสิกาแก้วหน่ออ่อน 500,000 คน
- ประธานอำนวยการสร้างวัดไทยในโตเกียว โอซาก้า นางาโน่
โทชิหิงิ คานากาว่า อิบาราชิ ไซตามะ และยามานาชิ ประเทศญี่ปุ่น
- ประธานอำนวยการสร้างศูนย์การศึกษาเขาแก้วเสด็จ
จังหวัดปราจีนบุรี
- มีผลงานหนังสือธรรมะ แถบบันทึกเสียง และ VCD รวมกว่า
200 รายการ รวมยอดการเผยแพร่กว่า 3,000,000 เล่ม/ชิ้น

.....

ผลงานหนังสือและสื่อธรรมะอันทรงคุณค่า

โดย พระมหาสมชาย ฐานวุฑฺโฒ M.D., Ph.D.

มังกรสอนใจ

เป็นหนังสือข้อคิดในการดำเนินชีวิต เพราะเรื่องราวในหนังสือ ไม่เพียงแต่ให้ข้อมูลความรู้แก่เราเท่านั้น แต่เป็นตัวอย่างให้เราได้เห็น แนวทางในการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ปัญญา เพื่อให้เราดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่า สามารถทำหน้าที่กัลยาณมิตรให้กับตนเองและผู้อื่นได้อย่างไม่รู้จบ

ข้อคิดรอบตัว

รวบรวมเรื่องราวรอบตัวมาเป็นข้อคิดเพื่อมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับประกอบกิจการงานให้ประสบความสำเร็จ พร้อมทั้งยังเปิดโลกทัศน์ให้กับเราได้อย่างกว้างขวาง เพื่อที่จะพาชีวิตให้ก้าวไปในยุคแห่งโลกไร้พรหมแดนอย่างมีความสุขโดยมีธรรมะขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเครื่องคุ้มครอง

ทันโลกทันธรรม เล่ม 1, 2 และ 3

จากรายการทันโลกทันธรรม รวบรวมเรื่องราวความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกความก้าวล้ำทางเทคโนโลยี พร้อมทั้งแนะนำหลักธรรมคำสอนมาปรับใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ดำเนินชีวิตได้อย่างมั่นคงทั้งทางโลกและทางธรรม

รายการ ทันโลกธรรม

นำเสนอเรื่องราวความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกความก้าวล้ำทางเทคโนโลยี พร้อมทั้งแนะนำหลักธรรมคำสอนมาปรับใช้ในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้ดำเนินชีวิตได้อย่างมั่นคง ทั้งทางโลกและทางธรรม

รายการ ข้อคิดรอบตัว

เรื่องราวรอบตัว หลากหลายแง่คิดมุมมอง ไขข้อข้องใจสิ่งที่ผู้ชมอยากรู้และสงสัยสอดแทรกธรรมะที่จะซึมซาบผ่านใจผู้ชมพร้อมนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันให้ประสบความสำเร็จในชีวิต โดยมีธรรมะของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเครื่องคุ้มครอง

รายการ นานาสาระ

นานาสาระ นานาความรู้ จากพระอาจารย์หลายท่านผู้ทรงภูมิรู้ภูมิธรรมจากทุกภูมิภาคทั่วประเทศไทย ได้ถูกรวบรวม และถ่ายทอดอย่างน่าสนใจ ในมุมมองที่ทันสมัย ทำให้เข้าใจง่าย พร้อมนำไปสู่การปฏิบัติ ส่งผลให้เกิดการทำความดี เพื่อฟื้นฟูพระพุทธศาสนาสืบไป

รวมถึงผลงานการผลิตสื่อธรรมะ
ในรูปแบบ DVD , VCD, MP3 รวมกว่า 200 รายการ
รวมยอดการเผยแผ่ กว่า 3,000,000 เล่ม/แผ่น และในปี พ.ศ. 2554
และจัดทำสื่อธรรมะในรูปแบบ DVD, MP3 อีกกว่า 100 รายการ

บันทึก

บันทึก

สนใจจัดพิมพ์เผยแพร่เป็นธรรมทานเนื่องในวาระโอกาสต่าง ๆ

ติดต่อสอบถามรายละเอียด เพิ่มเติมได้ที่

ชมรมแทงตลอดในธรรม โทร 089-672-0039, 088-072-7273, 088-072-7374

ประธานจัดพิมพ์ และเจ้าภาพอุปถัมภ์

คุณวิไลวัลย์ วัชสิริเสรี และครอบครัว
คุณวิโรจน์ คุณสุมาลี รัตนศิริวิไล และครอบครัว
คุณมงคล มณีสินธพ บริษัท จิวเวลรี่ ไอคอน จำกัด
บริษัท บางกอกคริสมัส เด็คโคเรชั่น เอ็กซปอร์ต จำกัด

รายนามผู้ร่วมสนับสนุนจัดพิมพ์หนังสือ

ครอบครัวคุณกิมฮั้ว แซ่เตีย
คุณกระวุธ คุณวนิดา คูสุวรรณ และครอบครัว
คุณเกษมศักดิ์ คุณวิภาพร กัมพลพาณิชยวงศ์
คุณเกศินี สุขสิริสรณ์ และครอบครัว
ดร. เกริก ฉัตรวิรุฬห์ และครอบครัว
คุณกุลวรินทร์ นิศาบดี และครอบครัว
คุณจิระพร ศรีปัทมกุลกิจ และครอบครัว
คุณ จาง จง หวิน บริษัท G.S.SILVER จำกัด
คุณไกรศักดิ์ ฉัตรตะวัน
คุณกิตติ บริษัท MIKI SIAMESE จำกัด
คุณฐิติภา ธีรพจน์ และครอบครัว
ครอบครัว "ติระศรีวัฒน์"
ด.ช. ไตยรัตน์ รัตนศิริวิไล
คุณทศพล วัชสิริเสรี และครอบครัว
คุณทิพาพรรณ ทวงสิทธิ์ และครอบครัว
คุณเทียนชัย คุณกาญจนา หมื่นอุสาห์ และครอบครัว
คุณธวัชชัย จินดามณี ทองประเสริฐ
คุณธัญญรัตน์ รัตนศิริวิไล
ด.ช. ธนันท์รัฐ รัตนศิริวิไล
ด.ช. ณัฐวัฒน์ รัตนศิริวิไล
คุณณัฐนันท์ ทองใบพาณิชย์กุล
คุณบุญเลิศ คุณอำไพ เสริมวินัย และครอบครัว
บริษัท บรรเจิดบรรจุภัณฑ์ จำกัด
คุณปัญจา สิงหรา ณ อยุธยา และครอบครัว
คุณประกาศิต คุณครองทรัพย์ วรเวชเตชกุล
คุณประทีป วงศ์จิตรัตน์ และครอบครัว
คุณปรีชา กมลมาศรัตน์ และครอบครัว
คุณประภัสร์ กวินรัชฎาก์ ศรีปัทมกุลกิจ
คุณปิยนิช มณีสินธพ ALL MERRY CO.,LTD.
คุณปัทมา ลีลาหาฟ บริษัท GEM BEAM จำกัด
คุณผจญ-คุณพยง บุษราคัมวงษ์ และครอบครัว
คุณพงษ์เชษฐ์ คุณศรีวิตตา ไพบูลย์ภราดร
พ.ญ.อนงค์ลักษณ์ รัตนศิริวิไล
คุณอรุณี รัตนศิริวิไล
คุณอรทัย รัตนศิริวิไล
คุณอนุสรา รัตนศิริวิไล
คุณอรนุช ศรีปัทมกุลกิจ
คุณอังคณา ศรีวรรณรัตน์ และครอบครัว
คุณอรพิน ศรีปัทมกุลกิจ และครอบครัว
คุณอุไพร-คุณภมรินทร์ ศรีปัทมกุลกิจ และครอบครัว
คุณอรินทรา วัชสิริเสรี และครอบครัว
คุณอรัญญา ดำรงวุฒิการณ์
คุณอมรชัย ตรีเอนกชัย
คุณอุบลทิพย์ สุพรรณานนท์ และครอบครัว
คุณอิสรีย์ มณีสินธพ บริษัท ES 4 & 7 (printing) จำกัด
คุณฮังเยี้ยง แซ่ซื้อ และครอบครัว
คุณแม่ม่วยเกี๊ยะ แซ่อึ้ง
คุณวิสิทธิ์ รัตนวิไล
คุณวันชัย คุณจิวสา พิพัฒน์เดชศักดิ์
คุณวิชัย คุณสมศรี ไพบูลย์ภราดร
คุณวันชัย พจมานวิพุธ
คุณวนิดา วรปัญญาสกุล และครอบครัว

คุณวินัย ชาติสุทธิ และครอบครัว
คุณวิสูตร โกเมนรัตนกุล และครอบครัว
คุณจิตรา-คุณสมพร โล่ห์วิสุทธิ์
คุณสัมพันธ์ เสริมชีพ และครอบครัว
คุณสง่า คุณสุนันทา จิตวิสุทธิ์วัฒน์ และครอบครัว
คุณสถาพร-คุณมณฑกานต์ ทรงกำพล
คุณสุรเทพ เกียรติศิลป์ และครอบครัว
คุณสุเทพ ศรเกษตรรินทร์ และครอบครัว
คุณแม่สุนันท์ แซ่ตั้ง
คุณสายันห์ คุณทัศนี วัชสิริเสรี และครอบครัว
บริษัท สินชัยพลาสติก จำกัด
คุณสุรินทร์ วาทีกุศล และครอบครัว
คุณสุทัน อนุรักษ์
พ.ญ.สุพัตรา สิทธิราชา และครอบครัว
บริษัท 3 เจ จิวเวลรี่ จำกัด
คุณสัมฤทธิ์ อร่ามสกุล บริษัท ไทยจิวเวลรี่ จำกัด
คุณนิตยา วัชสิริเสรี และครอบครัว
คุณสุข-สมศรี-อภิญญา โรจนวรกุล

คุณสุวิช ทัศไนยเธียรกุล
ครอบครัว "สุขสิริสรณ์"
คุณศุบงกช สมวงศ์ และครอบครัว
คุณอรวรรณ ศรีปัทมกุลกิจ และครอบครัว
คุณพจน์ พานบัวแก้ว
นพ. ไพศาล บุญสะกันต์
คุณพัชรี-นารี-ศุภวิชญ์ หยกจักรพรรดิ์
คุณภัตินิดา สูงปานเขา และครอบครัว
คุณภาวินี พันภัย
คุณมณฑิตา คำเบ้าเมือง และครอบครัว
คุณแม่สุรัก/อิสรีย์ มณีสินธพ คุณแม่เอี่ยมเอ็ง แซ่ตั้ง
คุณรัชดา ประพฤติ และครอบครัว
ร้านดอกไม้เศรษฐี
คุณวีระศักดิ์ ท่าทราย และครอบครัว
คุณวิโรจน์ รัตนศิริวิไล
คุณวิชิต รัตนศิริวิไล
คุณวิริยา รัตนศิริวิไล
คุณชลวิชญ์ ศรีปัทมกุลกิจ

คุณเกษินี สุขสิริสรณ์ บริษัท JEUNESSE JEWELS จำกัด
คุณกิตติวรรณ บริษัท WORLDWIDE MANUFACTURING จำกัด
คุณนวลปราง วงศ์กังวาน บริษัท โกลเดน ออกัส ดีเวลล็อปเมนท์ จำกัด
คุณปัญญาวุฒิ-คุณชมนาด อริยโสภารักษ์ บริษัท ARTIFEX จำกัด
คุณเพ็ญศรี ทองนพคุณ ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัย กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
คุณพรรณรัตน์ ศรประทุม ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
คุณยงยุทธ รัตนปัญญา บริษัท BRILLIAN JEWELRY จำกัด
คุณสมภพ-คุณกัญญาวีร์-ด.ญ.ฐิติรัตน์ มาลากุล ณ อยุธยา
คุณสมชาย พรจินดารักษ์ นายกสมาคมผู้ค้าอัญมณีฯ
คุณสมบูรณ์ เจริญนิธิ บริษัท เจริญสุข แฟคเตอรี่ จำกัด
ร้านศรีทองคำ คุณสมเกียรติ ศรีทองคำ และครอบครัว
ต้นไม้มงคลประดิษฐ์ เขตบางแค โดยคุณอรพินท์ อ่อนนาค และครอบครัว
คุณจำลอง-คุณภานุวัฒน์ ชีพนุรัตน์ ขออุทิศส่วนผลบุญกุศลให้เทพเทวดา และน้องแมวไดมอน
คุณชลทิพย์ ล่ำเลิศ และครอบครัว ขออุทิศส่วนผลบุญกุศลให้เทพเทวดา และน้องแมวไดมอน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจ.ซี.พี.อุตสาหกรรม ขออุทิศส่วนผลบุญกุศลให้เจ้าที่เจ้าทางดวงวิญญาณทุกดวง
คุณบุญมา-คุณสมรัตน์ ล่ำเลิศ และครอบครัว ขออุทิศส่วนผลบุญกุศลให้กับเจ้ากรรมนายเวร

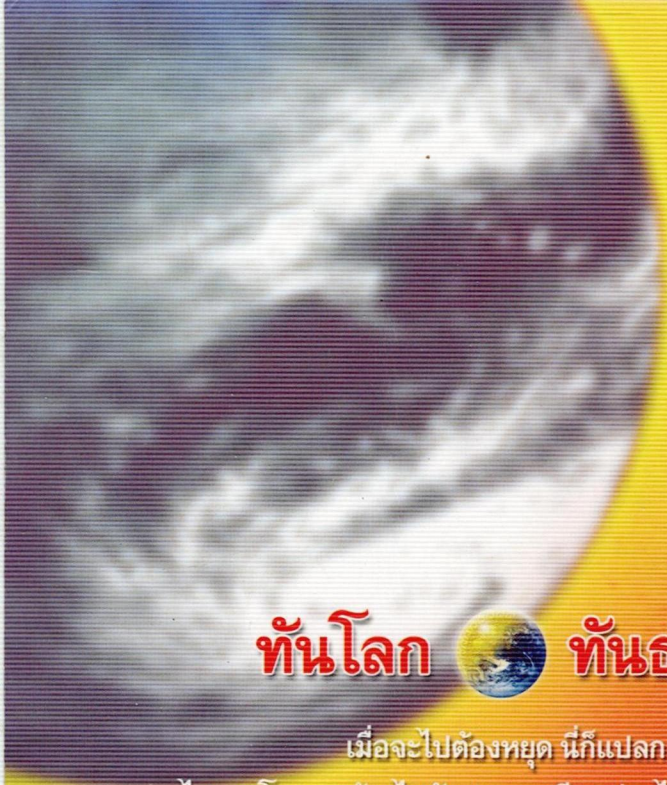

ทันโลก ทันธรรม

เมื่อจะไปต้องหยุด นี่ก็แปลก
ไปทางโลกเขาต้องไปกันปราดเปรียว ว่องไว คล่องแคล่ว
ขึ้นเรือบิน เรือยนต์ รถยนต์ไป จึงจะเร็ว จึงจะถึง
ต้องเล่าเรียนกันมากมาย จนกระทั่งรู้เท่าทันเหลี่ยมคูผู้คนตลอดสาย
จึงจะปกครองโลกให้รุ่งเรืองเจริญได้
แต่ทางธรรมไม่ใช่เช่นนั้น เมื่อจะไปต้องหยุด
ถ้าหยุดจึงจะเร็ว จึงจะถึง นั่นแปลกอย่างนี้
หยุด เท่านั้นแหละ ไปได้ หยุดอันเดียวเท่านั้น

พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) ผู้ค้นพบวิชชาธรรมกาย

ทันโลก ทันธรรม 3

พระมหาสมชาย ฐานวุฑฺโฒ M.D., Ph.D.